

Konsolidirano
LETNO POROČILO
SKUPINE SALUS
in delniške družbe
SALUS, Ljubljana, d.d.
za leto
2023

Ljubljana, februar 2024

KAZALO

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	5
NAGOVOR UPRAVE.....	6
POROČILO NADZORNEGA SVETA	9
I. POSLOVNO POROČILO	13
1 SESTAVA SKUPINE SALUS.....	13
2 STRATEŠKE USMERITVE IN PLAN POSLOVANJA	14
3 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	17
3.1 SKLICEVANJE NA VELJAVNI KODEKS UPRAVLJANJA	17
3.2 ODPOTANJA OD DOLOČIL KODEKSA.....	17
3.3 PODATKI PO 6. ODSTAVKU 70. ČLENA ZGD-1	20
3.4 NOTRANJE KONTROLE IN UPRAVLJANJE TVEGANJ V POVEZAVI Z RAČUNOVODSKIM POROČANJEM	23
3.5 PODATKI O DELOVANJU SKUPŠČINE DRUŽBE.....	24
3.6 PODATKI O SESTAVI IN DELOVANJU ORGANOV VODENJA ALI NADZORA.....	24
4 ANALIZA POSLOVANJA V LETU 2023	29
4.1 POJASNILA IZRAČUNOV FINANČNIH KAZALNIKOV	29
4.2 TRG V LETU 2023	30
4.3 POSLOVNI IZID	31
4.4 FINANČNI POLOŽAJ	31
4.5 DENARNI TOKOVI	32
5 POMEMBNEJŠI POSLOVNI DOGODKI V LETU 2023	33
6 SODNI IN UPRAVNI POSTOPKI	37
7 UPRAVLJANJE TVEGANJ	38
8 TVEGANJA POSLOVANJA.....	38
8.1 TVEGANJA ZUNANJEGA OKOLJA	38
8.2 TVEGANJA NOTRANJEGA OKOLJA	40
9 FINANČNA TVEGANJA	43
9.1 KREDITNA TVEGANJA	43
9.2 LIKVIDNOSTNA TVEGANJA	43
9.3 VALUTNA TVEGANJA	44
9.4 OBRESTNA TVEGANJA	44
10 DELNICA DRUŽBE	45
10.1 KNJIGOVODSKA VREDNOST DELNICE IN ČISTI DOBIČEK NA DELNICO	45
10.2 TEČAJI DELNICE IN PROMET	45
10.3 DIVIDENDA.....	46
11 DEJAVNOSTI NA PODROČJU RAZISKAV IN RAZVOJA	47
12 IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU	48
12.1 OPIS POSLOVNEGA MODELA DRUŽBE.....	48
12.2 POLITIKE IN SKRBNI PREGLED	48
12.3 GLAVNA TVEGANJA IN NJIHOVO OBVLADOVANJE	50

12.4	KLJUČNI KAZALNIKI USPEŠNOSTI	53
12.5	TAKSONOMIJA	60
13	POMEMBNI DOGODKI PO KONCU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	70
II.	RAČUNOVODSKO POROČILO.....	71
1	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	71
2	REVIDIRANI LOČENI IN KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI	76
3	POMEMBNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSKIH USMERITVAH	82
3.1	POROČAJOČA DRUŽBA	82
3.2	PODLAGA ZA SESTAVITEV LOČENIH IN KONSOLIDIRANIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	82
3.3	PODLAGA ZA KONSOLIDACIJO (USKUPINJEVANJE)	85
3.4	NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA	87
3.5	NEOPREDMETENA SREDSTVA	88
3.6	NALOŽBENE NEPREMIČNINE	89
3.7	FINANČNA SREDSTVA	90
3.8	NEKRATKOROČNA SREDSTVA, NAMENJENA PRODAJI	92
3.9	ZALOGE	92
3.10	OSLABITEV SREDSTEV	93
3.11	KAPITAL	94
3.12	OBVEZNOSTI	94
3.13	REZERVACIJE	95
3.14	NAJEMI	96
3.15	PRIHODKI	97
3.16	POSLOVNI ODHODKI	98
3.17	FINANČNI PRIHODKI IN ODHODKI	98
3.18	DAVEK OD DOBIČKA IN ODLOŽENI DAVKI	98
3.19	ČISTI DOBIČEK NA DELNICO	99
3.20	IZKAZ DENARNIH TOKOV	99
4	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	100
4.1	POSLOVNE ZDRUŽITVE	100
4.2	NEOPREDMETENA SREDSTVA	103
4.3	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	106
4.4	NALOŽBENE NEPREMIČNINE	109
4.5	FINANČNE NALOŽBE	111
4.6	ZALOGE	114
4.7	KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE IN TERJATVE ZA DAVEK OD DOHODKA	114
4.8	DENAR IN DENARNI USTREZNIKI	114
4.9	SREDSTVA NA PODLAGI POGODB S KUPCI	114
4.10	PREDUJMI IN DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA	115
4.11	KAPITAL	115
4.12	FINANČNE OBVEZNOSTI	116
4.13	REZERVACIJE	118
4.14	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK OD DOHODKA	120
4.15	OBVEZNOSTI NA PODLAGI POGODB S KUPCI	120
4.16	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	120
4.17	DAVEK OD DOHODKA IN ODLOŽENI DAVKI	120
4.18	PRIHODKI OD PRODAJE	122
4.19	STROŠKI PO NARAVNIH VRSTAH	123
4.20	NAJEMI	123
4.21	ZNESEK, PORABLJEN ZA REVIZORJA	123

4.22	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	124
4.23	DRUGI POSLOVNI ODHODKI.....	124
4.24	PRIHODKI IZ FINANCIRANJA.....	124
4.25	ODHODKI IZ FINANCIRANJA	125
4.26	ČISTI DOBIČEK NA DELNICO	125
4.27	POGOJNE OBVEZNOSTI.....	126
4.28	POROČANJE PO ODSEKIH.....	126
4.29	FINANČNI INSTRUMENTI IN OBVLADOVANJE TVEGANJ.....	128
4.30	POSLOVANJE S POVEZANIMI OSEBAMI	134
4.31	DOGODKI PO KONCU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	137
5	PRILOGE	138

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Uprava sprejema in potrjuje letno poročilo Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. za leto 2023. Uprava zagotavlja, da je letno poročilo Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. za leto 2023 z vsemi sestavnimi deli sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (v nadaljevanju: »MSRP, kot jih je sprejela EU«).

Uprava izjavlja:

- da so računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju Skupine / družbe;
- da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov Skupine / družbe dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja;
- da predstavljajo računovodski izkazi Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. resničen in pošten prikaz premoženjskega stanja Skupine / družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2023;
- da vključuje poslovno poročilo Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. za leto 2023 pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki so jim družba in druge družbe, vključene v konsolidacijo, kot celota izpostavljene.

Uprava je odgovorna za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje in ohranjanje vrednosti premoženja Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in za preprečevanje in odkrivanje prevar ter drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko v petih letih po poteku leta, v katerem je bilo treba odmeriti davek, kadarkoli preverijo poslovanje družbe. To bi lahko povzročilo morebitne dodatne obveznosti za plačilo davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb (»DDPO«) ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile pomembno obveznost iz tega naslova.

Datum: 27.2.2024

mag. Žiga Hieng, CFA, predsednik uprave

Gregor Jenko, univ. dipl. ekon., član uprave

NAGOVOR UPRAVE

Leto 2023 je bilo za Skupino SALUS v znamenju prevzemov, ki smo jih načrtali z novo strategijo za petletno obdobje 2023 – 2027.

V maju 2023 smo v Skupini tako pozdravili družbo Meditrade d.o.o. (Slovenija), njeno odvisno družbo TG-med d.o.o. (Slovenija) in odvisno družbo slednje, družbo Medichem d.o.o. (Bosna in Hercegovina). Družba Meditrade d.o.o. in njene povezane družbe so dejavne na teritoriju države, kjer imajo sedež, in sicer na področju veleprodaje medicinske opreme, pripomočkov in potrošnih materialov za laboratorijsko in radiološko diagnostiko, operacijsko dejavnost, dezinfekcijo in sterilizacijo, intenzivno nego in gastroenterologijo, pomemben del njihovega poslovanja pa sta strokovna podpora ter vzdrževanje in servisiranje medicinske opreme. S tem prevzemom je Skupina SALUS utrdila svojo vlogo kot eden od vitalnih členov v oskrbi s produkti in storitvami na področju zdravstva na trgih jugovzhodne Evrope.

V juliju 2023 je v Skupino SALUS vstopila še družba Medorion d.o.o. (Hrvaška), ki je specializirana za zastopanje farmacevtskih proizvajalcev na področju zdravil za redke bolezni, med drugim zastopa farmacevtsko podjetje Recordati Rare Diseases v devetih državah jugovzhodne Evrope. Ključna terapevtska področja delovanja družbe Medorion so endokrinologija in metabolične bolezni. Skupina SALUS je s tem prevzemom okrepila poslovanje na področju zastopanja proizvajalcev zdravil za redke bolezni.

Z navedenima prevzemoma je Skupina SALUS v letu 2023 tako dosegla nov mejnik, saj so prihodki od prodaje narasli na skoraj 600 milijonov EUR, na zadnji dan leta 2023 pa je zaposlovala že več kot 580 sodelavcev v osmih državah.

Največja družba v Skupini, SALUS, Veletrgovina, d.o.o., je tudi v letu 2023 upravičila svoj sloves zanesljivega in trdnega partnerja z več kot 50-letno tradicijo, saj je vršila kakovostno, učinkovito in nemoteno oskrbo z zdravili in medicinskimi pripomočki ter drugimi zdravstvenimi izdelki. Podaljšalo se je sodelovanje z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje pri skladiščenju in distribuciji cepiv, pridobilo pa se je tudi nekaj novih pogodb z uveljavljenimi farmacevtskimi proizvajalci na področju skladiščenja, distribucije in izvajanja storitev. Poslovno leto se je tako zaključilo nad zastavljenimi cilji s prihodki, ki so se približali 500 milijonom EUR, kar si štejemo za izreden uspeh, posebej v obstoječem poslovnem okolju z močnimi inflacijskimi pritiski na stroškovni strani, ki se kljub pozivom regulatorju ne odražajo v uskladitvi marž veletrgovcev na strani prihodkov. Leto 2023 je potekalo v pričakovanju prevzema družbe Farmadent d.o.o., ki se je v začetku leta 2024 žal neuspešno končal. Prodajna pogodba, ki je bila sklenjena dne 5.1.2023, je prenehala veljati leto po njeni sklenitvi. Pogodba je bila predmet določenih odločnih pogojev, med drugim, pridobitve potrebnih odobritev pristojnih organov za varstvo konkurence, ki dovoljujejo zaključek predvidene transakcije, soglasja občinskih svetov prodajalcev in soglasja skupščine družbe SALUS, Ljubljana, d.d. Slednja je s 100% glasov vseh delničarjev, prisotnih na izredni seji skupščine delničarjev dne 5.1.2024, nakup družbe Farmadent d.o.o. zavrnila, ker določeni odložni pogoji niso bili izpolnjeni oziroma so obstajale okoliščine, na podlagi katerih se je dalo sklepati, da slednji niso bili izpolnjeni, med drugimi tudi iz sfere prodajalcev. Kljub prenehanju medsebojnih pravic in obveznosti iz prodajne pogodbe na strani družbe SALUS, Veletrgovina, d.o.o. še vedno ostaja interes za nakup poslovnih deležev v družbi Farmadent d.o.o.

Druga največja družba v Skupini, SANOLABOR, d.d. je v letu 2023 preseгла poslovne plane. S pomočjo povezanih in zavzetih zaposlenih ter z enostavnim pristopom k poslu je družba nemoteno zagotavljala dostop do blaga vsem stalnim in tudi novim kupcem ter ustvarila več kot 100 milijonov EUR prihodkov iz poslovanja. Profitabilnost družbe je napram letu poprej upadla kot posledica visoke inflacije in narave javnih naročil, kjer je cena fiksna za celotno obdobje razpisa, ne glede na inflacijska gibanja na trgu. Dodatno so se tekom Covidnega obdobja pojavili novi konkurenti, kar vpliva na zniževanje cen v postopkih javnega naročanja. Z namenom povečati profitabilnost je bila v letu 2023 lansirana lastna blagovna znamka »Sanol Lab« za prehranska dopolnila, v naslednjih letih pa se načrtuje še lastna znamka za medicinske pripomočke. Pod novimi lastnimi blagovnimi znamkami namerava družba v letu 2024 tržiti več kot 50 izdelkov. Družba je v letu 2023 postavila tudi trdne temelje za nadaljnji razvoj, predvsem z začetkom prenove informacijskega sistema, investicijami v maloprodaji (selitev dveh prodajaln na nove lokacije, obnovo dodatnih treh prodajaln in otvoritvijo nove poslovalnice v Novem mestu) in podpisom pogodb za dodatno širitev prodajne mreže. Družba načrtuje, da bo do konca leta 2024 poslovala že v 39 maloprodajnih enotah. S spremembo zakonske podlage in standardov kakovosti pri poslovanju z ZZS na področju izposoje medicinskih pripomočkov je bila družba v ta segment primorana investirati skoraj 300.000 EUR, kar pa ji je pomagalo okrepiti tržni položaj. Sprejet je bil tudi dogovor o preskrbi z medicinskimi pripomočki, ki bo začel veljati v letu 2024. Na laboratorijskem področju bo v letu 2024 družba vložila vse napore v pridobitev novega dobavitelja, ki bo nadomestil obstoječega, ki je napovedal postopen zaključek sodelovanja z družbo. Na hrvaškem trgu je odvisna družba družbe SANOLABOR, d.d., SANOL H d.o.o., uspešno nadaljevala s poslovanjem, na tem trgu pa obstaja tudi velik potencial za rast tako na področju zdravil, kot na področju dejavnosti čistih prostorov.

Družbe v Skupini SALUS, ki aktivno zastopajo mednarodna farmacevtska podjetja, proizvajalce medicinske opreme in prehranskih dopolnil v regiji srednje in vzhodne Evrope, ki so bile prej prepoznavne pod skupnim imenom CARSO pharm, so v letu 2023 doživele spremembo naziva in so zdaj združene pod imenom SALUS (razen dveh, kjer je sprememba naziva še v teku). Namen spremembe je zagotoviti večjo prepoznavnost Skupine SALUS, saj se tako potencialnim partnerjem predstavljamo kot celovit komercialni partner za srednjo in vzhodno Evropo, ki ponuja vse storitve na enem mestu pod enim imenom. Spomladi leta 2023 je bila ustanovljena družba v Albaniji, s čimer smo še dodatno okrepili regijsko prisotnost. Med pomembnejšimi dosežki na farmacevtskem področju velja izpostaviti sklenitev zastopniških pogodb z multinacionalno Organon in farmacevtskimi družbami AFT, Orphalan in Amarin. Na področju prehranskih dopolnil smo ohranili rast blagovne znamke Jamieson, ki je postala številka ena med prehranskimi dopolnili v Sloveniji. Zaradi vstopa družbe Medorion d.o.o. v Skupino smo okrepili portfelj na področju redkih bolezni z zastopstvom farmacevtske družbe Recordati. Na področju medicinskih pripomočkov smo obstoječe zastopstvo za endoskopske inštrumente družbe Karl Storz v Črni Gori razširili tudi v Bosno in Hercegovino. V Baltskih državah smo uspešno pripeljali na trg zdravila za redke bolezni Galafold (Fabryjeva bolezen) in Cuprior (Wilsonova bolezen), ki bosta lajšali življenje marsikateremu pacientu. V Severni Makedoniji smo bili še naprej glavni dobavitelj cepiv proti pnevmokoku za primarno imunizacijo, ravno tako pa smo bili uspešni na razpisu za dobavo tretmaja za hemofilijo tipa B.

Tudi v letu 2023 smo namenili velik poudarek trajnostnim temam. Na dosežke na področju ravnanja z okoljem smo posebej ponosni. Družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. je postala imetnica certifikata ISO 14001 (Sistemi ravnanja z okoljem), pripravila pa je tudi izračun svojega ogljičnega odtisa. V pripravi je izračun ogljičnega odtisa za celotno Skupino, kar nam bo omogočilo, da bomo po smernicah SBTi

(Science Based Targets initiative) identificirali možnosti zmanjševanja emisij toplogrednih plinov. Na lokaciji Litostrojska cesta sta začeli obratovati dograjena sončna elektrarna in baterija za shranjevanje presežne energije iz sonca, s čimer smo postali samooskrbni z zeleno energijo v več kot 35% celotne porabe. V poslovni stavbi smo nadaljevali z zamenjavo luči z energetske varčno LED razsvetljavo. Dodatno smo elektrificirali vozni park in postavili polnilnice za električne avtomobile. Na področju družbene odgovornosti smo v vsaki družbi v Skupini nadaljevali s politiko odprtih vrat posloводства in organizirali redna srečanja z zaposlenimi. Zaposlenim smo še naprej omogočali usklajevanje službenega in zasebnega življenja ter jim ponujali vrsto športnih programov za krepitev zdravja in »sadne dneve«, ko zaposlene pričaka sveže sadje. Prav tako smo bili aktivni v dobrodelnih projektih, s čimer smo izkazali predanost širši družbeni skupnosti. Upravljalovski vidik trajnostnega razvoja je bil osredotočen na nadaljnjo gradnjo kulture transparentnosti in redna izobraževanja zaposlenih o Kodeksu ravnanja. Pripravili in implementirali smo Kodeks ravnanja za tretje osebe družb iz Skupine SALUS, s čimer smo tudi naše poslovne partnerje spodbudili k spoštovanju podobnih pravil, kot jih uveljavlja Skupina SALUS, in k preprečevanju korupcije.

Za leto 2024 Skupina načrtuje čiste prihodke od prodaje v višini 672 milijonov EUR, redni poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo 12,4 milijone EUR ter čisti poslovni izid v višini 9 milijonov EUR, nadaljnjo pozornost pa bomo namenjali vsem trajnostnim področjem, posebej skrbi za zaposlene, okolje, digitalizaciji ter zagotavljanju kakovostnih in inovativnih storitev, ki prinašajo zdravje in dobro počutje ljudi. Ob tej priložnosti se osebno zahvaljujemo vsem zaposlenim za strokovno in zavzeto delo ter kupcem in partnerjem za vaše zaupanje.

mag. Žiga Hieng, CFA,
predsednik uprave

Gregor Jenko, univ. dipl. ekon.,
član uprave

POROČILO NADZORNEGA SVETA

Sestava nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe SALUS, Ljubljana, d.d. (»Nadzorni svet«) je v letu 2023 deloval v naslednji zasedbi:

- predsednik Nadzornega sveta: Boris Šefman, imenovan za štiriletno obdobje od 28.4.2022 dalje;
- namestnik predsednika Nadzornega sveta: Peter Jenčič, imenovan za štiriletno obdobje od 28.4.2022 dalje;
- člani nadzornega sveta: Bogomir Kos (predstavnik kapitala, imenovan za štiriletno obdobje od 28.4.2022 dalje), Žiga Zore (predstavnik delavcev, imenovan za štiriletno obdobje od 27.4.2022 dalje), Miha Lebinger (predstavnik delavcev, imenovan za štiriletno obdobje od 27.4.2022 dalje).

Sestava Nadzornega sveta je bila v letu 2023 raznovrstna glede na strokovno znanje, izkušnje, osebnostne značilnosti in kompetence, kar zagotavlja, da se člani medsebojno strokovno dopolnjujejo, lahko konstruktivno izmenjujejo stališča ter posledično kompetentno sprejemajo skupne odločitve.

Revizijska komisija Nadzornega sveta je v letu 2023 delovala v sestavi: predsednik Nadzornega sveta Boris Šefman, član nadzornega sveta Peter Jenčič in zunanji član Martin Železnik.

Delo Nadzornega sveta

V letu 2023 je bilo delo članov Nadzornega sveta strokovno in učinkovito, skladno s pooblastil in pristojnostmi, določenimi z Zakonom o gospodarskih družbah, statutom družbe, Poslovníkom o delu Nadzornega sveta in Slovenskim kodeksom upravljanja javnih delniških družb. Člani Nadzornega sveta so se redno udeleževali sej in se na obravnavane teme temeljito pripravili, da so lahko podajali konstruktivne predloge ter kompetentno sprejemali odločitve, pri čemer so jih vodila tudi strokovna priporočila Revizijske komisije.

Nadzorni svet se sprti seznanja o nastopu dejstev, ki bi lahko vplivala na neodvisnost njegovih članov. V letu 2023 relevantna nasprotja interesov niso bila ugotovljena.

Nadzorni svet stremi k učinkovitemu delovanju prek:

- spoštovanja s Poslovníkom Nadzornega sveta zastavljenih usmeritev;
- zadostnega števila sej, ki omogočajo vpogled v poslovanje in procese družbe in Skupine ter usmeritve njenega prihodnjega razvoja;
- redne udeležbe članov na sejah, temeljite priprave na seje in proaktivnosti v sodelovanju vsakega posameznega člana na sejah;
- transparentnosti delovanja v odnosu do uprave kot tudi do ostalih deležnikov;
- sodelovanja z vsemi ključnimi kadri;
- udejanjanja dobrih praks korporativnega upravljanja ter
- izvajanja rednega samoocenjevanja z namenom ugotoviti odstopanja od priporočene dobre prakse za delo nadzornih svetov.

Nadzorni svet je v letu 2023 izvedel vrednotenje Nadzornega sveta in Revizijske komisije. Samoocena delovanja Nadzornega sveta je pokazala, da je bilo delovanje Nadzornega sveta zelo uspešno, kar so pokazale tudi ocene po posameznih sklopih ocenjevanja. Ne glede na to pa je Nadzorni svet preučil tudi področja, ki so primerjalno prejela nižje ocene in identificiral potrebne spremembe in ukrepe. Prav tako Nadzorni svet v letu 2023 ni zaznal kakršnega koli nasprotja interesov, niti ni bil o kakšnem obveščen.

Komuniciranje z javnostjo o ključnih odločitvah in informacijah s pomembnim učinkom na poslovanje družbe ne poteka preko predsednika Nadzornega sveta, saj vse pomembne informacije javnosti sporoči družba brez odlašanja, skladno z zakonodajo, notranjimi pravili in Slovenskim kodeksom upravljanja javnih delniških družb ter sklepom Nadzornega sveta.

Vsi stroški delovanja Nadzornega sveta v poslovnem letu 2023 so razkriti v tem letnem poročilu ter v Poročilu o prejemkih organov vodenja in nadzora družbe SALUS, Ljubljana, d.d.

Najpomembnejše teme sej nadzornega sveta v letu 2023

Nadzorni svet se je v letu 2023 sestal na šestih rednih sejah, izvedel pa je tudi tri korespondenčne seje. Obravnaval je rezultate poslovanja družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS ter vse druge pomembne poslovne dogodke, o katerih ga je uprava redno, sproti in celovito obveščala.

Na prvi korespondenčni seji v januarju 2023 je Nadzorni svet podal soglasje k nakupu električnega vozila.

Na prvi redni seji dne 7.3.2023 je Nadzorni svet obravnaval in potrdil Revidirano konsolidirano poročilo Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. za leto 2022, Politiko prejemkov organov vodenja in nadzora ter Poročilo o prejemkih organov vodenja in nadzora za leto 2022. Ravno tako je Nadzorni svet potrdil predlog uporabe bilančnega dobička in sklic Skupščine delničarjev. Nadzorni svet se je seznanil tudi s stanjem kibernetске varnosti, uresničevanjem strategije trajnostnega razvoja in rezultati samoocenevala dela nadzornega sveta.

Na drugi korespondenčni seji v marcu 2023 je Nadzorni svet podal soglasje k najemu dolgoročnega posojila za financiranje nakupa poslovnega deleža v družbi Meditrade d.o.o.

Druga redna seja dne 10.5.2023 je bila namenjena potrditvi Poročila o poslovanju Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. prvem četrtletju leta 2023, Nadzorni svet pa se je seznanil tudi s seznamom povezanih oseb.

Na tretji redni seji dne 14.6.2023 je Nadzorni svet med drugim odločal in podal soglasje k nakupu lastniškega deleža v družbi Medorion d.o.o.

Na tretji korespondenčni seji dne 29.6.2023 je Nadzorni svet obravnaval in potrdil garancijski okvir za tekoče poslovanje in podal soglasje za revolving posojilo.

Četrta redna seja dne 10.8.2023 in peta redna seja dne 13.11.2023 sta bili namenjeni potrditvi Poročil o poslovanju Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. prvem polletju oziroma tretjem četrtletju leta 2023.

Na peti redni seji je Nadzorni svet obravnaval in potrdil tudi Pravilnik o računovodstvu Skupine SALUS, Politiko raznolikosti delniške družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in se seznanil z izjavami o neodvisnosti članov Nadzornega sveta.

Na zadnji, šesti redni seji dne 19.12.2023, se je Nadzorni svet seznanil z oceno poslovanja za leto 2023 in potrdil plan poslovanja za leto 2024 za Skupino in po posameznih družbah v Skupini SALUS ter izplačilo vmesne dividende za leto 2023. Nadalje je Nadzorni svet obravnaval in potrdil aneks k pogodbam o poslovanju obeh članov uprave zaradi uskladitve z novo Politiko prejemkov članov uprave in nadzornega sveta, ki jo je potrdila skupščina družbe dne 14.4.2023, ter sprejel posodobljeno Politiko upravljanja delniške družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Poslovnik o delu nadzornega sveta družbe SALUS, Ljubljana, d.d. Nadzorni svet se je tudi seznanil s stanjem glede postopka nakupa 100 % lastniškega deleža v družbi Farmadent d.o.o. ter sprejel iz rezultatov samoocenjevanja dela Nadzornega sveta izhajajoč sklep, da se z namenom izboljšanja dela Nadzornega sveta vsak član udeleži izobraževanj za opravljanje te funkcije po lastni izbiri in o tem seznaniti ostale člane.

Delo Revizijske komisije

Revizijska komisija Nadzornega sveta je v letu 2023 delovala v sestavi:

- Boris Šefman, predsednik;
- Peter Jenčič, član;
- Martin Železnik, neodvisni strokovnjak na področju revidiranja in računovodenja.

Revizijska komisija se je v letu 2023 sestala na štirih rednih sejah. Prva redna seja je bila namenjena obravnavi letnega poročila za leto 2022, na ostalih sejah pa je Revizijska komisija obravnavala kvartalna Poročila o poslovanju Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. v letu 2023. Na četrti redni seji je Revizijska komisija tudi izvedla razgovor o poteku predrevizije za leto 2023 s predstavniki revizijske družbe BDO Revizija d.o.o.

Revizijska komisija je obravnavala tudi obvladovanje tveganj v Skupini SALUS, ugotovitev obstoja morebitnih poslov med člani Nadzornega sveta ter družbami, ki jih vodijo ali so v njihovem lastništvu, in družbo SALUS, Ljubljana, d.d., postopke računovodskega poročanja in nadzorovanja neoporečnosti informacij ter obravnavala in predlagala Nadzornemu svetu v potrditev Pravilnik o računovodstvu Skupine SALUS. Zaradi pregleda poslov med člani Nadzornega sveta ter družbami, ki jih vodijo ali so v njihovem lastništvu, in družbami iz Skupine SALUS, je Revizijska komisija sklenila od članov Nadzornega sveta pridobiti izjave, da tovrstni posli ne obstajajo.

Nadzorni svet se je na rednih sejah seznanjal s poročili Revizijske komisije in potrdil uspešno opravljeno delo komisije.

Potrditev letnega poročila

Računovodske izkaze Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. za leto 2023 je preverila revizijska družba BDO Revizija d.o.o., ki je podala pozitivno mnenje ter ocenila, da so računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja na dan 31.12.2023 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za končano leto.

Predstavniki revizijske družbe so se tudi sestali s člani Revizijske komisije in podrobneje predstavili potek zaključne revizije za leto 2023, s čimer je komisija seznanila tudi Nadzorni svet. Nadzorni svet se je strinjal z revizorjevim poročilom in na njegovo mnenje k letnemu poročilu ni imel pripomb.

Nadzorni svet je obravnaval Revidirano letno poročilo Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. za leto 2023, vključno z izjavo o upravljanju ter predlogom uporabe bilančnega dobička, ki ga je predložila uprava. Člani Nadzornega sveta so od uprave dobili vse odgovore na vprašanja v zvezi z letnim poročilom. Nadzorni svet je ugotovil, da je Revidirano letno poročilo Skupine Salus in družbe SALUS, Ljubljana, d.d. sestavljeno pregledno, temeljito in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah in MSRP, kot jih je sprejela EU, ter da izkazuje resničen in pošten izkaz poslovanja Skupine in družbe v letu 2023. Nadzorni svet je potrdil Revidirano letno poročilo za leto 2023 ter hkrati sprejel sklep, da se strinja s predlogom uprave glede delitve bilančnega dobička. Nadzorni svet je ločeno obravnaval tudi Izjavo o upravljanju (ki je sestavni del Revidiranega letnega poročila), vključno z odstopanji od priporočil Kodeksa, in potrdil, da so navedbe v tej izjavi odraz dejanskega stanja upravljanja družbe v letu 2023.

To poročilo je Nadzorni svet izdelal v skladu z določbami 282. člena Zakona o gospodarskih družbah in je namenjeno tudi skupščini delničarjev.

Boris Šefman, univ.dipl.ekon.
predsednik nadzornega sveta

Ljubljana, februar 2024

I. POSLOVNO POROČILO

1 SESTAVA SKUPINE SALUS

Skupina SALUS predstavlja vitalni člen v oskrbi z zdravili, prehranskimi dodatki, medicinskimi pripomočki in kakovostnimi ter inovativnimi storitvami, ki prinašajo zdravje in dobro počutje ljudi, saj je specializirana za ponudbo celostne storitve distribucije, promocije in aktivne prodaje ter spremljajočih storitev, da zdravilo ali medicinski pripomoček pride na trg. Regionalno je prisotna na trgih srednje in vzhodne Evrope, in sicer s svojimi družbami (Slovenija, Hrvaška, Srbija, Bosna in Hercegovina, Črna Gora, Makedonija, Albanija, Litva) ali preko lokalnih partnerjev (Kosovo, Romunija, Bolgarija). Dejavnosti družb Skupine SALUS lahko v grobem razdelimo na tri sklope: veleprodajo, storitve in zastopstva ter maloprodajo, pri čemer nekatere družbe v Skupini pokrivajo več zgoraj navedenih dejavnosti poslovanja, medtem ko so druge usmerjene na samo nekatere dejavnosti ali celo ožja poslovna področja znotraj le-teh.

Skupino SALUS so na dan 31.12.2023 sestavljale naslednje družbe:

- SALUS, Ljubljana, d.d., Litostrojska cesta 46 A, Ljubljana, Slovenija, kot obvladujoča družba,
- SALUS, Veletrgovina, d.o.o., Litostrojska cesta 46 A, Ljubljana, Slovenija, kot odvisna družba,
- SALUS International d.o.o. (prej CARSO pharm d.o.o.), Litostrojska cesta 46 A, Ljubljana, Slovenija, kot odvisna družba,
- SALUS Zagreb d.o.o. (prej CARSO pharm d.o.o.), Ulica Grada Vukovara 284, Zagreb, Hrvaška, kot odvisna družba,
- CARSO pharm DOOEL Ilinden, Ulica 34 br. 5 a, Ilinden, Skopje, Severna Makedonija, kot odvisna družba,
- SANOL S d.o.o., Beograd, Bulevar Mihajla Pupina 10d, Beograd, Srbija, kot odvisna družba,
- SALUS Podgorica d.o.o., Podgorica (prej CARSO pharm d.o.o. Podgorica), Ulica Svetlane Kane Radević, Poslovna zgrada Europoint, I. sprat, Podgorica, Črna Gora, kot odvisna družba,
- SALUS Vilnius UAB (prej CARSO pharm UAB), Jogailos st. 4, Vilnius, Litva, kot odvisna družba,
- SALUS Sarajevo d.o.o. (prej CARSO pharm d.o.o.), Ul. Milana Pregloga 12, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, kot odvisna družba,
- SALUS Tirana International SKPK (prej CARSO pharm SHPK), Rruga Ibrahim Rugova, P. 70 H. 5 Ap. 5, Tirana, Albanija, kot odvisna družba,
- SANOLABOR, d.d., Leskoškova 4, Ljubljana, Slovenija, kot odvisna družba,
- MEDITRADE d.o.o., Brnčičeva ulica 17b, Ljubljana, Slovenija, kot odvisna družba,
- MEDORION d.o.o., Ulica Janka Draškovića 5, Samobor, Hrvaška, kot odvisna družba,
- SANOL H d.o.o., Franje Lučića 32, Zagreb, Hrvaška, kot odvisna družba odvisne družbe SANOLABOR, d.d.,
- TG-med d.o.o., Podbrezje 234, Naklo, Slovenija, kot odvisna družba družbe MEDITRADE d.o.o.,
- Medichem d.o.o., Ul. Bugojanska broj 12, Sarajevo – Novo Sarajevo, Bosna in Hercegovina, kot odvisna družba odvisne družbe TG-med d.o.o.

Na dan 31.12.2023 so s Skupino SALUS povezane pridružene družbe:

- MS PE upravljanje naložb, d.o.o., Leskoškova cesta 6, Ljubljana, Slovenija, kot pridružena družba obvladujoče družbe,

- NENSI d.o.o., Cesta na Brdo 100, Ljubljana, Slovenija, kot pridružena družba odvisne družbe SALUS, Veletrgovina, d.o.o.,
- ASW d.o.o., Leskoškova cesta 4, Ljubljana, Slovenija, kot pridružena družba odvisne družbe SANOLABOR, d.d.

2 STRATEŠKE USMERITVE IN PLAN POSLOVANJA

Poslanstvo, vizija in vrednote

POS LANSTVO	Izboljšujemo življenja z zagotavljanjem najsodobnejših farmacevtskih izdelkov in medicinskih pripomočkov.
VIZIJA	Prva izbira za komercializacijo in distribucijo farmacevtskih izdelkov in medicinskih pripomočkov v CEE regiji.
VREDNOTE	Povezuje nas ekipni duh Odlikuje nas razvojna miselnost Smo strokovni, drzni in (vz)trajni V delu uživamo in se veselimo dosežkov

Strategija Skupine SALUS za obdobje 2023-2027

V letu 2022 je Skupina SALUS sprejela strategijo poslovanja za obdobje 2023 – 2027, ki je bila zastavljena na podlagi podrobne analize makroekonomskega okolja, trgov, na katerih deluje Skupina SALUS, analize poslovanja družbe in verige vrednosti ter izbranih ključnih strateških iniciativ. Definirana so bila štiri ključna področja za obdobje naslednjih petih let: konsolidacija, internacionalizacija, zaposleni in trajnost. V sklopu teh iniciativ je Skupina SALUS definirala pet strateških ciljev:

- utrditev položaja na slovenskem trgu,
- stroškovna učinkovitost in pospešena digitalizacija,
- širitev poslovanja v CEE regiji,
- kompetentni in zavzeti zaposleni,
- ustvarjanje dolgoročne vrednosti za vse deležnike.

Zgoraj definirani strateški cilji povzemajo definicijo Strategije 2023-2027: V letu 2027 doseči EUR 25 milijonov EBITDA s konsolidacijo položaja na slovenskem trgu in internacionalizacijo poslovanja v CEE regiji. Zastavljeni EBITDA ne vsebuje novih iniciativ na tujih trgih, ampak je odraz organske rasti trenutne strukture Skupine SALUS. Nove iniciative iz internacionalizacije niso kvantificirane.

Ključni strateški usmeritvi za novo razvojno obdobje sta utrditev položaja na slovenskem trgu in internacionalizacija v CEE regiji. Cilji, ki so definirani za obe vsebinski področji, bodo doseženi s kompetentnimi in zavzetimi zaposlenimi, stroškovno učinkovitostjo in pospešeno digitalizacijo. Pomemben poudarek v novi Strategiji je na trajnosti kot ustvarjanju dolgoročne vrednosti za vse deležnike.

Kakovost in popolna skladnost poslovanja še naprej ostajata osnovni načeli poslovanja in konkurenčna prednost Skupine SALUS. Sistem kakovosti Skupine SALUS se redno preverja, nadgrajuje in izboljšuje, spremembe pa obvladujemo skladno s pravili dobrih praks in veljavno zakonodajo, s čimer obvladujemo tveganja in stalno izboljšujemo postopke in procese dela, kar posledično dviguje kakovost naših storitev. Skupina SALUS bo še naprej uveljavljala ničelno toleranco do neskladnega poslovanja, obnašanja in ravnanja, tako zaposlenih kot podizvajalcev, s čimer dokazuje, da je ugleden, zanesljiv in zaupanja vreden partner.

Plan za leto 2024

Za poslovno leto 2024 Skupina SALUS načrtuje:

- čiste prihodke od prodaje v višini približno 672 milijonov EUR,
- poslovni izid iz rednega poslovanja v višini 12,4 milijone EUR,
- poslovni izid iz rednega poslovanja pred amortizacijo (redni EBITDA) v višini 19,4 milijone EUR,
- čisti poslovni izid v višini 9 milijonov EUR.

Odnos z deležniki

Naše vrednote in poslanstvo lahko živimo in dosegamo le v tesnem sozvočju z našimi deležniki. Družba SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupina SALUS gradita odkrito in dvostransko komunikacijo z vsemi deležniki. S prepoznavanjem in usklajevanjem različnih stališč, interesov, vplivov in mnenj deležnikov znotraj in zunaj Skupine SALUS oblikujemo in udejanjamo našo trajnostno strategijo. Zavedamo se, da so vplivi obojestranski, saj ekonomska, okoljska in družbena dogajanja vplivajo na naše poslovanje, hkrati pa tudi mi s svojimi dejanji vplivamo na trajnostni razvoj širše družbe.

Za prepoznana področja komuniciranja s specifičnimi deležniškimi skupinami uporabljamo širok nabor komunikacijskih kanalov in orodij.

Skupina deležnikov	Vsebina komunikacij	Komunikacijski kanali in orodja
Delničarji, vlagatelji	Pomembne informacije za uresničevanje njihovih pravic: o upravljanju, skladnosti poslovanja in tveganjih, vzdržnosti v kriznih razmerah, ipd.	<ul style="list-style-type: none"> • javne objave na SEONetu • spletna stran • skupščina
Kupci: lekarnе, bolnišnice, specializirane in veterinarske ambulante, zdravstveni domovi, pacienti in drugi končni uporabniki	Pravočasna, kakovostna in varna oskrba z zdravili, medicinskimi pripomočki in drugimi izdelki, visoka raven zaupanja, hitra in strokovna odzivnost, odprt dialog, sodelovanje v postopkih javnih naročil	<ul style="list-style-type: none"> • osebni kontakti strokovnih sodelavcev • telefon, e-pošta, video in telekonference • oglasne digitalne table • portal za naročanje • strokovne revije in katalogi • B2B orodja • spletna stran • portal javnega naročanja, portal eJN
Dobavitelji	Varno skladiščenje in rokovanje z izdelki, korektni poslovni odnosi	<ul style="list-style-type: none"> • osebni kontakti strokovnih sodelavcev (telefon, e-pošta) • telefon, e-pošta, video in telekonference • B2B orodja • letno poročilo
Zaposleni	Delovno-pravni odnos z zaposlenimi in odnosi med zaposlenimi: pripadni, zavzeti, zadovoljni in motivirani sodelavci, osebni in karierni razvoj zaposlenih, zdravje in varnost, dobro počutje, spoštovanje človekovih pravic na delovnem mestu, enake možnosti, pravični zaslužek, usklajevanje poslovnega in osebnega življenja	<ul style="list-style-type: none"> • interni spletni portal • interni sestanki skupin • digitalne oglasne deske • nabiralnik • zbor delavcev • razgovori z vodji • dnevi odprtih vrat uprave in posloводства • kvartalna srečanja uprave/posloводства z zaposlenimi • mesečni Mentimeter: vprašaj upravo/posloводство, podaj mnenje • anketa o zadovoljstvu zaposlenih • družabni dogodki, teambuildingi in dogodki, povezani s promocijo zdravja na delovnem mestu • zaupniki za zaščito prijaviteljev, pooblaščenе osebe za varstvo osebnih podatkov, pooblaščenе oseba za skladnost poslovanja
Odkvisne družbe	Uspešno upravljanje, obvladovanje tveganj, skladnost poslovanja, doseganje poslovnih ciljev	<ul style="list-style-type: none"> • obdobjni sestanki z vodstvi odkvisnih družb • mesečno poročanje • skupščine, seje nadzornih svetov
Državne institucije in regulatorni organi	Obveščanje glede skladnosti z zahtevami zakonodaje (administrativni in drugi postopki), sodelovanje v postopkih javnih naročil in natečajev	<ul style="list-style-type: none"> • javne objave na SeoNetu • pošta • vložišče • portali (npr. javnega naročanja, e-JN, eRevizija)
Mediji	Odgovori na novinarska vprašanja, objava informacij o poslovanju	<ul style="list-style-type: none"> • e-pošta • javne objave na SEONetu • spletna stran

Strokovna združenja	Zastopanje interesov družbe in sodelovanje ter podajanje predlogov	<ul style="list-style-type: none">osebno udejstvovanje (okrogle mize, srečanja idr.)e-poštaportali
Ostala zainteresirana javnost	Pomembnejše informacije o skladnosti poslovanja, oskrbi trga in drugih družbeno odgovornih temah	<ul style="list-style-type: none">javne objave na SEONetuspletna stransponzorstva in donacije

3 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

3.1 Sklicevanje na veljavni kodeks upravljanja

Za obvladujočo družbo SALUS, Ljubljana, d.d. je za obdobje od 1.1.2023 do 31.12.2023 veljal Kodeks upravljanja javnih delniških družb, sprejet 9.12.2021, s pričetkom uporabe z dnem 1.1.2022 (v nadaljevanju: »Kodeks«). Kodeks je javno dostopen v slovenskem jeziku na spletnih straneh Ljubljanske borze, d.d., Ljubljana na naslovu:

[20211206 Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb.indd \(ljse.si\)](#)

Nadzorni svet in uprava družbe SALUS, Ljubljana, d.d. sta na 6. redni seji Nadzornega sveta v letu 2023 dne 19.12.2023 sprejela posodobljeno Politiko upravljanja delniške družbe SALUS, Ljubljana, d.d., ki je bila 22.12.2023 objavljena v borznem informacijskem sistemu SEOnet Ljubljanske borze.

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. pri svojem poslovanju upošteva veljavno zakonodajo, predpise in druge zakonske in podzakonske akte ter interne pravilnike in navodila. Sistem vodenja in upravljanja družbe zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev, s čimer je zagotovljeno usmerjanje družbe, postavlja vrednote, načela in standarde poštenega in odgovornega odločanja ter ravnanja, določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi vodenja in nadzora in postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev.

3.2 Odstopanja od določil Kodeksa

Družba v največji meri sledi določbam Kodeksa, od določenih določil Kodeksa pa odstopa, kot je to obrazloženo v nadaljevanju:

- Določilo Kodeksa 2.1**

Nadzorni svet vse aktivnosti za posamezno leto (kot npr. koledar sej) oblikuje in sprejema na svoji prvi redni seji v posameznem letu, ne pa ob oblikovanju Politike upravljanja, saj je za družbo Politika upravljanja temeljni dokument, ki opredeljuje ključna področja in usmeritve, kamor pa ne spadajo tekoče operativne aktivnosti.

- Določilo Kodeksa 4.1-4.3**

Družba ima sprejeto Politiko raznolikosti, vendar se slednja glede ciljev raznolikosti po spolu trenutno ne izvaja. Družba ima v statutu določeno, da je volitve potrebno izvesti tako, da v Nadzornem svetu ostaneta praviloma vsaj dva stara člana, predstavnika delničarjev. Skupščina delničarjev temu sledil. V letu 2022 so bili vsi trije predlagani kandidati za člane nadzornega sveta moškega spola ponovno izvoljeni za nov mandat. Zbor delavcev voli dva predstavnika, pri čemer tako kandidature kot tudi proces volitev potekata neodvisno od družbe, volivcu pa mora biti skladno z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU) zagotovljena svoboda in tajnost volitev. V

letu 2022 sta bila izvoljena dva člana nadzornega sveta, prav tako moškega spola. Skladno s Politiko izbora članov uprave, katere osnovno vodilo je zagotavljanje kontinuitete dela uprave, je nadzorni svet v letu 2022 ponovno imenoval obstoječa člana uprave za naslednji mandat od 1.1.2023 do 31.12.2027. Zgoraj navedeno predstavlja razloge za 100% zastopanost predstavnikov moškega spola v organih vodenja in nadzora. Družba ima sprejeto Politiko raznolikosti, izvajanje ciljev raznolikosti po spolu pa je odvisno od kandidatur, odločitev skupščine in zbora delavcev ter zakonodaje, na kar družba ne more vplivati.

- **Določilo Kodeksa 5.6**

Družba pri presoji ustreznosti Izjave o upravljanju ne uporablja zunanje neodvisne institucije, saj izjavo pripravi in pregleda več služb znotraj družbe (finančna služba, pravna služba in uprava), poleg tega pa ustreznost izjave pregledajo svetovalci in periodično tudi odvetniška družba, z njo pa se seznanijo tudi zunanja revizijska hiša. Družba zato meni, da v tem trenutku zunanja presoja ustreznosti izjave o upravljanju še ni potrebna.

- **Določilo Kodeksa 7.4**

Družba ima sprejeto Politiko trajnostnega poslovanja, ki pa ne vključuje mehanizmov za nadzor nefinančnih tveganj, vključno s tveganji koruptivnega, neintegritetnega, neetičnega oziroma drugega protipravnega ravnanja, ki izhajajo iz dejavnosti družbe, hčerinskih družb, dobaviteljev in podizvajalcev, saj ima te mehanizme zaradi obsežnosti in sprotnega aktualiziranja opredeljene v drugih aktih in politikah.

- **Določilo Kodeksa 10.16**

V objavi informacij o izvedeni skupščini družba ne navaja identifikacije petih največjih delničarjev družbe, saj se delnice glasijo na prinosnika in jih družba ne sme razkriti. Edini delničar družbe, ki je presegel zakonsko določeni prag lastništva, po katerem mora obvestiti družbo in javnost, je razkrit v drugih dokumentih družbe, ki so javno dostopni.

- **Določilo Kodeksa 11**

Pri sestavi nadzornega sveta, imenovanega v letu 2022, družba ni sledila izvajanju Politike raznolikosti glede na spol, kar je vsebinsko obrazloženo zgoraj, v odstopu od določila Kodeksa 4.1-4.3.

- **Določilo Kodeksa 12**

Postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta, predstavnike delničarjev, je transparenten in v največji možni meri sledi tudi ciljem Politike raznolikosti, pri čemer se politika raznolikosti glede na spol trenutno ne izvaja, kar je vsebinsko obrazloženo zgoraj, v odstopu od določila Kodeksa 4.1-4.3.

- **Določilo Kodeksa 12.1**

Pri presoji ustreznosti kandidata za člana nadzornega sveta se v največji meri upoštevajo cilji prenovljene Politike raznolikosti in pogoji za delo v nadzornem svetu, pri čemer v večini primerov pretehtajo celovito poslovno znanje in ustrezne delovne izkušnje, tudi če kateri od kandidatov nima listine, s katero bi dokazoval specializirano usposobljenost za članstvo v nadzornem svetu.

- **Določilo Kodeksa 13.1**

Družba podpisanih izjav o neodvisnosti članov nadzornega sveta zaradi varstva osebnih podatkov (podpisi) ne objavlja na spletni strani. Pri tem dodaja, da glede na predpostavke iz Priloge B Kodeksa pri dveh članih nadzornega obstaja potencialno nasprotje interesov, in sicer v točki, ki določa, da v istem nadzornem svetu ne sme biti več kot 3 mandate. Delničarji prosto odločajo, za koliko mandatov bodo posameznega predlaganega kandidata za člana nadzornega sveta imenovali. To potencialno nasprotje interesov ni trajno, saj je vezano na časovno opredeljen mandat in ni relevantno, saj v ničemer ne vpliva na objektivno presojo uprave in poslovanje družbe, prav tako pa vse dosedanje odločitve in ravnanja niso v ničemer izkazovala nasprotja interesov.

- **Določilo Kodeksa 14.3**

Nadzorni svet v Poslovniku o delu nadzornega sveta (»Poslovník«) ne določa rokov, ki jih pri rednem obveščanju upošteva uprava, saj je Poslovník temeljna podlaga za delo nadzornega sveta, roki pa so operativne narave in se določajo na začetku koledarskega leta.

- **Določilo Kodeksa 14.4**

Predstavniki delavcev niso oblikovali sveta delavcev, zato se nadzorni svet do poročil ne more opredeljevati. Delavci uresničujejo svoje pravice preko reprezentativnega sindikata in zbora delavcev.

- **Določilo Kodeksa 14.10**

Družba nima vzpostavljenih procesov za naročanje zunanjih storitev, potrebnih za delo nadzornega sveta, ločeno za storitve, pri katerih družbo zastopa uprava, in storitve, pri katerih družbo zastopa predsednik nadzornega sveta, saj potrebe nadzornega sveta po zunanjih storitvah niso pogoste in se do sedaj ni izkazala potreba po vzpostavitvi ločenih procesov.

- **Določilo Kodeksa 15.1**

Člani nadzornega sveta se udeležujejo izobraževanj in usposabljanja v lastni oziroma zaposlitveni režiji, kar zadostuje za izvajanje njihovih funkcij, zato nadzorni svet ne sprejema letnega načrta usposabljanja članov nadzornega sveta. Člani nadzornega sveta pa kljub temu lahko podajo predlog za s funkcijo povezano izobraževanje, ki se krije iz namensko zagotovljenih sredstev družbe.

- **Določilo Kodeksa 16.4**

Nadzorni svet do sedaj zunanje presoje svojega dela ni opravljal, saj bi bile koristi le-te bistveno nižje od povzročenih stroškov.

- **Določilo Kodeksa 17.3**

Predsednik nadzornega sveta nastopa tudi v vlogi predsednika revizijske komisije, saj je s tem zagotovljena strokovnost, povezovanje, kontinuiteta in lažja koordinacija postopkov.

- **Določilo Kodeksa 17.5**

Dnevni red sej nadzornega sveta ne ločuje med točkami informativnega značaja in konkretnega odločanja, saj nadzorni svet o vsaki točki odloča in sprejme sklep (pri točkah informativnega značaja potrdi seznanjenost), iz česar izhaja, da so vse točke predmet odločanja.

- **Določilo Kodeksa 18.1**

Nadzorni svet je na konstitutivni seji nadzornega sveta imenoval člane revizijske komisije, komisije za imenovanja in/ali kadrovske komisije ni oblikoval, saj se to do sedaj ni izkazalo za potrebno. Naloge komisij, določene v Prilogi A Kodeksa, skladno z določili Kodeksa, opravlja nadzorni svet.

- **Določilo Kodeksa 18.2**

Nadzorni svet je s sklepom določil sestavo revizijske komisije, ni pa v sklep vključil tudi njenih nalog, saj so le-te določene v Poslovniku o delu revizijske komisije.

- **Določilo Kodeksa 29.5–29.8**

Družba nima vzpostavljenega posebnega oddelka notranje revizije, saj se do sedaj ni izkazala potreba po tem. Družba spremlja poslovanje preko drugih oddelkov in z drugimi mehanizmi ter izvodi notranjih kontrol, primeroma z izvedbami notranjih presoj.

- **Določilo Kodeksa 31.3**

Družba objavlja pomembne informacije na svoji spletni strani in straneh Ljubljanske borze v slovenskem jeziku, saj je uvrščena v trgovanje na slovenskem borznem trgu, za kar zahteva po objavah v tujem jeziku ni predpisana. Družba o pomembnih informacijah obvešča tuje partnerje po elektronski pošti.

- **Določilo Kodeksa 32.7**

Družba ima sprejete poslovniške svojih organov, vendar jih zaradi določenih specifičnih določil o načinu poslovanja in varovanja zaupnih informacij ne objavlja na spletni strani, so pa dostopni vsem, ki jih za svoje delo potrebujejo.

Uprava družbe SALUS, Ljubljana, d.d. je Izjavo o upravljanju, vključno z odstopi od priporočil Kodeksa, obravnavala na seji uprave dne 5.2.2024 in potrdila, da je le-ta odsev dejanskega stanja upravljanja družbe v letu 2023. Prav tako je nadzorni svet na svoji prvi redni seji dne 7.3.2024 obravnaval vsa odstopanja od priporočil Kodeksa za leto 2023 in pritrdil upravi družbe, da so odstopi v tej izjavi odraz dejanskega stanja upravljanja družbe.

3.3 Podatki po 6. odstavku 70. člena ZGD-1

- **Struktura osnovnega kapitala družbe**

Vse delnice družbe so navadne kosovne delnice z glasovalno pravico, ki se glasijo na prinosnika in s katerimi se trguje na organiziranem trgu z oznako SALR. Delnice dajejo njihovim imetnikom pravico do udeležbe pri upravljanju družbe, pravico do glasovanja na skupščini, pravico do sorazmernega dela dobička (dividende) in pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe. Vse delnice tvorijo en razred.

Delniško knjigo družbe vodi KDD. Z dnem 24.8.2021, ko je stopil v veljavo 235.a člen Zakona o gospodarskih družbah (»ZGD-1«), je družba pridobila pravico, da identificira svoje delničarje, tj. pravico pridobiti podatke o lastnikih delnic, ki glasijo na prinosnika. Noben izmed lastnikov družbe nima prevladujočega vpliva.

V juniju 2023 je družba skladno s Pogodbo o prodaji in nakupu 100% poslovnega deleža v družbi Meditrade d.o.o. in na podlagi sklepa skupščine družbe SALUS, Ljubljana, d.d. z dne 14.4.2023

izdala 1.000 novih delnic, s čimer se je število kosovnih delnic, ki glasijo na prinosnika, povečalo na 105.375, osnovni kapital družbe pa sedaj znaša 439.722,87 EUR.

Na skupščini delničarjev z dne 14.4.2023 je bilo od skupnega števila (takrat izdanih) 104.375 kosovnih delnic z glasovalno pravico prisotnih 29.588 delnic, za katere je potrdila KDD kot izkazane papirje za glasovanje z delnicami na prinosnika predložilo 19 oseb:

19 oseb	Število delnic	Odstotek
14 fizičnih oseb	27.303	25,34%
Investor d.o.o.	1.002	0,96%
NLB Skladi - mešani	931	0,89%
Studio V d.o.o.	811	0,78%
Clarinos d.o.o.	210	0,20%
LTM d.o.o.	190	0,18%

Prisotni člani uprave in nadzornega sveta so na skupščini predložili potrdila KDD kot izkazane papirje za glasovanje (vključno s pooblastili) z naslednjim številom delnic:

	Število delnic (vključno s pooblastili)	Odstotek
Žiga Hieng, predsednik uprave	2.883	2,76%
Gregor Jenko, član uprave	13.940	13,36%
Boris Šefman, predsednik nadzornega sveta	2.274	2,18%
Peter Jenčič, namestnik predsednika nadzornega sveta	677	0,65%

Navzkrižne lastniške povezanosti z drugimi družbami v Skupini SALUS ni.

- **Omejitve prenosa delnic**

Vse delnice družbe so prosto prenosljive.

- **Kvalificirani deleži po ZPre-1**

Po podatkih, ki jih je pridobila družba do 31.12.2023 na podlagi Zakona o prevzemih (glede doseganja kvalificiranega deleža), dosega kvalificiran delež družba JENFIN d.o.o., Štihova ulica 20, Ljubljana, katere edini družbenik je Gregor Jenko in ki je imetnica 11.010 nematerializiranih navadnih kosovnih delnic na prinosnika z oznako SALR, kar predstavlja 10,45 % osnovnega kapitala družbe SALUS, Ljubljana, d.d.

- **Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice**

Družba ni izdala vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice.

- **Delniška shema za delavce**

Družba nima delniške sheme za delavce.

- **Omejitev glasovalnih pravic**

Omejitev glasovalnih pravic ni.

- **Dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitve prenosa delnic ali glasovalnih pravic**
Družbi tovrstni dogovori niso znani.

- **Pravila družbe**

- **o imenovanju in zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora**

Predsednika uprave in druge člane uprave imenuje in odpokliče nadzorni svet skladno z določbami ZGD-1, Statuta družbe in Politike izbora članov uprave delniške družbe SALUS, Ljubljana, d.d. Mandat članov uprave traja pet let z možnostjo ponovnega imenovanja. Nadzorni svet družbe je sestavljen iz petih članov, pri čemer so trije člani predstavniki delničarjev, dva pa predstavnika delavcev. Mandat članov nadzornega sveta traja štiri leta z možnostjo ponovne izvolitve. Člane nadzornega sveta, predstavnike delničarjev, izvolijo delničarji na skupščini z večino glasov navzočih delničarjev, predčasno pa jih lahko odpokličejo na skupščini s tričetrtinsko večino prisotnih glasov delničarjev. Člana nadzornega sveta, predstavnika delavcev, izvoli ali odpokliče zbor delavcev z večino glasov delavcev, ki imajo v času glasovanja aktivno volilno pravico.

- **o spremembah statuta**

Skupščina s tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala odloča o spremembah statuta.

- **Pooblastila članov posloводства, zlasti glede lastnih delnic**

Skupščina družbe je upravo na svoji 38. redni seji dne 14.4.2023 pooblastila za pridobivanje lastnih delnic, pri čemer skupni delež vseh lastnih delnic, skupaj z delnicami, ki jih družba že ima, ne sme preseči 10 (deset) % osnovnega kapitala družbe, torej 10.437 delnic. Pooblastilo za pridobivanje lastnih delnic velja 36 mesecev od dneva sprejetja sklepa skupščine. Družba lahko lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lastne delnice lahko pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena delnic ne sme biti nižja od 707,51 EUR/delnico in ne višja od 1.881,93 EUR/delnico. Poleg tega lahko uprava te lastne delnice po predhodnem soglasju nadzornega sveta uporabi za zamenjavo za delnice oziroma lastniške deleže v drugih podjetjih, pri čemer se izključi prednostna pravica delničarjev. Če uprava lastnih delnic ne bo uporabila za ta namen, umakne lastne delnice, pridobljene na podlagi tega pooblastila, brez nadaljnega sklepanja o zmanjšanju osnovnega kapitala, pri čemer ima pooblastilo skupščine za uskladitev besedila statuta družbe z morebitnim zmanjšanjem osnovnega kapitala, ki bi bilo izvedeno zaradi umika lastnih delnic, pridobljenih na podlagi omenjenega pooblastila skupščine.

- **Pomembni dogovori, ki začnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica javne prevzemne ponudbe**

Družbi takšni dogovori niso znani.

- **Dogovori med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme, odstopijo, so odpuščeni brez utemeljenega razloga ali njihovo delovno razmerje preneha**

Družba nima dogovorov, na podlagi katerih bi člani vodenja ali nadzora ali delavci prejeli nadomestilo, če bi zaradi ponudbe, ki jo določa zakon, ki ureja prevzeme, odstopili, bili odpuščeni brez utemeljenega razloga ali bi jim delovno razmerje prenehalo.

V primeru odstopa člani uprave niso upravičeni do odpravnine, v primeru odpoklica in odpovedi pogodbe o zaposlitvi brez utemeljenega razloga pa so člani uprave upravičeni do odpravnine v skladu z individualno sklenjenimi poslovodnimi pogodbami in Politiko prejemkov družbe SALUS, Ljubljana, d.d.

- **Podružnice**

Vežano na četrto alinejo tretjega odstavka 70. člena ZGD-1 družba SALUS, Ljubljana, d.d. nima ustanovljenih podružnic.

3.4 Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim poročanjem

Za vodenje ustreznih poslovnih knjig, vzpostavitev delovanja sistema notranjih kontrol, varovanje premoženja družbe ter izbiro in uporabo računovodskih usmeritev je odgovorna uprava družbe. Sistem notranjih kontrol zagotavlja, da so računovodske evidence točne, zanesljive in popolne, računovodsko poročanje pa resnično in pošteno. Kontrole so vgrajene v poslovne procese in sisteme, s čimer se zagotavlja usklajenost z zakonodajo in drugimi predpisi, standardi, pogodbami in internimi akti družbe, učinkovito in uspešno poslovanje, doseganje zastavljenih strateških ciljev ter obvladovanje ključnih tveganj v zvezi z računovodskim poročanjem. Sistem upravljanja tveganj v zvezi z računovodskim poročanjem je vzpostavljen tako, da zagotavlja prepoznavanje in oceno pomembnih tveganj, opredelitev ukrepov za obvladovanje tveganj ter poročanje o tveganjih. Upravljanje tveganj in kontrolni mehanizmi v povezavi s tveganji so podrobneje predstavljeni v posebnem poglavju tega poročila.

Z namenom zagotovitve učinkovitega sistema notranjih kontrol, ki čim prej opozori na napake ali prevare ter s tem omeji možnost nastanka negativnega dogodka in je hkrati stroškovno sprejemljiv, ima družba zastavljene jasne in enotne računovodske usmeritve (na podlagi MSRP, kot jih je sprejela EU), ki se dosledno uporabljajo v celotni Skupini SALUS za namene izdelave konsolidiranih računovodskih izkazov, ter učinkovito organizirano računovodsko funkcijo znotraj posameznih družb v Skupini in na ravni Skupine. Poleg tega daje Skupina SALUS izreden poudarek skladnosti in transparentnosti na vseh nivojih poslovanja, o čemer redno izobražuje zaposlene in tudi poslovne partnerje, kar predstavlja temeljni kamen učinkovitega nadzora poslovanja in preprečevanja zlorab.

Delovanje sistema notranjih kontrol spremljajo poslovodstvo, zunanji revizorji in drugi neodvisni presojevalci. Nadzor vrši tudi revizijska komisija nadzornega sveta, ki spremlja učinkovitost in pravilnost računovodskega poročanja v povezavi s celotnim sistemom družbe za obvladovanje tveganj. Notranje revizije družba nima.

Menimo, da je sedanji sistem notranjih kontrol v družbi in Skupini v letu 2023 zagotavljal učinkovito in uspešno doseganje poslovnih ciljev, delovanje v skladu z zakonskimi določili ter pošteno in transparentno poročanje v vseh pomembnih pogledih.

3.5 Podatki o delovanju skupščine družbe

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe. Svoje upravljalne pravice in pristojnosti delničarji uresničujejo na skupščini delničarjev, kjer sprejemajo odločitve. Skupščina poteka v skladu z veljavno zakonodajo in veljavnim statutom družbe SALUS, Ljubljana, d.d. Skupščina delničarjev se skliče na pobudo uprave, nadzornega sveta ali imetnikov navadnih delnic, katerih delnice predstavljajo najmanj 5% osnovnega kapitala. Sklic skupščine je vsaj trideset dni pred zasedanjem objavljen na spletnih straneh Ljubljanske borze in od 5.1.2024 na spletni strani AJPES. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji z delnicami na prinosnika, ki se izkažejo s potrdilom na presečni dan in so svojo udeležbo prijavili najkasneje konec četrtega dne pred skupščino. Morebitni nasprotni predlogi delničarjev morajo biti vloženi pisno najpozneje 7 dni po objavi sklica skupščine.

Sklic 38. redne skupščine delničarjev je bil objavljen v roku in na mestih, kot je določal v letu 2023 veljaven Statut, tj. vsaj trideset dni pred zasedanjem in na spletnih straneh Ljubljanske borze ter v časniku Finance. Na skupščini, ki je potekala dne 14.4.2023, so se delničarji seznanili z letnim poročilom družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in konsolidiranim letnim poročilom Skupine SALUS za leto 2022 ter mnenjem revizorja k računovodskim izkazom. Nadalje so delničarji odobrili Politiko prejemkov članov uprave in nadzornega sveta ter Poročilo o prejemkih za leto 2022. Sprejeli so tudi sklep o delitvi bilančnega dobička, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu ter plačilu nagrade članom nadzornega sveta. Skupščina je podala pooblastilo upravi za pridobivanje lastnih delnic, do 10% osnovnega kapitala družbe, podala soglasje k podpisu Pogodbe o prodaji in nakupu poslovnega deleža v družbi Meditrade d.o.o. ter potrdila povečanje osnovnega kapitala z izdajo 1.000 novih delnic, ki glasijo na prinosnika.

3.6 Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora

Družba ima dvotirni sistem upravljanja. Družbo vodi dvočlanska uprava, nadzoruje pa jo nadzorni svet. Organi družbe so skupščina delničarjev, nadzorni svet in uprava. Revizijska komisija deluje v okviru nadzornega sveta kot posvetovalno telo. Drugih komisij družba nima.

Uprava

Družbo vodi uprava družbe. Pristojna in odgovorna je za sprejem in izvrševanje vseh upravljalnih odločitev. Uprava družbe je dvočlanska: sestavljata jo predsednik in član uprave, ki zastopata družbo samostojno in brez omejitev. Upravo imenuje in razrešuje nadzorni svet. Uprava deluje v okviru sej uprave, poleg formalnih sej uprave pa izvršuje pristojnosti in odgovornosti v dnevnom poslovanju ter pristojnosti in odgovornosti do skupščine, kot jih opredeljuje ZGD-1.

Uprava je imenovana za obdobje petih let in je lahko ponovno imenovana. Družba nima posebnih pravil o imenovanju in zamenjavi članov organov vodenja in nadzora. Slednje se izvaja skladno z veljavno zakonodajo.

Uprava je v letu 2023 delovala v sestavi:

- Žiga Hieng, predsednik uprave,
- Gregor Jenko, član uprave,

oba imenovana na seji nadzornega sveta dne 22.12.2022 za naslednji petletni mandat od 1.1.2023 do 31.12.2027.

Nadzorni svet

Družba ima petčlanski nadzorni svet. Tri člane nadzornega sveta imenuje in izvoli skupščina delničarjev. Dva člana sta predstavnika zaposlenih in ju izvolijo zaposleni. Nadzorni svet izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika nadzornega sveta. Delo nadzornega sveta poteka v skladu z veljavno zakonodajo, Statutom in Poslovnikom o delu nadzornega sveta. Člani nadzornega sveta ob nastopu mandata podpišejo izjavo o neodvisnosti.

Člani nadzornega sveta, predstavniki kapitala, Boris Šefman, Peter Jenčič in Bogomir Kos, so bili imenovani dne 22.4.2022 s strani skupščine delničarjev družbe SALUS, Ljubljana, d.d. za štiriletno obdobje od 28.4.2022 dalje. Člana nadzornega sveta, predstavnika delavcev, Miha Lebinger in Žiga Zore, pa sta bila izvoljena s strani zaposlenih za štiriletno obdobje od 27.4.2022 dalje, s čimer se je skupščina delničarjev seznanila.

Nadzorni svet je tako v letu 2023 deloval v sestavi:

- Boris Šefman, predsednik nadzornega sveta,
- Peter Jenčič, namestnik predsednika nadzornega sveta,
- Bogomir Kos, član nadzornega sveta,
- Miha Lebinger, član nadzornega sveta in
- Žiga Zore, član nadzornega sveta.

Revizijska komisija

Nadzorni svet imenuje revizijsko komisijo, ki jo sestavljajo 3 člani. Predsednika in enega člana revizijske komisije imenuje nadzorni svet izmed svojih članov, tretji član pa je neodvisen strokovnjak, usposobljen za revizijo in računovodstvo. Revizijska komisija deluje skladno z določbami ZGD-1 in Poslovnikom o delu revizijske komisije.

Revizijska komisija, imenovana na tretji redni seji Nadzornega sveta dne 5.5.2022 za obdobje od 14.5.2022 dalje, je v letu 2023 delovala v sestavi:

- Boris Šefman, predsednik revizijske komisije
- Peter Jenčič, član revizijske komisije
- Martin Železnik, neodvisni strokovnjak na področju revidiranja in računovodenja

Politika raznolikosti

Družba in nadzorni svet družbe SALUS, Ljubljana, d.d. sta dne 19.12.2023 sprejela posodobljeno Politiko raznolikosti.

Namen Politike raznolikosti je opredelitev elementov raznolikosti, ki se upoštevajo v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe s ciljem njenega učinkovitega upravljanja. S to politiko je postavljen okvir zastopanosti v organih vodenja in nadzora družbe ter zagotavljanja enakih možnosti vsem, ne glede na narodnost, raso, spol, starost, vero, prepričanje, gmotno stanje in druge osebne lastnosti. Cilj Politike raznolikosti je spodbuditi raznoliko sestavo organa vodenja in nadzora z namenom doseči njegovo večjo učinkovitost in zagotoviti tak nabor strokovnih znanj in izkušenj, da bo zagotovljeno dolgoročno uspešno poslovanje družbe.

Politika raznolikosti se izvaja s postopkom nabora, izbora in predloga kandidatov za člane nadzornega sveta (predstavnikov delničarjev) skupščini delničarjev družbe, ob imenovanju članov uprave družbe in ob imenovanju revizijske komisije nadzornega sveta.

V letu 2023 so bili cilji Politike raznolikosti večinoma ustrezno doseženi. Gre za cilje, ki se nanašajo na različnost izobrazbe, poklica, izkušenj in starosti. Cilj Politike raznolikosti, ki se nanaša na zastopanost z vidika spola pa ni bil dosežen. Tako upravo kot nadzorni svet družbe sestavljajo predstavniki moškega spola, kar je rezultat zadnjih imenovanj v letu 2022, ki so sledila predvsem zagotavljanju kontinuitete na strani predstavnikov delničarjev. Na strani predstavnikov delavcev pa poteka proces izvolitve neodvisno od družbe, saj mora biti volivcu skladno z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU) zagotovljena svoboda in tajnost volitev. Po definiciji iz 5. člena Direktive 2022/2381 Evropskega parlamenta in sveta z dne 23.11.2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepih, je za družbo predvideno kot primerno minimalno število dveh predstavnic ženskega spola. Glede na to, da članom organov vodenja in nadzora poteče mandat v letih 2026 oziroma 2027, si bo družba pri naslednjih imenovanjih prizadevala v največji možni meri ravnati v skladu s Politiko raznolikosti in bo sledila veljavni zakonodaji glede primernosti razmerja med spoloma.

Politika prejemkov organov vodenja in nadzora

V skladu z določilom 294.a člena ZGD-1 je družba SALUS, Ljubljana, d.d. oblikovala Politiko prejemkov organov vodenja in nadzora (v nadaljevanju: »Politika prejemkov«), ki jo je skupščina odobrila na 38. skupščini družbe. Prejemki, ki so jih posamezni člani uprave in nadzornega sveta prejeli v poslovnem letu 2023, so skladni s Politiko prejemkov in navedeni v tem poročilu, natančneje pa v Poročilu o prejemkih organov vodenja in nadzora v družbi SALUS, Ljubljana, d.d. v letu 2023, ki ga je družba pripravila v skladu z določilom 294.b člena ZGD-1.

Skladno s Politiko prejemkov so člani uprave upravičeni do:

- plače kot fiksnega dela prejemkov članov uprave, ki je namenjen plačilu za opravljanje nalog ter prevzemanje odgovornosti ter se določi skladno s pooblastili, nalogami, izkušnjami in odgovornostmi posameznega člana uprave ter splošnimi pogoji na trgu;
- nagrade za poslovno uspešnost kot variabilnega dela prejemkov članov uprave, ki temelji na uspešnosti poslovanja Skupine SALUS in se presoja na podlagi kvantitativno izbranih ekonomsko-finančnih kazalnikov ter kvalitativnimi merili, ki prispevajo k izpolnjevanju vrednot in ciljev družbe ter doseganju posebnih projektnih ali razvojnih ciljev;
- drugih prejemkov, kot so regres za letni dopust, odpravnina ob upokojitvi in jubilejna nagrada (vse predhodno naštetu pod enakimi pogoji in v višini kot velja za zaposlene v družbi), za povečanje vrednosti Skupine SALUS ob zaključku mandata, nadomestilo ob predčasnem odpoklicu ali sporazumnem prenehanju mandata, sofinancirana premija prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, nadomestilo za opravljanje funkcij v drugih družbah in denarno nadomestilo za spoštovanje konkurenčne prepovedi ter določene bonitete.

Prejemke nadzornega sveta določa skupščina družbe SALUS, Ljubljana, d.d. Na seji skupščine dne 25.4.1998 je bil sprejet sklep, ki je določil plačila sejin nadzornega sveta, na seji skupščine dne 20.4.2020 pa je bil sprejet sklep, ki je določil plačila sejin za člane nadzornega sveta, ki so člani revizijske komisije. Na predlog uprave in nadzornega sveta skupščina na svoji redni seji enkrat letno določa tudi nagrado članom nadzornega sveta za preteklo poslovno leto.

C.1.: Sestava uprave v poslovnem letu 2023

Ime in priimek, funkcija (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Področje dela v upravi	Prvo imenovanje na funkcijo / Zaključek funkcije	Izobrazba	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Žiga Hieng predsednik uprave/direktor (moški, slovensko, 1980)	komerciala, logistika, kakovost, kadrovske zadeve	1.1.2023 / v teku	mag., CFA	kompetence iz vseh segmentov poslovođenja	ne
Gregor Jenko član uprave/direktor (moški, slovensko, 1981)	finance, pravne zadeve, razvoj poslovanja, informatika	1.1.2023 / v teku	univ.dipl.ekon.	kompetence iz vseh segmentov poslovođenja	ne

C.2.: Sestava nadzornega sveta in komisij v poslovnem letu 2023

Ime in priimek, funkcija (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Prvo imenovanje na funkcijo / Zaključek funkcije	Predstavnik kapitala / zaposlenih	Udeležba na sejah / skupno število sej nadzornega sveta	Izobrazba	Strokovni profil	Neodvisnost po 23. členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	Članstvo v komisijah nadzornega sveta	Udeležba na sejah / skupno število sej komisij
Boris Šefman predsednik nadzornega sveta (moški, slovensko, 1951)	25.4.2002 / v teku	kapitala	6/6	univ. dipl. ekon.	ekonomist	ne*	da*	ne	predsednik revizijske komisije	4/4
Peter Jenčič namestnik predsednika nadzornega sveta (moški, slovensko, 1981)	27.4.2018 / v teku	kapitala	6/6	univ. dipl. ekon.	odnosi z vlagatelji	da	ne	ne	član revizijske komisije	4/4
Božomir Kos član nadzornega sveta (moški, slovensko, 1951)	22.5.2010 / v teku	kapitala	6/6	univ. dipl. ekon.	ekonomist	ne*	da*	ne	ne	/
Miha Lebingler član nadzornega sveta (moški, slovensko, 1970)	27.4.2022 / v teku	zaposlenih	5/6	dr. vet. med.	komercialni zastopnik za prodajo	da	ne	ne	ne	/
Žiga Zore član nadzornega sveta (moški, slovensko, 1989)	27.4.2022 / v teku	zaposlenih	6/6	mag. sociologije	strokovni sodelavec za razvoj kadrov in organizacije	da	ne	ne	ne	/

* Član več kot 3 mandate, vendar ta okoliščina ni trajna in relevantna.

Zunanji člani v komisijah nadzornega sveta

Ime in priimek, funkcija (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Komisija	Udeležba na sejah / skupno število sej komisij nadzornega sveta	Izobrazba	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Martin Železnik (moški, slovensko, 1981)	revizijska komisija	4/4	univ.dipl.ekon.	pooblaščen revizor	ne

4 ANALIZA POSLOVANJA V LETU 2023

4.1 Pojasnila izračunov finančnih kazalnikov

Skupina SALUS meri uspešnost poslovanja z uporabo vrste meril, ki najbolje odražajo njene strateške prioritete rasti, učinkovitosti in donosov za delničarje. Uporaba teh meril, katerih namen ni nadomestiti merila, ki izhajajo iz MSRP, daje dodatne koristne informacije o poslovanju Skupine vsem deležnikom. Ta t.i. alternativna merila uspešnosti poslovanja (»v nadaljevanju: »APM«) se v Skupini SALUS uporabljajo tudi pri načrtovanju bodočega poslovanja, internem poročanju ter pri postavljanju ciljev in s tem povezanim sistemom nagrajevanja zaposlenih. Ključni APM so: poslovni izid iz rednega poslovanja, redni EBITDA, neto dolg in neto obratna sredstva.

V nadaljevanju pojasnjujemo izračun in namen uporabe posameznih APM.

Redni EBITDA in poslovni izid iz rednega poslovanja

Definicija	Namen uporabe
Poslovni izid iz rednega poslovanja: poslovni izid iz poslovanja minus drugi odhodki plus drugi prihodki	Skupina SALUS uporablja prilagojeni poslovni izid iz poslovanja za spremljanje uspešnosti poslovanja pred izrednimi, neobičajnimi oziroma enkratnimi postavkami, ki so zajete v kategoriji drugih prihodkov in odhodkov. Uprava meni, da je ta kazalnik uporaben, ker daje indikacijo o dobičkonosnosti rednega poslovanja Skupine SALUS brez upoštevanja vplivov pomembnih dogodkov in/ali odločitev, ki se dogajajo manj pogosto.
Redni EBITDA: poslovni izid iz rednega poslovanja, povečan za amortizacijo	EBITDA je s strani investitorjev in analitikov pogosto uporabljen kazalnik za ovrednotenje uspešnosti poslovanja podjetij. Skupina SALUS uporablja prilagojeni EBITDA, ki ne zajema izrednih, neobičajnih oziroma enkratnih postavk, vključenih v kategoriji drugih prihodkov in odhodkov. Skupina uporablja EBITDA, ker kazalnik zagotavlja dober približek denarnega toka iz rednega poslovanja ter daje uporabno informacijo o sposobnosti Skupine za odplačevanje dolgov in financiranje naložb.

Spodnja tabela prikazuje prevedbo rednega EBITDA Skupine SALUS v poslovni izid iz poslovanja po MSRP:

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Redni EBITDA	-1.089.996	1.377.919	18.876.111	20.540.943
Amortizacija	-165.976	-148.137	-5.676.894	-4.579.949
Poslovni izid iz rednega poslovanja	-1.255.972	1.229.782	13.199.217	15.960.994
Drugi prihodki	0	2.220.423	0	3.250.069
Drugi odhodki	0	-2	0	-625.314
Poslovni izid iz poslovanja	-1.255.972	3.450.203	13.199.217	18.585.749

Kosmati poslovni izid

Definicija	Namen uporabe
Kosmati poslovni izid: prihodki od prodaje blaga in storitev minus nabavna vrednost prodanega blaga	Kosmati poslovni izid je za Skupino SALUS pomemben pokazatelj uspešnosti poslovanja, saj neposredno odraža pokritje, ki ga Skupina dosega pri izvajanju svoje osnovne dejavnosti, torej presežek, ustvarjen pri prodaji blaga in storitev nad nabavno vrednostjo prodanega blaga.

Izračun kosmatega poslovnega izida je prikazan v izkazu poslovnega izida.

Neto dolg

Definicija	Namen uporabe
Neto dolg: dolgoročne finančne obveznosti plus kratkoročne finančne obveznosti minus denarna sredstva in denarni ustrezniki minus kratkoročne finančne naložbe	Neto dolg je mera zadolženosti Skupine, ki neposredno odraža njeno zmožnost poplačati svoje dolgove. Skupina SALUS to mero redno spremlja tudi iz razloga, da so nanjo vezane bančne zaveze po posojilni pogodbi.

Skupina SALUS izračunava neto dolg, kot sledi:

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Dolgoročne finančne obveznosti	7.702.428	3.624.410	18.207.991	12.926.201
Kratkoročne finančne obveznosti	4.303.297	2.076.617	6.282.033	3.470.876
Kratkoročne finančne naložbe	-4.558	-1.402	-53.591	-342.253
Denar in denarni ustrezniki	-595.725	-227.261	-22.660.625	-19.115.345
Neto dolg	11.405.442	5.472.364	1.775.808	-3.060.521

Neto obratna sredstva

Definicija	Namen uporabe
Neto obratna sredstva: kratkoročne poslovne terjatve, vključno s terjatvami za davek od dohodka, plus zaloge minus kratkoročne poslovne obveznosti, vključno z obveznostmi za davek od dohodka	Neto obratna sredstva so za Skupino SALUS pomemben kazalnik, ki je ključen za finančno stabilnost in poslovno uspešnost. Uprava meni, da je dober pokazatelj sposobnosti Skupine uporabiti obratna sredstva za ohranjanje ravnotežja med rastjo, dobičkonosnostjo in likvidnostjo. Pri izračunu Skupina SALUS ne vključuje drugih terjatev in drugih kratkoročnih sredstev ter rezervacij in odloženih davkov, saj je osrednja dejavnost Skupine prodaja blaga in nudenje storitev, na kar navedene postavke ne vplivajo pomembneje.

Skupina SALUS izračunava neto obratna sredstva, kot sledi v spodnji tabeli.

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne poslovne terjatve in terjatve za davek od dohodka	209.435	27.745	70.390.313	55.474.275
Zaloge	0	0	55.469.175	46.044.227
Kratkoročne poslovne obveznosti in obveznosti za davek od dohodka	-39.033	-293.228	-105.386.192	-80.499.933
Neto obratna sredstva	170.402	-265.483	20.473.296	21.018.569

4.2 Trg v letu 2023

V letu 2023 je na območju Republike Slovenije trg zdravil, zdravil brez recepta in prehranskih dopolnil, na katerem pretežno poslujejo družbe Skupine SALUS, dosegel rast, ki je po internih podatkih iz baze IQVIA znašala 9,40% glede na leto 2022. V tem obdobju je bilo v Sloveniji prodanih za 1.113,73 milijonov EUR zdravil, zdravil brez recepta in prehranskih dopolnil (2022: 1.018,07 milijonov EUR). Glede na prodane količine je trg zdravil, zdravil brez recepta in prehranskih dopolnil v letu 2023 rasel v primerjavi z letom 2022, saj je bilo prodanih za 1,91% več kosov zdravil, zdravil brez recepta in prehranskih dopolnil. Vzrok, da trg vrednostno raste veliko hitreje kot pa količinsko, je posledica dejstva, da se v strukturi prodanih zdravil na slovenskem trgu povečuje delež relativno dražjih zdravil. Vrednost

prodanih zdravil lekarnam na slovenskem trgu je v letu 2023 znašala 834,56 milijonov EUR, kar pomeni 10,06% več kot v letu 2022, pri čemer je bila prodana količina zdravil večja za 1,86%. Vrednost prodanih zdravil bolnišnicam na slovenskem trgu pa je v letu 2023 znašala 247,79 milijonov EUR, kar pomeni 5,45% več kot v letu 2022, pri čemer je bila prodana količina zdravil manjša za 1,85%.

4.3 Poslovni izid

Skupina SALUS je v letu 2023 ustvarila za 599.436.974 EUR (2022: 495.670.814 € EUR) prihodkov iz poslovanja, kar je 103.766.160 EUR več kot leto poprej. V strukturi ustvarjenih prihodkov imajo najpomembnejši delež prihodki iz prodaje blaga na slovenskem trgu, ki so v letu 2023 znašali 551.635.963 EUR (2022: 456.413.431 EUR). Skupina SALUS je v letu 2023 ustvarila tudi 304.276 EUR (2022: 414.182 EUR) prihodkov iz naslova najemnin ter 894.789 EUR drugih poslovnih prihodkov, predvsem iz naslova odprave slabitev obratnih sredstev.

V letu 2023 je Skupina SALUS ustvarila kosmati poslovni izid v višini 60.171.919 EUR, kar je za 6.354.727 EUR več kot leto prej (2022: 53.817.192 EUR).

Stroški iz poslovanja Skupine SALUS so v letu 2023 znašali 46.741.236 EUR (2022: 39.597.773 EUR). V strukturi stroškov poslovanja skupine predstavljajo stroški plač absolutno in relativno najpomembnejši strošek (53,20 %), sledijo stroški storitev (34,60%) in stroški amortizacije (12,1%).

Skupina SALUS je v letu 2023 realizirala poslovni izid iz rednega poslovanja v višini 13.200.089 EUR (2022: 15.960.994 EUR) in redni EBITDA v višini 18.876.982 EUR (2022: 20.540.943 EUR).

Finančni izid kot razlika med prihodki in odhodki iz financiranja je bil v letu 2023 negativen v višini -107.841 EUR (2022: 258.661 EUR).

Čisti poslovni izid poslovnega leta 2023 je bil dosežen v višini 10.399.870 EUR (2022: 13.095.092 EUR).

4.4 Finančni položaj

Bilančna vsota Skupine SALUS na dan 31.12.2023 je znašala 215.697.961 EUR (31.12.2022: 174.758.114 EUR).

Konsolidirana dolgoročna sredstva so na dan 31.12.2023 znašala 64.389.911 EUR (31.12.2022: 50.681.744 EUR). Opredmetena osnovna sredstva so se v primerjavi s preteklim letom povečala predvsem zaradi poslovnega združevanja (prevzemi) in naložb v zeleno energijo ter informacijsko infrastrukturo. Tudi neopredmetena sredstva so se v primerjavi s preteklim letom povečala kot posledica poslovnega združevanja (prevzemi) in s tem povezano razporeditvijo nakupne cene, medtem ko so naložbene nepremičnine ostale na približno enakem nivoju kot leto poprej.

Neto obratna sredstva Skupine SALUS so na dan 31.12.2023 znašala 20.473.296 EUR, kar je približno na enakem nivoju kot leto poprej (2022: 21.018.569 EUR).

Obveznosti iz financiranja Skupine SALUS na dan 31.12.2023 so znašale 24.490.024 EUR, od tega dolgoročni del 18.207.991 EUR in kratkoročni del 6.282.033 EUR (31.12.2022: 12.926.201 EUR za

dolgoročni del, 3.470.876 EUR za kratkoročni del). Obveznosti so se povečale zaradi najema novega posojila za namen poslovnega združevanja (prevzem).

4.5 Denarni tokovi

Denarni tokovi, ustvarjeni pri poslovanju, so v Skupini SALUS v letu 2023 znašali 21.706.030 EUR, kar predstavlja porast v primerjavi z letom poprej (2022: 11.625.331 EUR). Ustvarjena lastna sredstva je Skupina SALUS uporabila za naložbene aktivnosti, izplačilo dividend in vračanje posojil.

5 POMEMBNEJŠI POSLOVNI DOGODKI V LETU 2023

- Dne 3.1.2023 sta družba SALUS, Ljubljana, d.d., kot kupec, ter edini družbenik družbe MEDITRADE d.o.o., Brnčičeva ulica 17 B, 1231 Ljubljana - Črnuče (»Meditrade«), kot prodajalec, sklenila Pogodbo o prodaji in nakupu 100% poslovnega deleža v družbi Meditrade (»Pogodba«), po kateri znaša kupnina ob zaključku (izpolnitvi) Pogodbe 7.162.193 EUR, dodatno izplačilo pa 810.000 EUR, v treh enakih letnih zneskih v letih 2024 – 2026 in je vezano na izpolnjevanje določenih pogojev v zvezi s poslovanjem družbe Meditrade. Pogodba je bila sklenjena pod določenimi odložnimi pogoji, ki so med drugim vključevali soglasje pristojnega organa za varstvo konkurence. Pogodba predvideva tudi možnost, da prodajalec po zaključku (izpolnitvi) Pogodbe odplačno pridobi do največ 1.000 novo izdanih delnic kupca. Delničarji družbe SALUS, Ljubljana, d.d. so na 38. redni skupščini delničarjev družbe dne 14.4.2023 soglasno potrdili in podali soglasje k podpisu Pogodbe, ki ustreza 100% osnovnega kapitala družbe Meditrade, in k izvedbi vseh transakcij in dejanj, ki jih predvidevajo Pogodba in pripadajoča dokumentacija, ter soglasno potrdili sklep o povečanju osnovnega kapitala z izdajo do največ 1.000 novo izdanih delnic, ki z obstoječimi tvorijo isti razred in dajejo delničarjem enake pravice kot obstoječe. Dne 31.5.2023 je nastopil zaključek (izpolnitev) po Pogodbi. Družba SALUS, Ljubljana, d.d. je z nastopom zaključka Pogodbe pridobila 100% poslovni delež v družbi Meditrade. Do zaključka (izpolnitve) Pogodbe je prišlo po izpolnitvi odložnih pogojev, med drugim tudi po prejemu odločbe Javne agencije RS za varstvo konkurence št. 3061-2/2023-60 3, ki je ugotovila da je koncentracija družb skladna s pravili konkurence. V juniju 2023 je skladno s Pogodbo in na podlagi sklepa skupščine družbe SALUS, Ljubljana, d.d. z dne 14.4.2023 prodajalec odplačno pridobil 1.000 novo izdanih delnic družbe, osnovni kapital družbe SALUS, Ljubljana, d.d. pa se je povečal in zdaj znaša 439.722,87 EUR. Nakup 100% poslovnega deleža v družbi Meditrade je skladen z razvojno strategijo Skupine SALUS, s katero želi skozi zadane strateške cilje, z inovativnim pristopom in na stroškovno učinkovit način, utrditi svojo vlogo enega od vitalnih členov v oskrbi s produkti in storitvami na področju zdravstva na trgih jugovzhodne Evrope. Z nameravanimi prevzemnimi aktivnostmi Skupina SALUS sledi zavezanosti k ustvarjanju dodane vrednosti za vse deležnike poslovnega procesa in s tem nadaljevanju svoje več kot 50 letne tradicije.
- Družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o., katere edini družbenik je družba SALUS, Ljubljana, d.d., je dne 5.1.2023 kot kupec s prodajalci Občino Starše, Mestno občino Maribor, Občino Duplek, Občino Hoče-Slivnica, Občino Miklavž na Dravskem polju in Občino Rače-Fram podpisala pogodbo o prodaji oziroma nakupu 100% poslovnega deleža družbe FARMADENT, trgovina, proizvodnja in storitve, d.o.o. (»Farmadent«) za skupno kupnino v višini 8.460.000,00 EUR. Pogodba je predmet določenih odložnih pogojev, med drugim pridobitve potrebnih odobritev pristojnih organov za varstvo konkurence, ki dovoljujejo zaključek predvidene transakcije, soglasja občinskih svetov prodajalcev in soglasja skupščine družbe SALUS, Ljubljana, d.d. Soglasja občinskih svetov prodajalca so bila že zagotovljena v marcu 2023.
- Gorenjske lekarne so dne 24.10.2022 kot pooblaščen naročnik (poleg Gorenjskih lekarn še za Celjske lekarne, Lekarne Ptuj, Javni zavod Kraške lekarne Ilirska Bistrica, Zasavske lekarne Trbovlje, Pomurske lekarne Murska Sobota, Javni zavod Lekarno Ljubljana, Lekarno Ajdovščina, Lekarno Sevnica, Obalne lekarne Koper, Goriško lekarno Nova Gorica, Lekarne Maribor,

Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije – Soča in Dolenjske lekarne Novo mesto p.o.) objavile skupno javno naročilo »Dobava zdravil na recept«, št. JN007215/2022-B01. Kot izhaja iz portala eJN sta družbi SALUS, Veletrgovina, d.o.o. in SANOLABOR, d.d. do roka za oddajo ponudbe (dne 5.12.2022) oddali ponudbi. Zoper razpisno dokumentacijo sta bila vložena dva zahtevka za revizijo, ki ju je dne 6.1.2023 Državna revizijska komisija prejela v odločanje in dne 26.4.2023 obema ugodila ter postopek oddaje javnega naročila v celoti razveljavila.

- Dne 6.1.2023 je bil vložen še en zahtevek za revizijo v »Skupnem javnem naročilu dobave zdravil brez recepta in živil za posebne zdravstvene namene za potrebe 11 javnih zavodov«, št. JN007400/2022-B01, pooblaščenega naročnika Koroške lekarne, v katerem je ponudbo podala družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. Zahtevek je bil dne 28.2.2023 s strani Državne revizijske komisije zavržen. Naročnik je dne 30.3.2023 objavil Odločitev o oddaji oz. neoddaji naročila (»Odločitev«) za sklope z numerično oznako 1. Naročnik je predvidel sprejem odločitve o oddaji javnega naročila za sklope z numerično oznako 2 po pravnomočnosti Odločitve. Po pravnomočnosti Odločitve o oddaji oz. neoddaji naročila, objavljene dne 30.3.2023 v postopku javnega naročila: »Skupno javno naročilo dobave zdravil brez recepta in živil za posebne zdravstvene namene za potrebe 11 javnih zavodov«, št. JN007400/2022-B01, pooblaščenega naročnika Koroške lekarne, je naročnik sprejel in 14.4.2023 objavil še Odločitev o oddaji oz. neoddaji naročila za sklope z numerično oznako 2.
- Dne 3.2.2023 je Skupina SALUS na svoji spletni strani objavila povzetek svoje strategije za obdobje 2023-2027, ki je bila potrjena na zadnji redni seji nadzornega sveta družbe SALUS, Ljubljana, d.d. decembra 2022.
- Družba CARSO pharm d.o.o., Beograd, Srbija se je s sklepom z dne 6.2.2023 na presečni dan 31.1.2023 pripojila družbi SANOL S d.o.o. Beograd, Srbija.
- Dne 6.2.2023 je postal sklep o izbrisu družbe MediSal d.o.o. (Slovenija) pravnomočen. Družba je izbrisana iz registra.
- Pooblaščen naročnik Javni zavod Kraške lekarne Ilirska Bistrica je dne 2.3.2023 po pooblastilu 13 javnih zavodov (Javni zavod Kraške lekarne Ilirska Bistrica, Dolenjske lekarne Novo mesto p.o., Gorenjske lekarne, Lekarna Sevnica, Obalne lekarne Koper, Pomurske lekarne Murska Sobota, Zasavske lekarne Trbovlje, Celjske lekarne javni lekarniški zavod, Goriška lekarna Nova Gorica, Lekarna Ajdovščina, Lekarne Ptuj, Javni lekarniški zavod Mariborske lekarne Maribor, Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije Soča) objavil javno naročilo št. JN001160/2023-B01, in sicer »Dobava zdravil brez recepta«. Dne 24.3.2023 je bil zoper razpisno dokumentacijo vložen zahtevek za revizijo. Pooblaščen naročnik Javni zavod Kraške lekarne Ilirska Bistrica je dne 24.4.2023 zavrnil zahtevek za revizijo in ga posredoval v odločanje Državni revizijski komisiji, slednja pa ga je zavrnila dne 24.5.2023. Kot izhaja iz portala javnih naročil je bil dne 26.4.2023 vložen še en zahtevek za revizijo, ki je bil s strani pooblaščenega naročnika dne 29.5.2023 kot tudi s strani Državne revizijske komisije dne 23.6.2023 zavržen. Pooblaščen naročnik je večkrat prestavil rok za oddajo ponudb, trenutno na 15.4.2024.

- Družba SALUS, Ljubljana, d.d. je v marcu 2023 ustanovila novo družbo CARSO pharm, SHPK, s sedežem na naslovu Rruga Ibrahim Rugova, P. 70 H. 5 Ap. 5, Tirana, Albanija, ki je bila vpisana v register družb Republike Albanije na dan 1.3.2023. Ustanovitev nove družbe je skladna s strategijo Skupine SALUS glede širitve nabora storitev in prisotnosti v regijah Evrope, kar bo dolgoročno pripomoglo k večji prepoznavnosti Skupine SALUS.
- Dne 14.4.2023 je Skupščina delničarjev družbe SALUS, Ljubljana, d.d. sprejela sklep o uporabi dela bilančnega dobička za izplačilo dividend, in sicer v višini 70,00 EUR na navadno kosovno delnico (kar vključuje vmesno dividendo v višini 35,00 EUR, izplačano januarja 2023), preostali del bilančnega dobička pa je ostal nerazporejen. Skupščina je tudi potrdila in odobrila delo predsednika uprave, člana uprave ter vseh članov nadzornega sveta družbe v poslovnem letu 2022 ter jim podelila razrešnico, odločila pa je tudi o plačilu članom nadzornega sveta za leto 2022. Prav tako je Skupščina na zadevni seji potrdila Politiko prejemkov članov uprave in nadzornega sveta družbe SALUS, Ljubljana, d.d. ter potrdila Poročilo o prejemkih za leto 2022.
- Dne 16.6.2023 sta družba SALUS, Ljubljana, d.d. kot kupec ter g. Rastislav Baričevac, edini družbenik družbe Medorion d.o.o., Ulica Janka Draškovića 5, 10430 Samobor, Republika Hrvaška (»Medorion«), kot prodajalec, sklenila Pogodbo o kupoprodaji poslovnih deležev v družbi Medorion (»Pogodba«). Predmet Pogodbe je nakup do 100% poslovnega deleža, in sicer v obdobju naslednjih štirih let. Kupnina po Pogodbi je določena v odvisnosti od poslovanja družbe Medorion, pri čemer bo za 51% delež znašala največ 2.300.000 EUR. Dne 17.7.2023 je nastopil zaključek transakcije (izpolnitev) po Pogodbi. S tem je družba SALUS, Ljubljana, d.d. ob zaključku v prvem koraku pridobila 49% delež v družbi Medorion (pri čemer na podlagi pridruženih mehanizmov iz spremljajoče dokumentacije družba SALUS že lahko izvršuje nadzor nad družbo Medorion oz. jo obvladuje). Družba Medorion je specializirana za zastopanje farmacevtskih proizvajalcev na področju zdravil za redke bolezni. Deluje v jugovzhodni Evropi ter zastopa farmacevtsko podjetje Recordati Rare Diseases v 9 državah. Ključna terapevtska področja delovanja družbe so endokrinologija in metabolične bolezni. Nakup poslovnih deležev v družbi Medorion je skladen z razvojno strategijo Skupine SALUS, s katero želi družba skozi zadane strateške cilje, z inovativnim pristopom in na stroškovno učinkovit način, utrditi svojo vlogo enega od vitalnih členov v oskrbi z zdravili, medicinskimi pripomočki in storitvami na področju zdravstva na trgih srednje in jugovzhodne Evrope.
- Dne 17.7.2023 je Državni zbor po nujnem postopku sprejel Zakon o nujnih ukrepih za zagotavljanje nemotene nabave zdravil za leti 2023 in 2024 (»ZNUZNNZ«). Skladno s predmetnim zakonom javnim lekarniškim zavodom za zdravila na zdravniški recept, ki jih morajo slednji zagotavljati najpozneje v 24 urah od naročila oziroma naslednji delovni dan, v obdobju do 31.12.2024 ni potrebno uporabljati določb zakona, ki ureja javno naročanje.
- Dne 28.7.2023 se je družba CARSO pharm d.o.o., Ulica grada Vukovara 284, Zagreb, Hrvaška, preimenovala v SALUS Zagreb d.o.o. Dne 29.9.2023 se je družba CARSO pharm, UAB, Jogailos st. 4, Vilnius, Litva, preimenovala v SALUS Vilnius, UAB. Dne 12.10.2023 se je družba CARSO pharm, SHPK, Rruga Ibrahim Rugova, P. 70 H. 5 Ap. 5, Tirana, Albanija, preimenovala v SALUS Tirana International SHPK. Dne 12.10.2023 se je družba CARSO pharm d.o.o. Podgorica, Ulica Svetlane Radević, Poslovna zgrada Europoint, I. sprat, Podgorica, Črna Gora, preimenovala v SALUS Podgorica d.o.o. Podgorica. Dne 17.10.2023 se je družba CARSO pharm d.o.o., Ul. Milana Preloga 12, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, preimenovala v SALUS Sarajevo d.o.o. Dne

20.10.2023 se je družba CARSO pharm d.o.o., Litostrojska cesta 46 A, Ljubljana, Slovenija, preimenovala v SALUS International d.o.o. V prvem četrtletju leta 2024 je načrtovana še sprememba imen družb v Severni Makedoniji (CARSO pharm DOOEL Ilinden) in Srbiji (SANOL S d.o.o. Beograd). Sprememba nazivov družb v Skupini bo pripomogla k večji prepoznavnosti Skupine SALUS. S preimenovanjem družb, ki so nosile ime CARSO, v SALUS, uresničujemo zastavljeno strategijo, s čimer se Skupina potencialnim partnerjem predstavlja kot celovit komercialni partner za srednjo in vzhodno Evropo, ki ponuja vse storitve na enem mestu.

6 SODNI IN UPRAVNI POSTOPKI

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. nastopa kot tožena stranka v naslednjih pomembnejših sodnih in upravnih postopkih:

- Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence (v nadaljevanju: »Agencija«) je v upravnem postopku dne 14.10.2013 izdala odločbo št. 306–45/2010–224, dne 3.6.2014 pa uvedla prekrškovni postopek, v katerem še ni bila izdana nobena odločitev. V odločbi, izdani v upravnem postopku, je Agencija navedla ugotovitev, da je družba SALUS, Ljubljana, d.d. skupaj z drugimi strankami postopka kršila 6. člen Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (»ZPOMK–1«) in 101. člen Pogodbe o delovanju Evropske unije (»PDEU«). Agencija vsem strankam v postopku očita, da so se pri prodaji zdravil za uporabo v humani medicini na debelo z javnimi lekarniškimi zavodi v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: »RS«) dogovarjale oziroma usklajeno ravnale glede določanja cen zdravil, delitve trga oziroma javnih naročil za dobavo zdravil za uporabo v humani medicini javnim lekarniškim zavodom in oddaje prikrojenih ponudb v postopkih javnega naročanja naročnikov javnih zavodov, katerega cilj je preprečevanje, oviranje ali izkrivljanje konkurence. Družba SALUS, Ljubljana, d.d. je ves čas trajanja upravnega in sodnega postopka odločno zavračala vsa očitana dejanja. Zoper odločitev Agencije je tako najprej vložila tožbo na Upravno sodišče RS, ki jo je zavrnilo, nato revizijo na Vrhovno sodišče RS, ki je prav tako potrdilo odločitev Agencije, in ustavno pritožbo na Ustavno sodišče RS. V letu 2016 je družba SALUS, Ljubljana, d.d. prejela sklep Ustavnega sodišča, s katerim je odločilo, da ustavne pritožbe zoper sodbo Vrhovnega sodišča RS v postopku sodnega varstva zoper odločitev Agencije ne sprejme v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču. Pojasnilo Ustavnega sodišča, skladno z določbo 55.c člena Zakona o Ustavnem sodišču je, da Ustavno sodišče ni dolžno obrazložiti svoje odločitve. S tem so v Sloveniji izčrpane vse pravne možnosti v zvezi z omenjenim postopkom, kljub temu pa družba SALUS, Ljubljana, d.d. še vedno zavrača vsa očitana dejanja.
- Parlamentarna komisija, ustanovljena s strani državnega zbora v letu 2016, je vodila preiskavo ugotavljanja zlorab v slovenskem zdravstvu na področju žilnih opornic za obdobje od 2007 do 2016, v katerem je žilne opornice ponudila in dobavljala tudi družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. Po potrditvi Vmesnega poročila v državnem zboru se je preiskava nadaljevala in dne 10.4.2018 s potrditvijo Končnega poročila na izredni seji v Državnem zboru tudi zaključila. Parlamentarna komisija je ugotovitveni organ in je na podlagi svojih zaključkov državnim institucijam predlagala naj sprožijo ustrezne postopke. Do oddaje tega poročila družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. ni prejela nobene informacije o morebitnih nadaljnjih postopkih.

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. ne nastopa kot tožeča stranka v pomembnejših sodnih postopkih.

V primeru bistvenih sprememb v zvezi z odprtimi sodnimi in upravnimi postopki bo družba vse deležnike in zainteresirano javnost obveščala na spletnih straneh Ljubljanske borze (SEOnet) in na svoji spletni strani.

7 UPRAVLJANJE TVEGANJ

Skupina SALUS redno spremlja izpostavljenost tveganjem in sprejema ukrepe za njihovo obvladovanje. Obvladovanje tveganj je v skladu z zakonodajo in dobro prakso odgovornost uprave, ki o tveganjih ter sprejetih ukrepih poroča Revizijski komisiji in Nadzornemu svetu. Obvladovanje tveganj je vključeno v vse poslovne procese, pri čemer se Skupina SALUS naslanja na vrsto standardnih operativnih postopkov in drugih internih navodil, ki vključujejo z aktivnostmi posameznih procesov povezane kontrole za zagotavljanje nemotenega poslovanja in minimiziranja tveganj.

Za pomoč pri obvladovanju tveganj smo pripravili register tveganj Skupine SALUS, ki vsebuje celovit popis tveganj in je namenjen pravočasnemu prepoznavanju in obvladovanju dejavnikov, ki lahko ogrozijo doseganje ciljev Skupine.

Tveganja Skupina SALUS deli na dve večji kategoriji: tveganja poslovanja in finančna tveganja.

8 TVEGANJA POSLOVANJA

Tveganja poslovanja Skupina SALUS deli v tveganja zunanjega okolja in tveganja notranjega okolja.

Med tveganji zunanjega okolja Skupina spremlja tveganja makroekonomskega in mikroekonomskega okolja, v katerem posluje. Med tveganji notranjega okolja pa Skupina spremlja tveganja, povezana z njenim lastnim poslovanjem.

8.1 Tveganja zunanjega okolja

Med tveganji zunanjega okolja Skupina SALUS spremlja politična tveganja, globalna in panožna ekonomska tveganja, tveganja zakonodaje in regulative, tveganja naravnega okolja in tveganja, vezana na kupce, dobavitelje in konkurente.

8.1.1 Tveganja makroekonomskega okolja

Politična tveganja

Skupina SALUS je prisotna v osmih državah v regiji centralne in južne Evrope, med drugim tudi v nekaterih državah, ki sodijo med države z visokim tveganjem korupcije in politične nestabilnosti. Za omejevanje teh tveganj Skupina SALUS posveča veliko pozornost spremljanju in analizi političnega okolja v dotičnih državah (trenutnih političnih razmer, pa tudi zgodovine politične nestabilnosti). Nadalje je poslovanje Skupine diverzificirano na več trgov, s čimer se zmanjšuje vpliv političnega tveganja posamezne države na poslovanje Skupine kot celote.

Tveganja zakonodaje in regulative

Proti tveganjem sprememb zakonodaje in regulative se Skupina SALUS varuje s sistematičnim spremljanjem dogajanj in takojšnjim odzivom nanje. Skupina proaktivno sodeluje v interesnih združenjih, preko katerih lahko podaja mnenja in poskuša doseči upoštevanje mnenja pri sprejemanju relevantne zakonodaje. Vplive relevantnih novih zakonov Skupina nemudoma analizira, da ugotovi njihove morebitne učinke na poslovanje.

Glavno regulatorno tveganje za družbe v Skupini ki izvajajo dejavnost veletrgovine, predstavlja spreminjanje zakonodaje, vezane na trg zdravil in dejavnost veletrgovcev z zdravili in medicinskimi

pripomočki. V Sloveniji zaenkrat še vedno ni sprejetih pravilnikov, vezanih na Zakon o zdravilih (v nadaljevanju: »ZZdr-2«), ki naj bi podrobno opredelili okvir delovanja veletrgovcev s polnim obsegom opravljanja dejavnosti, kamor sodi SALUS, Veletrgovina, d.o.o., ter veletrgovcev s kontaktno omejenim in produktno omejenim obsegom opravljanja dejavnosti, kamor spada družba SANOLABOR, d.d. Ne pričakujemo, da bi sprejem pravilnikov poslabšal položaj družb, je pa tveganje v zmernem obsegu prisotno.

V letu 2023 so se spremenile zakonske podlage in standardi kakovosti na področju izposoje medicinskih pripomočkov, zaradi česar je bila družba SANOLABOR, d.d. primorana investirati znatna sredstva, kar pa je rezultiralo tudi v okrepitvi njenega položaja na trgu. S strani ZZS je bil sprejet tudi nov dogovor o preskrbi z medicinskimi pripomočki, ki bo začel veljati v letu 2024, zato bo potrebno podpisati posodobljene pogodbe o sodelovanju z ZZS. Družba poslabšanja položaja ne pričakuje, je pa tveganje v zmernem obsegu prisotno.

V Sloveniji je bila dne 1.12.2021 uveljavljena novela Zakona o lekarniški dejavnosti (ZLD-1C), ki ponovno dovoljuje vertikalno povezovanje v lekarniški dejavnosti, če veledrogerista ustanavlja javna lekarna oz. občina. Za družbo SALUS, Veletrgovina, d.o.o. poslovno sodelovanje z vertikalno integriranimi veletrgovci predstavlja poslovno tveganje, saj vertikalna integracija vodi v neenakopraven položaj na trgu v odnosu do ostalih veletrgovcev. Družba omenjena tveganja obvladuje s konkurenčnim nastopom na trgu in nenehnimi izboljšavami kakovosti storitev.

Dne 17.7.2023 je Državni zbor po nujnem postopku sprejel Zakon o nujnih ukrepih za zagotavljanje nemotene nabave zdravil za leti 2023 in 2024 (»ZNUZNNZ«). Skladno s predmetnim zakonom javnim lekarniškim zavodom za zdravila na zdravniški recept, ki jih morajo slednji zagotavljati najpozneje v 24 urah od naročila oziroma naslednji delovni dan, v obdobju do 31.12.2024 ni potrebno uporabljati določb zakona, ki ureja javno naročanje. Družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. poslabšanja položaja ne pričakuje, je pa tveganje v zmernem obsegu prisotno.

V ostalih državah, kjer je prisotna Skupina, prav tako glavno regulatorno tveganje predstavlja spreminjanje zakonodaje, vezane na dejavnost posamezne družbe.

Globalna in panožna ekonomska tveganja

Trenutno makroekonomsko okolje še vedno zaznamujejo visoka inflacija, visoke obrestne mere in visoke cene energentov. Navedeno se še posebej izraža v družbi SALUS, Veletrgovina, d.o.o., saj skupaj z dejstvom, da je marža veletrgovcev regulirana in ostaja nespremenjena že več kot 10 let, predstavlja poslovno tveganje, povečanja stroškov na nabavni strani pa ni mogoče prenesti ali vsaj deloma omiliti preko prodaje.

Rast stroškov na vhodu učinkovito upravljamo predvsem (a ne izključno) prek sklenjenih pogodb in grajenja dolgoročnih odnosov s pogodbenimi partnerji, iskanjem novih poslovnih priložnosti za generiranje prihodkov, vlaganji v izboljšave produktivnosti in s povečevanjem deleža energije iz lastne sončne elektrarne. Posledično vpliva na servisiranje dolgov in likvidnostnih izzivov Skupine ne zaznavamo.

Tveganja naravnega okolja

Tveganja katastrof imajo nizko pojavnost, so pa pomembna.

Družba MEDITRADE d.o.o. je imetnica certifikata ISO 14001 (Sistemi ravnanja z okoljem), prav tako pa je ta certifikat v letu 2023 pridobila tudi družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o., družba SANOLABOR, d.d. pa je v procesu pridobivanja omenjenega certifikata. V navedenih družbah so bili tako vzpostavljeni postopki za prepoznavanje morebitnih tveganj, povezanih z varstvom okolja, vključno s tveganji izrednih dogodkov, nesreč in naravnih katastrof zaradi klimatskih sprememb (večje poplave, hujša neurja ipd.). Slednja že obvladujemo z upravljanjem logistične infrastrukture ter zagotavljanjem neprekinjenega poslovanja.

V letu 2023 nismo zabeležili izrednih dogodkov ali nesreč s škodljivim vplivom na okolje.

8.1.2 Tveganja mikroekonomskega okolja

Na področju komercialno-tržnih tveganj družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. zaznava padanje prodanih količin zdravil na določenih segmentih slovenskega trga zdravil in spremembo strukture prodanih zdravil v korist dražjih zdravil. Posledica tega je padec razlike v ceni za določen segment trga, saj je veletrgovska marža regulirana (in od leta 2010 ni bila spremenjena niti za vpliv inflacijskih gibanj), na obseg in višino te marže pa v večjem delu vpliva količina prodanih zdravil, v manjšem pa cena prodanih zdravil. Omenjeno tveganje družba obvladuje s širitvijo nabora ponujenih storitev, z geografsko diverzifikacijo izvajanja obstoječih storitev in obvladovanjem prodanih količin zdravil.

Določeno tveganje je za družbo SALUS, Veletrgovina, d.o.o. prisotno tudi v pričakovani izvedbi skupnega javnega naročila za nakup zdravil konec leta 2024 za javne lekarniške zavode, ki niso bili vključeni v skupno javno naročilo, ki so ga vodile Koroške lekarne v postopku javnih naročil JN002821/2022-B01.

Pri družbah v Skupini SALUS, ki ravno tako sodelujejo v postopkih javnega naročanja, se pojavlja tveganje »nezaveze« naročnikov, da razpisane količine blaga po javnem naročanju tudi naročijo oz. kupijo. Pri nekaterih družbah v Skupini, ki imajo sedež v drugih državah, se pojavljajo tveganja zaradi pomanjkljive zakonske ureditve na področju javnih naročil.

8.2 Tveganja notranjega okolja

Med tveganji notranjega okolja Skupina spremlja tveganja logistične infrastrukture, tveganja upravljanja zalog, tveganja zagotavljanja kakovosti, tveganja informacijskih sistemov, tveganja upravljanja človeških virov in tveganja prevar in skladnosti poslovanja.

8.2.1 Tveganja logistične infrastrukture

Med tveganja logistične infrastrukture Skupina uvršča tveganja na področju oskrbe z energijo ter zanesljivost delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov. Za primer izpada električne energije imajo družbe v Skupini z lastno skladiščno infrastrukturo na voljo oskrbo z dizelskimi električnimi generatorji.

Tveganje zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov se zmanjšuje s stalnim nadzorom delovanja z ekipo usposobljenih vzdrževalcev, rednimi pregledi in servisi ter nadgradnjami opreme.

8.2.2 Tveganja upravljanja zalog

Skupina SALUS posveča veliko pozornost načrtovanju in kontroli zalog. Z optimalnim naročanjem (le-to v družbi SALUS, Veletrgovina, d.o.o. poteka v veliki meri prek sistema umetne inteligence in strojnega učenja), vzdrževanjem varnostnih zalog, avtomatizacijo procesov, strogimi fizičnimi in računovodskimi kontrolami pri upravljanju zalog, učinkovitim upravljanjem z odnosi z dobavitelji in širitvijo nabora

dobaviteljev se zagotavlja stalen dostop do blaga, ki ga družba ponuja na trgu, in vzdrževanje primerne nivoja zalog. V ostalih družbah Skupine se prav tako preko računalniškega sistema vzdržujejo varnostne zaloge, avtomatizirajo procesi, širi nabor dobaviteljev, izvajajo kontrole, kar zmanjšuje tveganja na tem področju.

8.2.3 Tveganja zagotavljanja kakovosti

V družbah, ki v Skupini SALUS delujejo na področju veletrgovinske dejavnosti, je obvladovanje tveganj pomemben del učinkovitega sistema upravljanja kakovosti. Družbe tveganja vrednotijo z vidika ohranjanja kakovosti izdelkov in storitev v procesih proizvodnje in prometa z zdravili in medicinskimi pripomočki na debelo. Obvladovanje tveganj je zasnovano na smernici ICH Q9 »Obvladovanje tveganj na področju kakovosti«.

Za zagotavljanje kakovosti izdelkov in storitev družbe v Skupini SALUS vpeljujejo tehnološko podprte procese z vgrajenimi mehanizmi nadzora. Sistem kakovosti se redno preverja, nadgrajuje in izboljšuje, spremembe pa obvladujemo skladno s pravili dobrih praks in veljavno zakonodajo.

Za vse procese periodično izvajamo oceno tveganj in vpeljujemo preventivne oz. korektivne ukrepe, kadar je to potrebno. Dodatno se učinkovitost sistema kakovosti preverja s strani regulatornega organa in s presojami pogodbenih partnerjev. Na ta način preverjamo učinkovitost vzpostavljenega sistema kakovosti, uvajamo potrebne izboljšave in učinkovito obvladujemo tveganja na področju izdelkov in storitev.

8.2.4 Tveganja informacijskih sistemov

Tveganja informacijskih sistemov zajemajo tveganja neustrezne vzpostavitve informacijskih sistemov, nepravilnosti ali prekinitev v delovanju, neustreznemu varovanju ter napak pri zbiranju in obdelavi podatkov. Ta tveganja Skupina SALUS naslavlja z rednimi pregledi delovanja informacijskih sistemov in s projekti informacijske prenove.

Tveganja na področju informacijske varnosti Skupina SALUS obvladuje skladno s sprejeto Krovno politiko varovanja informacij in neprekinjenega poslovanja ter področne varnostne politike za uporabnike, zunanje uporabnike in upravljavce informacijskega sistema, ki temeljijo na metodologiji sistema vodenja varovanja informacij po standardu ISO 27001. Skupina SALUS ima tudi pooblaščenca za informacijsko varnost. V okviru varnostne politike so definirane ocene tveganj ter s tem kritičnost poslovnih procesov in informacijskih virov, ki te poslovne procese podpirajo, na podlagi česar so definirane kontrolne aktivnosti. Na letnem nivoju se v največjih družbah v Skupini izvaja celovit varnostni pregled informacijskih sistemov in dostopov do njih, v okviru katerega se pripravi poročilo s predlaganimi ukrepi za odpravo morebitnih ranljivosti. Te družbe tudi redno, vsaj dvakrat letno, izobražujejo zaposlene na področju informacijske varnosti, ter izvajajo penetracijske teste. Z beleženjem sistemskih zapisov se na dnevni bazi spremlja delovanje sistemov in ugotavlja odstopanja od normalnega delovanja. V skladu z varnostno politiko se sumljive elektronske pošte brišejo ali prestavijo v karanteno. Osveževanje in preverjanje zlonamerne kode se povezuje v oblak, ki zagotavlja najbolj sveže zaščite. Strategija Skupine SALUS je, da se poveže v dodatne SIEM (Upravljanje varnostnih informacij in dogodkov) in SOC (Varnostni operativni center) sisteme, ki zagotavljajo višji nivo zaščite in hitrejše odzive na incidente. Tveganja informacijske varnosti Skupina zmanjšuje tudi z zagotovitvijo varnostnega kopiranja vseh kritičnih podatkov in z uporabo sodobnih orodij za zaščito pred kibernetiskimi grožnjami in tveganji. Pooblaščenec za informacijsko varnost ima med drugim nalogo, da

izvaja letno oceno tveganj, jih obravnava in koordinira implementacijo korekcij za odpravo pomanjkljivosti.

Pozornost je namenjena tudi varovanju osebnih podatkov. Družbe v Skupini so dolžne ravnati v skladu s predpisi EU oziroma z veljavno lokalno zakonodajo. Pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov izvajajo svetovalne in nadzorne naloge na tem področju.

Skupina SALUS ima vzpostavljeno Politiko neprekinjenega poslovanja, ki določa vodenje in izvajanje celovitega sistema upravljanja neprekinjenega poslovanja z vzpostavljeno strategijo in postopki neprekinjenega poslovanja ter načrti okrevanja, ki temeljijo na analizi vpliva na poslovanje, vse z namenom nemotene delovanja in čim hitreje ponovne vzpostavitve poslovnih procesov po incidentih večjih razsežnosti. Strategija neprekinjenega poslovanja je razdeljena na štiri različne scenarije, ki se razlikujejo po pojavnih oblikah incidentov večjih razsežnosti, za vsakega od njih pa so opredeljeni postopki za zagotovitev neprekinjenega poslovanja, ukrepi za reševanje in zmanjšanje neposredne škode, načrti za delovanje v izrednih razmerah do vrnitve v normalno poslovanje in načrt okrevanja.

8.2.5 Tveganja upravljanja človeških virov

Pomembnosti človeških virov za uspešnost poslovanja se v Skupini SALUS močno zavedamo. Posebno pozornost zato namenjamo upravljanju tveganja neželene fluktuacije ključnih kadrov in mladih potencialov, ki so pomembni za doseganje zastavljenih ciljev Skupine, tveganja nezadostnih kompetenc, znanja, veščin, izkušenj in motivacije zaposlenih ter tveganju neustreznega vodenja in komunikacije zaposlenim.

Tveganja upravljanja človeških virov Skupina SALUS obvladuje z rednim merjenjem zadovoljstva in drugih internih raziskav, v katerih zaposleni izrazijo svoje mnenje ter opozorijo na morebitne nepravilnosti, in v nekaterih družbah tudi prek sistema osebnih poslovnih načrtov, ki predvidevajo redno izmenjavo informacij o delu in dosežkih posameznega zaposlenega. Izobraževanje in razvoj zaposlenih načrtujemo in redno spremljamo, hkrati pa povečujemo njihovo odgovornost ter spodbujamo prevzemanje novih zadolžitev. Skupaj z drugimi motivacijskimi ukrepi zagotavljamo njihovo pripadnost in s tem zmanjšujemo možnost njihovega odhoda. Vodje se redno izobražujejo tudi na področju upravljanja s človeškimi viri.

Na področju varnosti in zdravja pri delu tveganja ocenjujemo periodično in jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni.

8.2.6 Tveganja prevar in skladnosti poslovanja

Med tveganja prevar in neskladnega poslovanja sodijo med drugim kakršne koli prevare posloводства, poneverbe, izsiljevanja, goljufije, podkupovanja, nezakonita dejanja, odtujitve, zlorabe zaposlenih in tretjih oseb, nepooblaščen uporaba različnih virov, namerna poškodovanja, ogrožanje varnosti in okolja in nasilna nezakonita dejanja. Upravljanje tveganj prevar zahteva neprekinjen nadzor in kontrolo, ki je vgrajena v vse poslovne procese Skupine SALUS.

Na osnovi Kodeksa ravnanja delniške družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS (v nadaljevanju: »Kodeks«), Politike preprečevanja podkupovanja delniške družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS in vseh drugih politik in postopkov, sprejetih za namen preprečevanja neskladnega poslovanja, Skupina SALUS sledi poslovni etiki, ohranjanju dolgoletne tradicije integritete in kredibilnosti ter izvaja

politiko ničelne tolerance, ko gre za kakršna koli dejanja posameznikov, ki bi lahko negativno vplivala na ugled Skupine SALUS ali so nedopustna s pravnega, etičnega ali moralnega vidika.

Skupina SALUS ima imenovano pooblaščenko za skladnost poslovanja, ki med drugim nudi strokovno pomoč in svetuje zaposlenim ter upravi pri nadaljnjih korakih in ukrepih na področju korporativne integritete in komisijo za skladnost poslovanja, katere vloga je nepristransko, samostojno in neodvisno spremljanje izvajanja Kodeksa, pripadajočih politik in postopkov ter njihovo redno preverjanje in posodabljanje. Komisija bi v primeru prejema prijave sumov domnevnih kršitev le-te ustrezno obravnavala. Ima tudi svetovalno vlogo na področju skladnosti poslovanja.

9 FINANČNA TVEGANJA

Najpomembnejša in najverjetnejša finančna tveganja za Skupino SALUS so kreditna in likvidnostna tveganja, medtem ko so valutna in obrestna tveganja manj izpostavljena.

Preučili smo tudi finančna tveganja z vidika nadaljnje rasti cen energentov tudi zaradi rasti cene emisijskih kuponov. Zaradi narave dejavnosti je večina družb v Skupini nizek porabnik energije, večje družbe v Skupini pa so srednje velik porabnik energije, zato ta rast cen ne pomeni pomembnega finančnega tveganja. Kljub temu skrbno upravljamo z energijo in povečujemo energetske učinkovitost lastne dejavnosti, hkrati pa smo že investirali v proizvodnjo in shranjevanje lastne energije iz sonca. Glede na razmere na trgu bomo tudi preučili nadaljnje investicije v ta segment.

Podrobnejše informacije o izpostavljenosti posameznemu finančnemu tveganju in razkritja v zvezi s finančnimi instrumenti in tveganji se nahajajo v računovodskem poročilu.

9.1 Kreditna tveganja

Skupina SALUS je najbolj izpostavljena kreditnemu tveganju pri prodaji blaga in storitev.

Kreditno tveganje Skupina obvladuje s sistemom upravljanja s terjatvami, ki je dvofazen. Prva faza zajema temeljito preverbo potencialnih novih kupcev, da se ugotovi njihova kreditna sposobnost in se določi dovoljeni kreditni limit. Nekatero terjatve Skupina dodatno zavaruje z bančnimi garancijami in/ali kreditnim zavarovanjem. Za obstoječe kupce se kreditna sposobnost periodično ponovno preverja.

Druga faza pa zajema spremljanje obstoječih terjatev do kupcev in aktivno izterjavo, ki se izvaja dnevno, tako da je možen takojšen odziv na poslabšanje kreditne situacije z namenom, da se izpostavljenost slabim terjatvam ohranja na nizki ravni. Sistem nadzora nad kreditnim tveganjem Skupina stalno izpopolnjuje. Ocenjujemo, da Skupina SALUS zadovoljivo obvladuje kreditno tveganje, kar se kaže tudi v nizkem odstotku odpisov in slabitev terjatev. Kljub vsemu pa se v celoti ni mogoče izogniti tveganjem, ki so posledica stečajev in prisilnih poravnjav.

9.2 Likvidnostna tveganja

Skupina SALUS med poslovnimi partnerji velja za zanesljivega partnerja, znanega po plačilni disciplini, majhni zadolženosti in stabilnih denarnih tokovih. Likvidnost Skupina SALUS zagotavlja z enotnim pristopom do bank in prek kratko, srednje in dolgoročnih načrtov denarnih tokov, s čimer lahko pravočasno napove morebitne likvidnostne presežke oziroma primanjkljaje in jih optimalno upravlja. Likvidnostno tveganje je povezano predvsem s plačilno nedisciplino določenih javnih zdravstvenih

zavodov (razen lekarniških zavodov), kar pa družbe v Skupini obvladujejo z ustreznimi ukrepi zagotavljanja zadostne likvidnosti, kar jim omogoča prebroditev kratkoročnih likvidnostnih vrzeli.

Skupina presežke denarnih sredstev plasira v bančne depozite in likvidne vrednostne papirje.

9.3 Valutna tveganja

Skupina SALUS je izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev na nekaterih prodajnih in nabavnih trgih, ki izhaja iz različne vrednosti sredstev in obveznosti v posamezni valuti v izkazu finančnega položaja Skupine ter različne višine poslovnih prihodkov in odhodkov, ki jih Skupina ustvarja v posameznih valutah.

Ključni kategoriji, ki tvorita valutno pozicijo, sta terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev. Skupina večino blaga kupuje na evropskem trgu v EUR. Nabava v drugih valutah ni pomembna z vidika valutnega tveganja v primerjavi s celotnim obsegom nabav. Prodaja se vrši pretežno v lokalnih valutah družb v Skupini, kjer je v letu 2023 največji delež predstavljal evro, deleži makedonskega denarja, bosanske marke in srbskega dinarja pa so bili nizki, poleg tega pa so bile te valute v razmerju do evra relativno stabilne. Glede na nizek obseg izpostavljenosti v tujih valutah in zgodovinska nihanja tečajev tujih valut v primerjavi z evrom Skupina SALUS valutno tveganje ocenjuje kot nizko in se tudi ne poslužuje instrumentov zavarovanja valutnega tveganja.

9.4 Obrestna tveganja

Tveganje sprememb obrestnih mer je v Skupini SALUS opredeljeno kot nevarnost, da Skupina zaradi spremenjenih referenčnih tržnih obrestnih mer utрпи zvišanje stroškov financiranja iz naslova dolgoročnih finančnih virov ali znižanje prihodkov iz naslova dolgoročnih finančnih naložb. Tveganje sprememb obrestnih mer pri kratkoročnih finančnih virih in kratkoročnih finančnih naložbah se obvladuje v okviru likvidnostnih tveganj.

Skupina je obrestnemu tveganju izpostavljena v zanemarljivem deležu in sprememba poslovnega izida zaradi spremembe referenčne mere ne bi imela pomembnega vpliva na njeno poslovanje.

Tudi dolgoročne finančne naložbe Skupine niso vezane na referenčne tržne obrestne mere.

10 DELNICA DRUŽBE

10.1 Knjigovodska vrednost delnice in čisti dobiček na delnico

Čisti dobiček na delnico

Osnovni in popravljene čisti dobiček na delnico družbe SALUS, Ljubljana, d.d. je na dan 31.12.2023 znašal 108,25 EUR (31.12.2022: 78,25 EUR), osnovni in popravljene čisti dobiček na delnico Skupine SALUS pa je na dan 31.12.2023 znašal 97,86 EUR (31.12.2022: 125,46 EUR).

Knjigovodska vrednost delnice

Knjigovodska vrednost delnice družbe SALUS, Ljubljana, d.d. je na dan 31.12.2023 znašala 531,31 EUR (31.12.2022: 479,49 EUR). Knjigovodska vrednost delnice Skupine SALUS je na dan 31.12.2023 znašala 758,65 EUR (31.12.2022: 707,51 EUR).

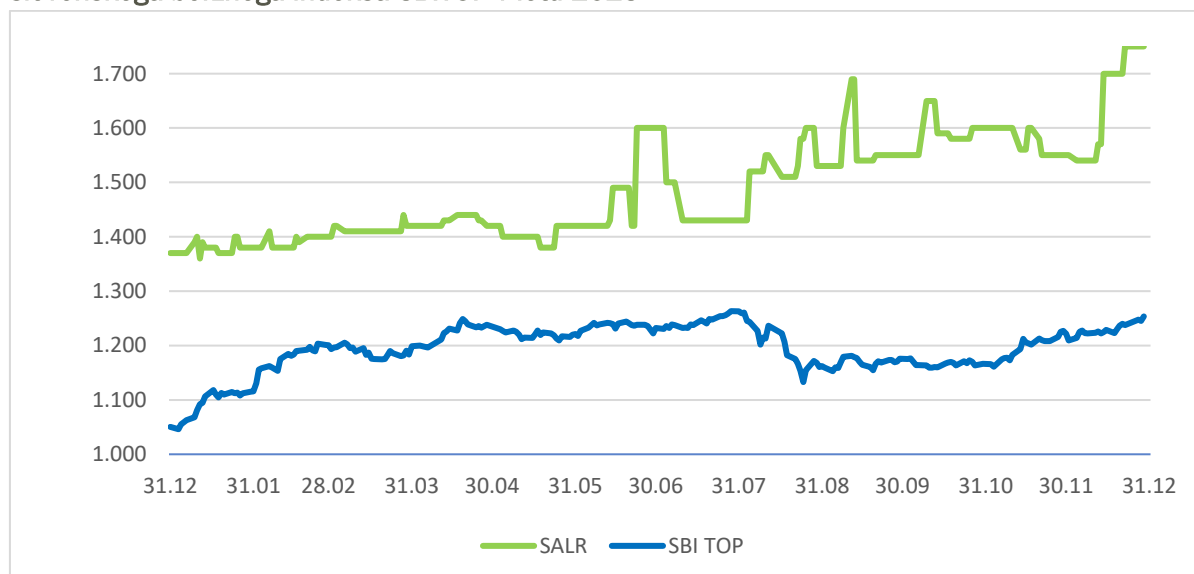
Število delnic

Število izdanih delnic na dan 31.12.2023 je bilo 105.375 (31.12.2022: 104.375), od katerih so vse v celoti vplačane.

10.2 Tečaji delnice in promet

Povprečni tečaj delnice družbe SALUS, Ljubljana, d.d. (SALR) je bil v letu 2023 1.486,32 EUR na delnico (2022: 1.356,21 EUR). Zaključni tečaj delnice na 31.12.2023 je bil 1.750,00 EUR na delnico (31.12.2022: 1.390,00 EUR), kar izkazuje precejšen dvig. Kapitalska donosnost delnice, izračunana iz primerjave tečaja delnice konec leta 2023 s tečajem delnice konec leta 2022, je bila 25,90% (2022: -2,11%), pri čemer pa je bil splošni dvig vrednosti delnic družb, ki sestavljajo osrednji borzni indeks SBITOP v enakem obdobju 19,80% (2022: -16,89%). Osrednji borzni indeks SBITOP je v letu 2023 namreč narasel z 1.046,13 na dan 31.12.2022 na 1.253,27 na dan 31.12.2023.

Gibanje tečaja delnice družbe SALUS, Ljubljana, d.d. v primerjavi z gibanjem vrednosti osrednjega slovenskega borznega indeksa SBITOP v letu 2023

Vrednost vseh poslov, opravljenih z delnico družbe SALUS, Ljubljana, d.d. na Ljubljanski borzi, je v letu 2023 znašala 2.204.890 EUR (2022: 2.723.270 EUR).

10.3 Dividenda

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. je v mesecu januarju 2023 izplačala vmesno dividendo za leto 2022 v bruto znesku 35,00 EUR na delnico. V mesecu aprilu 2023 pa je družba izplačala še preostalo dividendo za leto 2022 v višini 35,00 EUR na delnico, skupaj torej bruto 70,00 EUR na delnico, kar predstavlja porast glede na preteklo leto, ko je bila skupna izplačana dividenda za leto 2021 bruto 65,00 EUR na delnico.

Dividendna donosnost delnice, izračunana kot razmerje med izplačano dividendo v letu 2023 in tečajem delnice na izbrani dan, je na dan 31.12.2023 znašala 4,00% (31.12.2022: 4,68%).

11 DEJAVNOSTI NA PODROČJU RAZISKAV IN RAZVOJA

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupina SALUS na področju raziskav in razvoja ne delujeta.

12 IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. skladno z določili dvanajstega odstavka 56. člena ZGD-1 in 70.c člena ZGD-1 podaja Izjavo o nefinančnem poslovanju Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d.

12.1 Opis poslovnega modela družbe

Skupina SALUS predstavlja vitalni člen v oskrbi z zdravili, prehranskimi dodatki, medicinskimi pripomočki in kakovostnimi ter inovativnimi storitvami, ki prinašajo zdravje in dobro počutje ljudi, saj je specializirana za ponudbo celostne storitve distribucije, promocije in aktivne prodaje ter spremljajočih storitev, da zdravilo, prehranski dodatek ali medicinski pripomoček pride na trg. Regionalno je prisotna na trgih srednje in vzhodne Evrope (v nadaljevanju: »CEE regija«), in sicer s svojimi družbami (Slovenija, Hrvaška, Srbija, Bosna in Hercegovina, Črna Gora, Severna Makedonija, Albanija, Litva) oziroma preko lokalnih partnerjev (Kosovo, Romunija, Bolgarija).

Dejavnosti družb Skupine SALUS lahko v grobem razdelimo na tri sklope:

- Veleprodaja: opravljamo zanesljivo, varno in nemoteno dobavo kakovostnih in varnih zdravil, cepiv, medicinskih pripomočkov, diagnostičnih izdelkov, sanitetnega materiala, prehranskih dopolnil, kozmetičnih izdelkov, farmacevtske obojnine in drugih izdelkov, ki pripomorejo k zdravju in dobremu počutju.
- Storitve in zastopstva: zagotavljamo skladiščno-logistične storitve s celovito informacijsko podporo ter storitve na področju zastopanja, medicinskega marketinga, trženja in prodaje.
- Maloprodaja: nudimo dostop do razvejane mreže specializiranih prodajaln z medicinskimi pripomočki, zdravili brez recepta, prehranskimi dopolnili in drugimi izdelki za zdravje in dobro počutje ljudi.

Nekatere družbe v Skupini pokrivajo več zgoraj navedenih dejavnosti poslovanja, medtem ko so druge usmerjene na samo nekatere dejavnosti ali celo ožja poslovna področja znotraj le-teh. Ključna tveganja poslovanja družb v Skupini SALUS so opisana v poglavju »Upravljanje tveganj«.

Ključni strateški usmeritvi Skupine SALUS v strategiji za novo razvojno obdobje 2023 – 2027 sta utrditev položaja na slovenskem trgu in internacionalizacija v CEE regiji. Pomemben poudarek v Strategiji je na trajnosti kot ustvarjanju dolgoročne vrednosti za vse deležnike. Od leta 2021 redno objavljamo povzetek poročila o trajnostnih temah. Tako je bilo za leto 2022 objavljeno tovrstno poročilo, ki je odražalo stanje na področju trajnosti za družbe SALUS, Ljubljana, d.d., SALUS, Veletrgovina, d.o.o., SANOLABOR, d.d. in SALUS International d.o.o. (prej CARSO pharm d.o.o.), pri čemer smo pri poročanju sledili načelom transparentnosti, bistvenosti in vključenosti deležnikov.

Svojo dejavnost Skupina SALUS izvaja z odgovornostjo do naravnega okolja (poslujemo okolju prijazno), transparentno in skladno (poslujemo odgovorno), hkrati pa s svojim delovanjem vpliva na razvoj trajnostne miselnosti v celotni verigi vrednosti kot vitalni člen, ki zagotavlja varno, kakovostno in pravočasno oskrbo z zdravili in medicinskimi pripomočki (poslujemo povezovalno).

12.2 Politike in skrbni pregled

S Politiko trajnostnega poslovanja Skupine SALUS in delniške družbe SALUS, Ljubljana, d.d. kot krovnim dokumentom strateškega trajnostnega upravljanja Skupine SALUS na okoljskem (»E«) in družbenem (»S«) področju ter na področju korporativnega upravljanja (»G«) so povzete zaveze in odgovornosti

Skupine na področju trajnostnega razvoja, ki jim Skupina sledi pri svojem poslovanju v celotni verigi ustvarjanja vrednosti ter v odnosih z različnimi skupinami deležnikov. Z vključevanjem načel trajnosti v poslovno odločanje se ustvarja uravnotežen, globalen in vsestranski pristop h korporativnemu upravljanju, katerega namen je prepoznati trajnostna tveganja in priložnosti, ki lahko pripomorejo k ustvarjanju dolgoročne vrednosti za Skupino, njene deležnike in za okolje, v katerem Skupina posluje.

Politika zaobjema tri stebre, ki predstavljajo smernice in temelje za trajnostno upravljanje in razvoj Skupine z okoljskega, ekonomskega, socialnega in upravljalvskega vidika z namenom pridobivanja in ohranjanja zaupanja relevantnih deležnikov in širše skupnosti.

Stebre trajnostnega razvoja povezuje vodilo Skupine SALUS, ki se glasi »Zdravje ljudi je najvišji zakon«.

Poslujemo odgovorno

Steber »Poslujemo odgovorno« pokriva področje korporativnega upravljanja (G) in delno tudi družbeno področje (S). Na področju korporativnega upravljanja je naša zaveza poslovati transparentno, etično in skladno z zakonodajo, z ničelno toleranco do neskladnih in neetičnih poslov. Na družbenem področju pa se naša odgovornost v tem stebru nanaša na odnos do zaposlenih, kjer smo osredotočeni na grajenje organizacijske kulture s skupnim sistemom vrednot, na osebni in karierni razvoj zaposlenih, njihovo dobro počutje, varnost in zdravje.

Poslujemo povezovalno

Steber »Poslujemo povezovalno« naslavlja druge vidike odgovornosti Skupine do družbe (S), in sicer odgovornost v verigi vrednosti in odnos do širšega družbenega okolja. Naši zavezi na teh področjih sta s povezovanjem in ozaveščanjem graditi odgovorno verigo vrednosti od proizvajalca do pacienta in v sinergiji s partnerji dvigovati vrednost širšemu družbenemu okolju z vračanjem dobrega lokalnemu okolju, predvsem (a ne izključno) na področju zdravja ljudi.

Poslujemo okolju prijazno

Skrb za varovanje okolja je vpeta v vse ravni poslovanja Skupine SALUS. Glavni zavezi Skupine SALUS sta zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov in povečevanje snovne učinkovitosti in krožnega gospodarstva. K zmanjšanju emisij bomo pripomogli z optimiziranjem distribucijskih poti, uvedbo zelenih transportnih sredstev ter večanjem lastne proizvodnje elektrike iz sonca. Posebno pozornost

namenjamo učinkovitemu ravnanju s snovmi s poudarkom na preprečevanju nastajanja odpadkov in uvajanju trajnostne embalaže.

Za trajnostno upravljanje je v Skupini odgovorna uprava obvladujoče družbe SALUS, Ljubljana, d.d., ki preveri in odobri trajnostne zaveze Skupine. Za celostno izvajanje strategije trajnostnega razvoja je odgovoren Pooblaščenec za skladnost poslovanja v obvladujoči družbi SALUS, Ljubljana, d.d., ki spremlja napredek pri doseganju zavez in sodeluje z upravo ter izvajalci trajnostnih zavez pri zagotavljanju, da je strategija usklajena s poslovnimi prioritetami. Za operativno izvajanje zavez trajnosti so odgovorne vse poslovodne osebe družb v Skupini, skupaj s posameznimi kolegiiji direktorjev in njihovih ekip zaposlenih oziroma pooblaščenca za trajnostno področje (v nadaljevanju: »izvajalci trajnostnih zavez«). Izvajalci trajnostnih zavez predlagajo strateške zaveze in priložnosti trajnostnega razvoja poročajo upravi, s Pooblaščencem za skladnost poslovanja pa koordinirajo njihovo izvajanje.

Pooblaščenec za skladnost poslovanja in uprava enkrat letno, običajno ob potrditvi letnega poročila Skupine in družbe, opravita skrbni pregled uresničevanja Politike trajnostnega poslovanja ter udejanjanja trajnostnih zavez ter ga predstavi nadzornemu svetu. Nadzorni svet nadzoruje izvajanje Politike, in sicer:

- ali Politika spodbuja doseganje dolgoročno uspešnega poslovanja družbe in Skupine SALUS na trajnostni način, torej ne le z upoštevanjem ekonomskega, ampak tudi okoljskega, družbenega in upravljaljskega vidika,
- ali Skupina deluje v skladu s sprejeto Politiko,
- ali je stopnja doseganja zavez na pričakovani ravni.

Če na podlagi letnega skrbnega pregleda izhaja, da se Politika ne izvaja, kot je bilo načrtovano ali predpisano, nadzorni svet skupaj z upravo poskrbi za:

- analizo temeljnih vzrokov neskladij,
- določitev odgovornih oseb za odpravo pomanjkljivosti in
- uvedbo načrta za odpravo pomanjkljivosti z določeno časovnico.

12.3 Glavna tveganja in njihovo obvladovanje

Skupina SALUS upravlja tveganja (strateška, finančna, operativna in tveganja na področju okolja, družbe in upravljanja) s sistematično metodo (FMEA) za redno kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno prepoznavanje, ocenjevanje ter obvladovanje verjetnosti in vpliva tveganj, na vseh stopnjah vrednostne verige in tudi znotraj posameznih segmentov poslovanja. V procesu upravljanja tveganj si Skupina prizadeva odpraviti, zmanjšati ali ublažiti negativne vplive tveganj. Tveganja so podrobneje opisana v poglavju »Upravljanje tveganj«.

Zaradi nenehno spreminjajočega se poslovnega okolja, dejavnosti konkurentov, novih tehnologij in sprememb regulatornih zahtev in zakonodaje se način upravljanja tveganj stalno prilagaja z namenom odkrivanja in upravljanja potencialnih novih tveganj. Tveganja okolja, družbe in upravljanja torej niso nova kategorija tveganj, ampak se upravljajo znotraj uveljavljenega okvira upravljanja tveganj, ki jih Skupina spremlja, upravlja in blaži sistematično in celovito. Zaradi vedno večjega pomena tovrstnih tveganj je vidik okolja, družbe in upravljanja celostno vključen v ocene tveganj procesov, ki jih sistematično obvladujemo. Pri obvladovanju tveganj in zagotavljanju močnega internega kontrolnega okolja igrajo ključno vlogo iz Kodeksa ravnanja delniške družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS

izhajajoči standardi skladnosti in etike, preglednosti in poštenosti, ki veljajo za zaposlene na vseh hierarhičnih in organizacijskih ravneh Skupine.

12.3.1 Okolje

Tveganja Skupine SALUS, povezana z varstvom okolja, so bila opredeljena v Politiki trajnostnega razvoja, nanašajo pa se na fizično poškodovanje opreme in nepremičnin zaradi podnebnih sprememb, vpliv nove restriktivnejše in stroškovno obremenjujoče okoljske zakonodaje, dvig stroškov trenutnih virov (energentov, surovin in drugih virov, povezanih s podnebnimi tveganji prehoda), družbene kritike, izgubo ugleda in povečane stroške poslovanja zaradi nezadostnih prizadevanj za zaščito okolja ter nevarnost odpovedi distributerskih in drugih pogodb zaradi neizpolnjevanja okoljskih meril in zakonodaje. V teku je priprava krovne okoljske politike Skupine SALUS, ki bo področje podrobneje opredelila.

V Skupini SALUS tveganja okolja zmanjšujemo s spoštovanjem veljavne zakonodaje, implementacijo povezanih navodil in postopkov, usposabljanjem in ozaveščanjem zaposlenih, s poslovanjem, skladnim s standardoma ISO 9001:2015 (vodenje kakovosti) in ISO 14001:2015 (ravnanje z okoljem) ter s standardi varnosti in zdravja pri delu, ter z rednim monitoringom in presojami navedenega.

Naš vpliv na okolje aktivno zmanjšujemo z vlaganjem v zagotavljanje energetske učinkovitosti poslovnih prostorov, povečevanjem porabe energije iz obnovljivih virov, pospešeno digitalizacijo za manjšo rabo resursov, vpeljevanjem trajnostne mobilnosti v poslovne procese in zmanjševanjem odpadkov v vseh fazah delovnega procesa in prek povezovanja s partnerji v celotni verigi vrednosti. Delujemo tudi na področju dvigovanja okoljske ozaveščenosti zaposlenih z aktivno komunikacijo, ravno tako pa sodelujemo v interesnih združenjih na področju trajnostnih iniciativ.

Odgovornost do naravnega okolja v največji možni meri vključujemo tudi v poslovanje odvisnih družb zunaj Slovenije, pri čemer nanje prenašamo dobre prakse pri varovanju okolja.

12.3.2 Družba

Na družbenem področju je Skupina SALUS tveganja v Politiki trajnostnega razvoja opredelila z dveh vidikov, in sicer z vidika zdravja ljudi ter z vidika enakih možnosti.

Tveganja zdravja ljudi obravnavamo ožje, vezano na zaposlene, ter širše, vezano na zdravje pacientov, ki jih kot vitalni povezovalni člen oskrbujemo z zdravili in medicinskimi pripomočki.

Zavedamo se izrednega pomena naših zaposlenih, ki z znanjem, izkušnjami in prevzemanjem vrednot Skupine pomembno prispevajo k uresničevanju ciljev in rasti Skupine SALUS. Dialog in sodelovanje z zaposlenimi sta ključnega pomena, zato v postopkih sprejemanja predpisov o njihovih pravicah in obveznostih skladno z veljavno zakonodajo vključujemo sindikat. Tveganja zdravja zaposlenih izhajajo iz motenj v delovnem procesu zaradi zdravstveno-varnostnih incidentov zaposlenih, absentizma zaradi bolezni in poškodb ter povečane fluktuacije zaradi neusklajenosti zahtev delovnega procesa z družinskim življenjem. Tovrstna tveganja obvladujemo prek doslednega spoštovanja načel in vrednot, sprejetih s Kodeksom ravnanja delniške družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS, ki daje poudarek na zagotavljanju spoštovanja osebnih pravic, osebnosti zaposlenih, varovanja osebnih podatkov, prepovedi vseh oblik diskriminacije, humani in spoštljivi komunikaciji, plačilu za delo skladno s standardi delovne zakonodaje in sporazumnem reševanju morebitnih nesoglasij. Skupina SALUS zagotavlja varno delovno okolje. V okviru skrbi za zdravje in varstvo pri delu se izvajajo preventivni in

obdobni zdravniški pregledi, zaposlenim je zagotovljena ustrezna osebna zaščitna oprema, izvajamo preglede delovnih mest z vidika ergonomije, vzroki morebitnih poškodb pri delu se raziščejo, da se sprejme ukrepe za zmanjšanje nastanka poškodb in se posledično posodobi ocena tveganja. Zasnovane imamo tudi programe preventivnih in kurativnih ukrepov ter promocije zdravja in zdravega življenjskega sloga na delovnem mestu. Redno spremljamo in merimo organizacijsko klimo ter zadovoljstvo zaposlenih in zaposlenim omogočamo, da prek različnih komunikacijskih kanalov izražajo svoje želje in potrebe. V nekaterih družbah vpeljujemo sistem mentorstva, katerega namen je prenos dobrih praks, znanja, veščin, vrednot in izkušenj.

Tveganja z vidika zdravja pacientov se nanašajo na zmanjšanje zaupanja v izdelke zaradi vigilančnih in farmakovigilančnih dogodkov, zakonskih ali drugih prekrškov in kršitev zasebnosti, ustavitve dobave zaradi naravnih katastrof, vojn in drugih primerov višje sile, informacijsko-varnostnih incidentov in drugih okvar ter podražitev zdravil brez recepta in medicinskih pripomočkov zaradi energetsko-podnebnih tveganj. Kot transparenten in odgovoren poslovni partner, ki deluje kot vitalni člen v verigi vrednosti, smo zavezani k doslednemu spoštovanju zakonodaje s področja varnosti in meril kakovosti, da pravočasno oskrbimo prebivalstvo z zdravili in medicinskimi pripomočki. Pri tem je izrednega pomena tudi zagotavljanje neprekinjenega poslovanja, za kar imamo vzpostavljena navodila, procese in postopke.

Tveganja enakih možnosti (torej diskriminacije, neenakosti ter nezagotavljanja raznolikosti in vključenosti) pa se odražajo v težavnejšem kadrovanju usposobljenega kadra in negativnem vplivu na ugled zaradi incidentov v zvezi z duševnim zdravjem, nadlegovanjem ali predolgim delovnim časom. Navedena tveganja v Skupini SALUS zmanjšujemo tako, da v vseh procesih ustvarjamo pogoje za privabitev, razvoj in ohranjanje raznolikih talentov (po spolu, starosti, rasi, veroizpovedi, socialni pripadnosti itd.) v stabilnem, varnem in vključujočem delovnem okolju, kjer nihče ni izpostavljen psihičnemu pritisku, diskriminaciji ali kateri koli obliki nadlegovanja ali trpinčenja, z nudenjem konkurenčnega plačila in enakih možnosti za usposabljanje in razvoj. V vseh državah, kjer delujemo, spoštujemo človekove pravice, ki so zajete v mednarodno priznanih načelih in smernicah, in upoštevamo zakonske predpise in standarde s področja človekovih pravic.

12.3.3 Upravljanje

V Skupini SALUS smo zavezani doslednemu sledenju najvišjim standardom profesionalnosti, etike, poštenosti in lojalnosti. Zaznana tveganja na področju upravljanja je Skupina SALUS v Politiki trajnostnega razvoja opredelila kot tveganja podkupovanj, goljufij in drugih vrst korupcije, kršenja temeljnih človekovih pravic v zvezi s poslovnimi partnerji ali zaposlenimi ter tveganja neskladnega ali neetičnega ravnanja, ki lahko vplivajo na ugled Skupine in njen finančni položaj (prek odpovedi pogodb, nepravilno obračunanih davčnih obveznosti ipd.).

Tveganja obvladujemo z vzpostavljanjem in udejanjanjem močne kulture skladnosti in etičnosti na vseh ravneh poslovanja, katere temelj sta ozaveščanje in komuniciranje zaposlenim o pomenu in vlogi našega Kodeksa ravnanja. Sprejet imamo tudi Kodeks ravnanja za tretje osebe družb iz Skupine SALUS, s katerim poudarjamo, da želimo in si prizadevamo sodelovati s poslovnimi partnerji, ki sledijo enakim oziroma podobnim načelom kot Skupina SALUS. Kodeksa sta javno objavljena na naših spletnih straneh. Sprejeta Politika preprečevanja podkupovanja in korupcije družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS, ki je bila oblikovana na podlagi Kodeksa ravnanja podrobneje določa načela in pravila, ki zagotavljajo, da družbe iz Skupine SALUS poslujejo v skladu z veljavno zakonodajo na področju preprečevanja podkupovanja in drugih vrst korupcije. Pravilniki družb v Skupini o varovanju osebnih

podatkov pa določajo splošne postopke in ukrepe za varovanje osebnih podatkov, s katerimi te družbe upravljajo, pri njihovem zbiranju, obdelovanju, shranjevanju, posredovanju in uporabi.

Vsi zaposleni se redno udeležujejo izobraževanj o skladnosti poslovanja z namenom, da so usposobljeni, kako delovati nepristransko, etično, pošteno in odgovorno ter kako pravilno ukrepati v primeru zaznanih nepravilnosti. Vzpostavljeni so kanali za (anonimno) poročanje domnevnih škodljivih praks, postopki za obravnavanje sumljivega ali škodljivega ravnanja ter sprejemanje korektivnih ukrepov ter izvajanje ukrepov za zaščito prijaviteljev. Poleg tega so v vse procese na vseh ravneh poslovanja vgrajeni kontrolni mehanizmi, ki tveganja zmanjšujejo, na primer prek skrbnih pregledov in preverb ter odobritev (stroškov, investicij, plačil, ocen sprejemljivosti poslovnih partnerjev ipd.). Skupina ima imenovano pooblaščenko za skladnost poslovanja, ki med drugim nudi strokovno pomoč ter svetuje zaposlenim in upravi pri nadaljnjih korakih in ukrepih na področju korporativne integritete.

Vzpostavljene imamo mehanizme za nadzor nad zaposlenimi in tretjimi osebami, ki razpolagajo z notranjimi informacijami, s čimer preprečujemo morebitne zlorabe in trgovanje na podlagi notranjih informacij. Osebe z dostopom do notranjih informacij so seznanjene s stopnjo zaupnosti in občutljivosti informacij.

12.4 Ključni kazalniki uspešnosti

Skupina SALUS je v letu 2021 pripravila prvo trajnostno poročilo, skladno z GRI standardi, ki je temeljilo na izvedbi skrbnega pregleda vseh trajnostnih področij in postavitvi zavez oziroma ključnih kazalnikov Skupine na okoljskem, družbenem in upravljavskem področju. Prvo poročilo je bilo pripravljeno za družbe SALUS, Ljubljana, d.d., SALUS, Veletrgovina, d.o.o. in SALUS International d.o.o. (prej CARSO pharm d.o.o.), v letu 2022 pa smo poročilo razširili še na družbo SANOLABOR, d.d. Vsako leto postavljene zaveze pregledamo in poročamo o stopnji njihovega doseganja ter jih ustrezno modificiramo in/ali nadomestimo z alternativami, če ugotovimo, da prvotne zaveze niso več primerne ali iz različnih razlogov niso uresničljive. S tem lahko dosežemo, da se z vključevanjem trajnostnega vidika, doseže stalno izboljševanje procesov in postopkov, ki potekajo v Skupini, hkrati pa izboljšujemo tudi sam sistem postavljanja ciljev in zavez. O stanju na področju uresničevanja trajnostne politike ter doseganja zastavljenih trajnostnih zavez pooblaščenka za skladnost poslovanja in uprava enkrat letno, običajno ob potrditvi letnega poročila Skupine, poročata nadzornemu svetu.

Zaveze po posameznih stebrih trajnosti so bile naslednje:

- Okoljske vidike trajnostnega razvoja merimo in upravljamo s kazalniki na področju energetske in snovne učinkovitosti ter trajnostne mobilnosti. Naša dejavnost sama po sebi nima visokih vplivov na okolje in visokih izpustov CO₂, vseeno pa z optimiziranjem distribucijskih poti, uvedbo zelenih transportnih sredstev, večanjem lastne proizvodnje elektrike iz sonca ter preprečevanjem nastajanja odpadkov lahko naredimo pomemben korak k varovanju okolja.
- Pri družbenih vidikih trajnostnega poslovanja so naš fokus zaposleni, pri čemer dajemo poudarek nediskriminaciji, enakosti, raznolikosti in vključenosti, varnosti in zdravju, izobraževanju in realizaciji potencialov zaposlenih. V sinergiji s partnerji pa dvigujemo vrednost in vračamo tudi širšemu družbenemu okolju, tako s skrbjo za zdravje pacientov, ki jih (posredno) vsakodnevno oskrbujemo z zdravili in (posredno in neposredno) z medicinskimi pripomočki, kot tudi prek donacij in sponzorstev, ki so usmerjena na področje, povezana z zdravjem ljudi.
- Upravljavski vidik trajnostnega razvoja zajema prizadevanja za transparentno, etično in zakonsko skladno poslovanje, ki je vpeto v vse ravni organizacije, od poslovodstva do

zaposlenih. V Skupini SALUS spoštujemo zakonodajo in notranja pravila ter zahtevamo ničelno toleranco do neskladnih in neetičnih poslov.

Uresničevanje kazalnikov uspešnosti po posameznih stebrih trajnosti s kratkim opisom doseženega (za poročajoče družbe v obsegu iz leta 2022, torej SALUS, Ljubljana, d.d., SALUS, Veletrgovina, d.o.o., SALUS International d.o.o. (prej CARSO pharm d.o.o.) in SANOLABOR, d.d.) v letu 2023 je predstavljeno v nadaljevanju.

12.4.1 Poslujemo odgovorno

Kultura transparentnosti, etičnosti, skladnosti in odprtega dialoga

Kultura transparentnosti, etičnosti, skladnosti in odprtega dialoga

- Poznavanje Kodeksa ravnanja: 100 % zaposlenih
- Ničelna toleranca do neskladnosti s Kodeksom
- Vsaj 2 organizirani aktivnosti letno, vezani na spodbujanje kulture odprtega dialoga ter etičnega in skladnega ravnanja

 doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

V letu 2023 smo še naprej sledili politiki odprtih vrat, ki smo jo uresničevali prek objav na intranetni strani, omogočanju zaposlenih, da zastavljajo vprašanja in podajajo predloge osebno ali z uporabo platform/aplikacij, in rednih srečanj vodstva z zaposlenimi.

O Kodeksu ravnanja so se ponovno izobrazili in se z njim seznanili vsi zaposleni. Dodatno smo v letu 2023 izvajali tudi izobraževanja po posameznih interesnih skupinah znotraj Skupine, posodobili pa smo tudi sistem, ki ga uporabljamo za odobravanje raznih sodelovanj z zdravstvenimi delavci. Pripravili in implementirali smo Kodeks ravnanja za tretje osebe družb iz Skupine SALUS, s čimer smo tudi naše poslovne partnerje spodbudili k spoštovanju podobnih pravil, kot jih uveljavlja Skupina SALUS, in k preprečevanju korupcije.

Komisija za skladnost poslovanja ni prejela prijave suma oziroma zaznane kršitve, vezane na skladnost poslovanja. Tudi v bodoče upamo, da prijav ne bo. V letu 2023 so družbe, ki so na podlagi Zakona o zaščiti prijaviteljev zavezane vzpostaviti notranje poti za prijavo kršitev, sprejele Pravilnik o vzpostavitvi notranje poti za prijavo kršitev in imenovale zaupnika.

Zdrav način življenja

Zdrav način življenja

- Preprečevanje stresa: 0 % odsotnosti zaradi izgorelosti
- Omogočanje dela od doma: odobrenih vsaj 95% vlog za delo od doma
- Povečanje sezonske / eko ponudbe sadja na delovnem mestu (za 20% letno)
- Športni programi za zaposlene: 20 % več sredstev

doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

Tudi v letu 2023 smo zagotavljali možnosti usklajevanja zasebnega in poslovnega življenja, in sicer z možnostjo fleksibilnega prihoda na in odhoda z delovnega mesta ter možnostjo dela od doma. Večina vlog za delo od doma je bila tudi odobrena.

Pri preprečevanju stresa na delovnem mestu kljub velikim vložkom nismo bili popolnoma uspešni, zato o napredku na tem področju še ne moremo poročati.

Zaposlenim še naprej omogočamo vrsto športnih programov za krepitev zdravja (startnine na športnih prireditvah, fitnes, pilates ipd.), zanje smo namenili 20% več kot leto poprej. V letu 2023 smo zaposlenim vseskozi ponujali sezonsko sadje, kjer je bilo le mogoče, pa smo naročali sadje slovenskega porekla. V bodoče želimo v ponudbo postopoma vključevati tudi več sadja iz ekološke pridelave.

Vseživljenjsko učenje in enake možnosti

Vseživljenjsko učenje in enake možnosti

- Povečanje povprečnega števila izobraževalnih ur za 10 %
- Dvig kompetenc zaposlenih
- Ohranjanje enakih možnosti za zaposlene pri delovnih procesih in postopkih (ne glede na starost, spol, invalidnost, raso, narodnost, poreklo, vero, ekonomski ali drugi status)

doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

Vsem zaposlenim in kandidatom za zaposlitev še naprej omogočamo enake možnosti, ne glede na spol, raso, vero, narodno pripadnost ali druge kulturne razlike. Zagotavljamo spoštovanje osebnih pravic in osebnosti zaposlenih, varovanje osebnih podatkov, humano in spoštljivo komunikacijo, sporazumno reševanje morebitnih nesoglasij, prepoved vseh oblik diskriminacije in plačilo za delo, opravljeno skladno s standardi delovne zakonodaje.

V letu 2023 smo za izobraževanje namenili 309.578 EUR. Trenutno še nimamo vzpostavljenega sistema beleženja izobraževalnih ur, da bi lahko poročali o doseganju tega zastavljenega cilja naše trajnostne strategije, je pa to v načrtu za leto 2024.

Pri posodobitvi kompetenčnega modela se je časovnica zamaknila, zato bomo v letu 2024 cilj predružačili, da bo lažje merljiv. Preko razvojnih pogovorov z zaposlenimi, ki smo jih že pričeli izvajati v letu 2023, bomo identificirali potrebe in definirali cilje posameznega zaposlenega. Realizacija teh ciljev bo pokazatelj, kako se zaposleni razvija in dviguje kompetence, ki jih potrebuje za opravljanje nalog na svojem delovnem mestu.

Varno delovno okolje

Varno delovno okolje

- Povišanje kritja PDPZ in vključenosti zaposlenih v zavarovanje za 10 %
- Zagotavljanje kolektivnega zavarovanja za specialistične preglede

doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

V letu 2023 smo beležili odsotnosti zaposlenih predvsem iz naslova bolezni, povečale so se tudi odsotnosti zaradi koriščenja starševskega dopusta. Pripetila se je ena poškodba pri delu, bolezni, povezanih z delom, pa nismo beležili.

Tudi v letu 2023 smo spodbujali vključenost zaposlenih v dodatno pokojninsko zavarovanje, s čimer želimo promovirati vključenost v ta zavarovalni steber. Za leto 2024 načrtujemo povečanje obsega zavarovalnega kritja, s čimer želimo v zavarovanje pritegniti tudi večje število zavarovancev.

12.4.2 Poslujemo povezovalno

Od dobavitelja do pacienta varno, pravočasno in kakovostno

Od dobavitelja do pacienta: varno, pravočasno in kakovostno

- Zamude pri dostavi (cilj: pod 4%)
- Delež ponovljenih neskladnosti pri presojah in inšpekcijskih pregledih (cilj: 0%)
- Pravočasna in celovita izvedba odpoklicev (cilj: 95%)
- Reklamacije na kakovost storitve (cilj: pod 0,15%)
- Pravočasno posredovanje poročil o neželenih učinkih zdravil, zapletih z medicinskimi pripomočki in reklamacijah na kakovost izdelkov dobaviteljem (cilj: 95%)

doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

Zastavljeni cilji so bili vezani na zamude pri dostavi, ponovljene neskladnosti pri presojah in inšpekcijskih pregledih, pravočasno in celovito izvedbo odpoklicev, odstotek reklamacij na kakovost storitve ter pravočasnost posredovanja poročil o neželenih učinkih zdravil, zapletih z medicinskimi pripomočki in reklamacijah na kakovost izdelkov dobaviteljem. Družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. izvaja merjenje vseh zastavljenih ključnih kazalnikov poslovanja na tem področju in je zastavljene cilje v letu 2023 dosegla. Tudi družba SANOLABOR, d.d. je cilje dosegla, vendar ne meri vseh zastavljenih

ciljev, ker niso relevantni za njihovo poslovanje, jih pa namerava postopoma vključevati v spremljanje in merjenje.

Programi ozaveščanja deležnikov

Programi ozaveščanja deležnikov

- V preglede dobaviteljev dodamo sklop, ki se navezuje na trajnost
- V reviji SALUS+ redno naslavljamo trajnostne teme
- Na dogodke za kupce vključimo vsaj 1 predavanje na temo trajnostnega razvoja
- Ena podana iniciativa letno na temo trajnosti v enem od združenj (AmCham, Trgovinska zbornica, Lekarniška zbornica, Združenje Manager)

doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

V redno vsakoletno ocenjevanje dobaviteljev je družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. v letu 2023 dodala preverjanje, ali pripravljajo trajnostno poročilo. V reviji SALUS+ pa smo objavljali kolumno o trajnosti, v kateri smo predstavili vse naše gradnike trajnostnega razvoja in jih s tem približali deležnikom.

Na dogodkih za kupce v letu 2023 nismo naslavljali trajnostnih tem. Ker je cilj definiran zelo ozko, saj predavanja niso edini način naslavljanja deležnikov, hkrati pa kupci niso edini naši deležniki, ga bomo v letu 2024 predružačili, da bo odražal več komunikacijskih kanalov z deležniki in več skupin deležnikov.

Še vedno tudi nismo podali nobene iniciative na temo trajnosti v združenjih, katerih član smo. Smo pa v letu 2023 na pobudo iz vrst zaposlenih izvedli dan zbiranja odpadnih zdravil in poskrbeli za njihovo ustrezno uničenje. Odpadna zdravila so nevaren odpadke, zato smo s tem projektom pomembno prispevali k ozaveščanju zaposlenih in hkrati tudi pripomogli k ohranitvi okolja. Ravno tako smo na pobudo iz vrst zaposlenih zbirali (in še zbiramo) odpadno plastično embalažo (plastenke) za društvo Junaki 3. nadstropja. Tudi ta cilj bomo predružačili, da bo zaobjel več virov trajnostnih iniciativ, ne samo iniciative, podane prek združenj, ampak tudi interne iniciative, iniciative v sodelovanju z neprofitnimi dobrodelnimi organizacijami itd.

Družbena odgovornost in korporativno prostovoljstvo

Družbena odgovornost in korporativno prostovoljstvo

- Pripravljena politika donacij in izvajanje le-te
- Izvedemo vsaj 2 organizirani akciji korporativnega prostovoljstva na leto

doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

Tudi v letu 2023 je bila avla poslovne stavbe na Litostrojski cesti 46a na voljo slikarjem, fotografom in različnim rokodelcem, da so lahko razstavili svoja umetniška dela. Dobrodelne prispevke in donacije

smo med drugim usmerili v domove starejših občanov, katerim smo zagotovili vitamin D za njihove oskrbovance, za prizadete v poplavih (posebej smo pri tem poskrbeli za naše zaposlene, ki so utrpeli škodo), za Dobrodelni zahvalatlon Radia 1, in za Zvezo prijateljev mladine, ki smo ji za obdaritev otrok iz socialno ogroženih družin donirali knjigo za otroke Loti in Maks: Sadni krožnik in navihana juhica, kot tudi celoten iztržek od prodaje od omenjene knjige prek naših prodajnih kanalov.

Za donacije in dobrodelnost so družbe namenile 111.818 EUR. Politika donacij še ni pripravljena.

Izveden je bil tudi prvi Salusov dan dobrodelnosti, kjer so zaposleni pomagali pri prenovi letovišča Pacug, Sanolaborjevi zaposleni pa so pomagali na lokacijah Mladinski dom Jarše, Center Iris in Materinski dom Škofljica, organizirali dan krvodajalstva za zaposlene, v božično-novoletnem času pa so obdarili 125 otrok in starostnikov.

12.4.3 Poslujemo okolju prijazno

Energetska učinkovitost in obnovljivi viri energije

Energetska učinkovitost in obnovljivi viri energije

- Povečanje samooskrbe z zeleno energijo na eno tretjino
- Prehod na LED razsvetljavo (15% letna rast)

 doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

V letu 2023 je družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. pridobila certifikat ISO 14001 (Sistemi ravnanja z okoljem) in prilagodila sistem ravnanja z okoljem. Za družbo SALUS, Veletrgovina, d.o.o. je bil vzpostavljen tudi inventar energetskih, okoljskih in materialnih virov emisij toplogrednih plinov za obsege 1, 2 in 3 ter narejen izračun ogljičnega odtisa skladno s standardom ISO 14064 in GHG Protokolom. Pričelo se je tudi s projektom izračuna ogljičnega odtisa za celotno Skupino SALUS, kar nam bo omogočilo, da bomo po smernicah SBTi (Science Based Targets initiative) identificirali možnosti zmanjševanja emisij toplogrednih plinov.

Na lokaciji Litostrojska cesta sta pričeli obratovati dograjena sončna elektrarna kapacitete 324 KW in baterija kapacitete 1 MWh za shranjevanje presežne sončne energije, s čimer smo postali samooskrbni z zeleno energijo v več kot 35% celotne porabe. Porabe energije se sicer ni zmanjšala, saj je transportna tehnika v skladišču vse bolj obremenjena zaradi rasti števila pripravljenih postavk blaga, imata pa omenjeni investiciji pomemben učinek na zmanjšanje stroškov energije. Celoten učinek bo razviden v letu 2024, ko bosta sončna elektrarna in baterija v uporabi celo leto.

Na lokaciji Litostrojska cesta se je nadaljevalo s preходом na varčnejšo LED razsvetljavo. Za ta namen je bila pridobljena tudi subvencija Eko Sklada Republike Slovenije. Z menjavami bomo nadaljevali tudi v letu 2024. Tudi na lokaciji Leskoškova je bil izveden prehod na energetsko bolj varčne sijalke, ravno tako pa so bili nameščeni senzorji za avtomatasko izklapljanje luči v hodnikih, uvedli pa so tudi ločeno zbiranje odpadkov za vse uporabnike poslovnih prostorov.

Trajnostna mobilnost

Trajnostna mobilnost

- Postavimo dve polnilnici za električna vozila
- Zagotovimo vsaj tri električna službena vozila (za terensko delo)
- Zagotovimo vsaj eno električno vozilo za razvoz zdravil

doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

Na področju trajnostne mobilnosti je družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o. v letu 2023 realizirala nakup enega električnega vozila za razvoz izdelkov, nadalje pa se je elektrificiral tudi vozni park s petimi novimi električnimi vozili. Na lokaciji Litostrojska cesta je bilo postavljenih deset polnilnic za električna vozila.

Družbe na lokaciji Litostrojska cesta so izvedle dve enomesečni akciji »S kolesom do delovnega mesta«, s katerimi so zaposlene spodbujale k zdravju in okolju bolj prijaznemu prihodu na delo. Tudi družba SANOLABOR, d.d. je organizirala interno akcijo »S kolesom v službo«, ki je potekala en mesec in je bila namenjena spodbujanju trajnostnih načinov prevoza ter ustvarjanju pozitivnih vplivov na okolje, zdravje in počutje zaposlenih.

Še naprej smo podpirali delo zaposlenih od doma in tako prispevali k zniževanju toplogrednega odtisa.

Snovna učinkovitost in krožno gospodarstvo

Snovna učinkovitost in krožno gospodarstvo

- Uvedba vračljivih palet
- Zmanjševanje ogljičnega odtisa z izbiro trajnostnejšega potrošnega materiala
- Zbiranje gumic za spenjanje izdelkov: zmanjšanje količine porabe gumic na 1/3, ukinitvev do leta 2028
- Brezpapirno poslovanje s kupci

doseženo v izvajanju ni še začeto prilagojeno opuščeno

Na področju uvajanja brezpapirnega poslovanja je korak naprej naredila družba SANOLABOR, d.d., ki je z namestitvijo otokov za tiskanje in umikom tiskalnikov iz pisarn bistveno znižala obseg porabe papirja.

Na lokaciji Litostrojska cesta so se plastični lončki za kavo zamenjali s hibridnimi z manjšim ogljičnim odtisom.

Cilj zbiranja oziroma ukinitve uporabe gumic še ni bil realiziran, se je pa zmanjšala poraba gumic na eno tretjino v primerjavi z letom poprej. Pri uvedbi vračljivih palet se je s posameznimi dobavitelji že vzpostavil sistem vračanja plastičnih palet, viški lesenih palet pa se ponovno vrnejo v obtok s prodajo podjetju, ki proizvaja in prodaja palete.

12.5 Taksonomija

Na podlagi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in sveta z dne 18.7.2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (»Uredba EU o taksonomiji«), ki vzpostavlja sistem klasificiranja za gospodarske dejavnosti, ki so prepoznane kot okoljsko trajnostne, Skupina SALUS v nadaljevanju za leto 2023 poroča o kazalnikih v zvezi s prihodki ter naložbami v osnovna oziroma obratna sredstva iz gospodarskih dejavnosti, ki so usklajene s taksonomijo. Poročanje je prilagojeno določilom Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 z dne 6.7.2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo vsebine in prikaza informacij, ki jih morajo razkriti družbe, za katera se uporablja člen 19a ali 29a Direktive 2013/34/EU, o okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnostih, ter metodologije za izpolnjevanje te obveznosti (»Uredba o razkritjih«), ki za nefinančna podjetja opredeljuje razkrivanje ključnih kazalnikov uspešnosti, vključno z vsemi spremnimi informacijami, ki jih je treba razkriti v skladu s prilogama I in II k Uredbi o razkritjih.

Dejavnost se šteje za sprejemljivo za taksonomijo, če je opisana v delegiranih aktih o taksonomiji. Če pa taka dejavnost hkrati tudi izpolnjuje tehnična merila za pregled dejavnosti in če družba pri izvajanju dejavnosti sledi minimalnim zaščitnim ukrepom v smislu EU taksonomije, se dejavnost šteje za usklajeno s taksonomijo. Tehnična merila za pregled so bila do sedaj razvita le za dva okoljska cilja, in sicer blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje podnebnim spremembam. Ta merila opredeljujejo, kako lahko gospodarska dejavnost znatno prispeva k enemu ali več okoljskim ciljem, v kombinaciji z merili, da ne povzroča pomembne škode drugim okoljskim ciljem.

Skupina SALUS je specializirana za ponudbo celostne storitve distribucije, promocije in aktivne prodaje ter spremljajočih storitev, da zdravila in medicinski pripomočki pridejo na trg. Te dejavnosti kot pglavitne dejavnosti družb v Skupini do sedaj še niso bile presoјane z vidika doseganja podnebnih ciljev in s tem sprejemljivosti za taksonomijo (niso navedene med taksonomsko sprejemljivimi dejavnostmi). To pa nikakor ne pomeni, da svoje osnovne dejavnosti Skupina SALUS ne izvaja z visoko mero okoljske odgovornosti in prizadevanji za razogljčenje.

Skupina SALUS je izvedla tudi pregled ostalih dejavnosti družb v Evropski Uniji (to so obvladujoča družba SALUS, Ljubljana, d.d. ter njene odvisne družbe v Sloveniji: SALUS, Veletrgovina, d.o.o., SALUS International d.o.o., SANOLABOR, d.d., MEDITRADE d.o.o. in TG-med d.o.o., na Hrvaškem: SANOL H d.o.o., SALUS Zagreb d.o.o. in Medorion d.o.o., ter v Litvi: SALUS Vilnius UAB) in identificirala naslednje taksonomsko sprejemljive dejavnosti:

- proizvodnja električne energije z uporabo fotovoltaične tehnologije (NACE klasifikacija D35.11)
- prenova stavb (NACE klasifikacija F41.20)
- namestitve, vzdrževanje in popravilo tehnologij za energijo iz obnovljivih virov (NACE klasifikacija F42.20)
- namestitve, vzdrževanje in popravilo polnilnih postaj za električna vozila v stavbah (NACE klasifikacija F42.20)
- nakup in lastništvo stavb (NACE klasifikacija L68.10)

Dejavnosti proizvodnje električne energije z uporabo fotovoltaične tehnologije, shranjevanja električne energije in namestitve, vzdrževanja in popravila polnilnih postaj za električna vozila v stavbah smo v celoti ocenili kot taksonomsko usklajene, saj so tehnična merila z vidika prilagajanja podnebnim spremembam izpolnjena. Nobenega izmed fizičnih podnebnih tveganj, navedenih v Dodatku A, oddelka

Il Delegirane uredbe, nismo prepoznali kot pomembnega, da bi lahko vplivalo na uspešnost gospodarske dejavnosti med njenim pričakovanim trajanjem. Objekta za proizvodnjo in shranjevanje električne energije ne stojita na zemljišču območja biotske raznovrstnosti (lokacija je na strehi poslovne zgradbe oziroma tik ob njej v industrijski coni v urbanem okolju), zato morebitni blažitveni ukrepi niso potrebni. Uporablja se oprema, ki je zelo trpežna in jo je vsaj deloma možno reciklirati, tako da izpolnjuje tudi cilje prehoda na krožno gospodarstvo.

Pri prenovi poslovne stavbe v letu 2023 zadevna družba ni zagotovila potrebnih podatkov za verifikacijo, zato se domneva, da prag ni bil dosežen in bistven prispevek ne more biti ocenjen, zato se naložba poroča kot taksonomsko sprejemljiva, vendar ne okoljsko trajnostna. Naložba v nakup nove stavbe v letu 2023 pa ne izpolnjuje tehničnih meril in se ravno tako poroča kot taksonomsko sprejemljiva, vendar ne okoljsko trajnostna.

Skupina SALUS je ocenila tudi skladnost z minimalnimi zaščitnimi ukrepi, ki jih zahteva 18. člen Uredbe EU o taksonomiji v zvezi s človekovimi pravicami, bojem proti podkupovanju, pošteno konkurenco in davčnimi zadevami. Skupina je pri tem presojala smernice ravnanja v zvezi s temi temami v svojih politikah in postopkih in na podlagi ocene zaključila, da izpolnjuje minimalna merila socialne zaščite.

Kazalniki so izračunani na podlagi opredelitev v Prilogi I Uredbi o razkritjih in so pridobljeni iz informacijskih sistemov družb.

Delež prihodkov od proizvodov ali storitev, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo

Prihodki Skupine SALUS iz dejavnosti, usklajenih s taksonomijo (prihodki sončne elektrarne), so v letu 2023 znašali 56.054 EUR, kar predstavlja 0,01% celotnih prihodkov Skupine (599.436.974 EUR).

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. je imela v letu 2023 za 53.772 EUR prihodkov dejavnosti, usklajenih s taksonomijo (prihodki sončne elektrarne), kar predstavlja 17,93% celotnih prihodkov družbe (299.835 EUR).

Kazalnik smo izračunali kot del čistih prihodkov, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo (števec), deljen s celotnimi čistimi prihodki Skupine (imenovalce). Podatki števca so v računovodskih evidencah Skupine vodeni na ločenih kontih. Proizvodnja električne energije z uporabo fotovoltaične tehnologije je edina gospodarska dejavnost Skupine in družbe, ki je taksonomsko usklajena in prispeva k enemu okoljskemu cilju, zato dvojno štetje ni mogoče. Podatki imenovalca izhajajo iz Izkaza poslovnega izida iz postavke »Čisti prihodki od prodaje«, kot so podrobneje razkriti v pojasnilu 4.18 tega letnega poročila.

Delež naložb v osnovna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo

Naložbe v osnovna sredstva Skupine SALUS, usklajene s taksonomijo (A1), so v letu 2023 znašale 1.007.295 EUR, kar je 10,40% vseh naložb v osnovna sredstva (brez naložb v sredstva v najemu). Pri tem največji del predstavljajo naložbe v novo sončno elektrarno in baterijo za shranjevanje električne energije.

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. v letu 2023 ni imela naložb v osnovna sredstva, usklajenih s taksonomijo.

Kazalnik smo izračunali tako, da smo v imenovalec zajeli povečanje opredmetenih in neopredmetenih sredstev Skupine v letu 2023 (tudi iz poslovnih združitvev) pred amortizacijo in vsemi ponovnimi merjenji, vključno s tistimi, ki izhajajo iz prevrednotenj in oslabitev, ter brez sprememb poštene vrednosti, v števec pa tisti del naložb v osnovna sredstva, vključenih v imenovalec, ki je povezan s sredstvi ali procesi, povezanimi z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo. Podatki števca so povzeti iz računovodskih evidenc Skupine, kjer se povečanje naložb v osnovna sredstva vodi po projektih. Vse navedene taksonomsko usklajene naložbe prispevajo k enemu samemu okoljskemu cilju, zato dvojno štetje ni mogoče. Podatki imenovalca izhajajo iz tabel gibanj neopredmetenih in opredmetenih sredstev, kot so razkrite v pojasnilih 4.2 in 4.3 tega letnega poročila.

Delež naložb v obratna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo

Skupina SALUS je v letu 2023 izvršila za 1.233.780 EUR vseh naložb v obratna sredstva po definiciji iz Priloge I k Uredbi o razkritjih. Podatki so črpani iz računovodskih evidenc Skupine, in sicer kontov stroškov storitev vzdrževanja in pri vzdrževanju porabljenega materiala ter iz plačnih evidenc, ki se nanašajo na lastno delo pri vzdrževanju (sklic: zajeto v tabeli pod točko 4.19 računovodskega dela Letnega poročila).

Skupina SALUS nima naložb v obratna sredstva pri sredstvih ali procesih, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo. Skupina je vlagala v obratna sredstva, povezana s svojo dejavnostjo, ki pa niso bila ocenjena z vidika taksonomije.

13 POMEMBNI DOGODKI PO KONCU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA

Prodajna pogodba o prodaji oziroma nakupu 100% poslovnega deleža družbe FARMADENT, trgovina, proizvodnja in storitve, d.o.o. («Farmadent»), sklenjeno med družbo SALUS, Veletrgovina, d.o.o. kot kupcem in Občino Starše, Mestno občino Maribor, Občino Duplek, Občino Hoče-Slivnica, Občino Miklavž na Dravskem polju in Občino Rače-Fram kot prodajalci, je bila predmet določenih odložnih pogojev, med drugim, pridobitve potrebnih odobritev pristojnih organov za varstvo konkurence, ki dovoljujejo zaključek predvidene transakcije, soglasja občinskih svetov prodajalcev, soglasja skupščine družbe SALUS, Ljubljana, d.d., ipd., pri čemer je bil kot skrajni datum izpolnitve določen na dan 5.1.2024. Na dan 5. 1.2024 določeni odložni pogoji niso bili izpolnjeni oziroma so obstajale okoliščine, na podlagi katerih se je dalo sklepati, da slednji niso bili izpolnjeni, med drugimi tudi iz sfere prodajalcev. Prodajna pogodba je določala, da v kolikor na skrajni datum izpolnitve (tj. 5.1.2024) niso izpolnjeni vsi pogoji, se šteje, da pogoji niso izpolnjeni, s čimer prenehajo medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank. Po predstavitvi okoliščin v zvezi s Prodajno pogodbo je bil na izredni skupščini družbe SALUS, Ljubljana, d.d. dne 5.1.2024 dan na glasovanje predlog za potrditev in brezpogojno soglasje k podpisani Prodajni pogodbi in izvedbi nadaljnjih transakcij, za katerega so delničarji glasovali proti predlaganemu sklepu. Posledično je Prodajna pogodba prenehala veljati. Kljub prenehanju Prodajne pogodbe na strani družbe SALUS, Veletrgovina, d.o.o. še vedno ostaja interes za nakup poslovnih deležev v družbi Farmadent d.o.o.

Na izredni skupščini delničarjev družbe SALUS, Ljubljana, d.d. dne 5.1.2024 so delničarji izglasovali tudi spremembo Statuta v točki 7.1.3.2., in sicer so potrdili spremembo mesta objave sklica skupščine, in sicer se klic skupščine namesto v časniku Finance objavi na spletnih straneh AJ PES-a, in spremembo v točki 7.1.3.3., v kateri se je besedilo člena uskladilo z 297.členom ZGD-1, tako da se skupščine lahko udeležijo in na njej glasujejo le tisti delničarji, ki so kot imetniki delnic vpisani v centralnem registru vrednostnih papirjev konec sedmega dne pred zasedanjem skupščine (presečni dan), pogoj za udeležbo na skupščini pa je pisno obvestilo družbi najpozneje konec četrtega dne pred skupščino.

Drugih pomembnejših poslovnih dogodkov po datumu poročanja ni bilo.

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Tel: +386 1 53 00 920
@: info@bdo.si
www.bdo.siBDO Revizija d.o.o.
Cesta v Mestni log 1
1000 Ljubljana, Slovenija

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA delničarjem družbe SALUS, Ljubljana, d.d.

POROČILO O REVIZIJI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze družbe SALUS, Ljubljana, d.d. (-Družba-) in konsolidirane računovodske izkaze družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in njenih odvisnih družb (-Skupina-), ki vključujejo ločen in konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023, ločen in konsolidiran izkaz poslovnega izida, ločen in konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa, ločen in konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala ter ločen in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto, in pojasnila k ločenim in konsolidiranim računovodskim izkazom, vključno s pomembnimi informacijami o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju priloženi ločeni in konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Družbe in Skupine na dan 31. decembra 2023 ter njuno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (-MSRP kot jih je sprejela EU-).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (-MSR-) in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zadevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (-Uredba-). Naša odgovornost na podlagi teh pravil je opisana v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu s Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (-Kodeks IESBA-) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od Družbe in Skupine in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov za tekoče poslovno leto. Te zadeve so bile obravnavane v okviru revizije ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Pripoznavanje prihodkov od prodaje v konsolidiranih računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva

Čisti prihodki od prodaje so v poslovnem letu, ki se je končalo 31. decembra 2023, znašali 599.436.974 EUR (2022: 495.670.814 EUR).

Osnovna dejavnost skupine je prodaja zdravil, prehranskih dodatkov ter medicinskih pripomočkov in opravljanje storitev aktivne prodaje in promocije.

Prihodki od prodaje se pripoznajo, ko pride do prenosa obvladovanja blaga na kupca ali v trenutku pridobitve koristi iz opravljenih storitev in sicer v višini nadomestila, za katerega Skupina meni, da bo do njega upravičena. Prihodki se pripoznajo v višini prejetega nadomestila, zmanjšani za morebitne popuste in ob upoštevanju vračil. Prodaja poteka po različnih distribucijskih kanalih in zajema maloprodajo ter veleprodajo. Skupina opravi količinsko velik obseg posameznih

Revizijski pristop v zvezi z zadevo

Naš revizijski pristop je med drugim vključeval:

- Preizkušanje zasnove in implementacije notranjih kontrol v procesu pripoznavanja prihodkov od prodaje.
- Testiranje delovanja notranjih kontrol, vzpostavljenih v procesu spremljanja bruto marže v maloprodaji.
- Presojanje usmeritve Skupine v zvezi s pripoznavanjem prihodkov, vključno s presojo, ali je usmeritev skladna z Mednarodnim standardom računovodskega poročanja MSRP 15 - Prihodki iz pogodb s kupci.
- Pregledovanje skladnosti zaračunanih zneskov s sklenjenimi prodajnimi pogodbami in ceniki.
- Pregledovanje računov, izdanih tik pred zaključkom poslovnega leta ter tik po zaključku poslovnega leta z namenom preveriti pripoznavanje prihodkov v pravem obračunskem obdobju.

poslov, ki so pretežno manjših vrednosti, zato je pomembno, da je zagotovljena popolnost oz. pravilna razvrstitev prihodkov, popustov ter vračil v obračunsko obdobje.

Evidentiranje tovrstnih poslov in velike množice podatkov zahteva precejšnjo mero presoje posloводства pri določanju primerne višine in časovne razporeditve prihodkov in prodajnih popustov, prav tako pa so prihodki eden od ključnih pokazateljev uspešnosti poslovanja skupine, zaradi česar smo prihodke od prodaje v konsolidiranih računovodskih izkazih opredelili kot ključno revizijsko zadevo.

Razkritja v zvezi s pripoznavanjem prihodkov so navedena v točki 3.15 Prihodki ter 4.18 Prihodki od prodaje.

- Preverjanje, ali so bili obračunani popusti skladni s pogodbenimi pogoji, ali so bili evidentirani v pravo obračunsko obdobje in ali so bili obračunani za vse kupce, ki so bili do njih upravičeni.
- Preverjanje dobropisov, izdanih v novem poslovnem letu in presojo pravilnosti knjiženja v obračunsko obdobje.
- Pridobivanje potrditev stanj s strani kupcev.
- Pregledovanje ročnih knjižb v dnevniku knjiženja s poudarkom na nenavadnih, enkratnih vnosih na kontih prihodkov in vnosih po datumu bilance stanja.
- Pregled dnevnih izkupičkov blagajn z namenom preveritve točnosti in obstoja prihodkov od prodaje.
- Analitični postopki, s katerimi smo preverili obstoj, točnost in popolnost pripoznanih prihodkov od prodaje in so se nanašali na primerjavo prihodkov s prilivi v maloprodaji, primerjavo prihodkov in prometa na kontih terjatev ter pregled in presojo gibanja bruto marže pri veleprodaji.
- Pregledovanje razkritij v skladu z zahtevami MSRP, kot jih je sprejela EU, predvsem MSRP 15.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila Družbe in Skupine, vendar ne vključujejo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo pozneje.

Naše mnenje o ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi in konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati.

V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi ločenimi in konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja Družbe in Skupine in njenega okolja, ki smo ju pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost posloводства in nadzornega sveta za ločene in konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela Evropska unija in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov Družbe in Skupine odgovorno za oceno njune sposobnosti, da nadaljujeta kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство Družbo oziroma Skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja Družbe in Skupine.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so ločeni in konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji in Uredbo, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol Družbe in Skupine;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo posloводство;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost Družbe in Skupine, da nadaljujeta kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje Družbe in Skupine kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo in vsebino ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali ločeni in konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze o finančnih informacijah družb oziroma poslovnih aktivnostih v Skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije Skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revidiranja in bistvenih revizijskih ugotovitvah vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med revizijo.

Revizijski komisiji tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v tekočem obdobju najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

POROČILO O DRUGIH ZAKONSKIH IN REGULATORNIH ZAHTEVAH

Potrđilo revizijski komisiji

Potrđujemo, da je revizorjevo mnenje, vključeno v to revizorjevo poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji.

Prepovedane storitve

Potrđujemo, da za družbo SALUS, Ljubljana, d.d. in njene odvisne družbe nismo izvajali storitev iz prvega

odstavka 5. člena Uredbe 537/2014, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba za družbo SALUS, Ljubljana, d.d. in njene odvisne družbe poleg revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

Imenovanje revizorja, trajanje posla in odgovorni pooblaščen revizor

Revizijska družba BDO Revizija d.o.o. je bila imenovana na skupščini družbe SALUS, Ljubljana, d.d. dne 22. aprila 2022, predsednik nadzornega sveta pa je pogodbo o revidiranju podpisal dne 29. avgust 2022. Pogodba je sklenjena za obdobje 3 let. Obvezno revizijo računovodskih izkazov družbe opravljamo že nepretrgoma od dne 29. avgusta 2022.

V imenu revizijske družbe BDO Revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna pooblaščen revizorka Maruša Hauptman.

Revizorjevo poročanje o skladnosti računovodskih izkazov v elektronski obliki z zahtevami delegirane uredbe št. 2019/815 o enotni elektronski obliki poročanja

Opravili smo posel dajanja sprejemljivega zagotovila o tem, ali so revidirani ločeni in konsolidirani računovodski izkazi skupine SALUS, Ljubljana, d.d. in njenih odvisnih družb za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2023 (v nadaljevanju: revidirani ločeni in konsolidirani računovodski izkazi) in ki so objavljeni v elektronski datoteki 48510000255TPWS61L07-2023-12-31-sl, pripravljeni upoštevajoč zahteve Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja, veljavne za leto 2023 (v nadaljevanju: Delegirana uredba).

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pravilno predstavitev revidiranih ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v elektronski obliki v skladu z zahtevami Delegirane uredbe, pa tudi za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo revidiranih ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v elektronski obliki na način, da ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Nadzorni svet je pristojen za nadzor nad pripravo revidiranih ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v elektronski obliki v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je, da opravimo posel dajanja sprejemljivega zagotovila ter izrazimo sklep o tem, ali so revidirani ločeni in konsolidirani računovodski izkazi pripravljeni skladno z zahtevami Delegirane uredbe. Naš posel dajanja sprejemljivega zagotovila smo opravili v skladu z Mednarodnim standardom dajanja zagotovil 3000 - Posil dajanja zagotovil razen revizij ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti (MSZ 3000), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil. Ta standard zahteva, da posel načrtujemo in izvajamo tako, da pridobimo sprejemljivo zagotovilo za podajo sklepa.

Delovali smo v skladu z zahtevami glede neodvisnosti in etičnimi zahtevami Uredbe EU št. 537/2014 in Mednarodnega kodeksa etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake. Kodeks je zasnovan na temeljnih načelih integritete, objektivnosti, strokovne usposobljenosti in dolžne skrbnosti, zaupnosti ter strokovnega vedenja. Naša revizijska družba deluje v skladu z Mednarodnim standardom upravljanja kakovosti (MSUK) 1 - Upravljanje kakovosti v podjetjih, ki opravljajo revizije in preiskave računovodskih izkazov ter druge posle dajanja zagotovil in sorodnih storitev, in skladno z njim vzdržuje celovit sistem upravljanja kakovosti, vključno z dokumentiranimi politikami in postopki glede skladnosti z etičnimi zahtevami, poklicnimi standardi ter veljavnimi pravnimi in regulativnimi zahtevami.

Povzetek opravljenega dela

V okviru obsega opravljenega dela smo izvedli postopke revizijske narave, in sicer:

- prepoznali in ocenili tveganje pomembne neskladnosti revidiranih ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov z zahtevami Delegirane uredbe zaradi napake ali prevare;

- pridobili smo razumevanje notranjega kontroliranja, ki je pomembno za posel dajanja sprejemljivega zagotovila, da bi oblikovali postopke, ki so ustrezni v danih okoliščinah, vendar pa ne za izražanje mnenja o učinkovitosti notranjega kontroliranja;
- ocenili smo, ali prejeti revidirani ločeni in konsolidirani računovodski izkazi izpolnjujejo zahteve Delegirane uredbe, veljavne na dan poročanja;
- pridobili smo sprejemljivo zagotovilo, da so revidirani ločeni in konsolidirani računovodski izkazi izdajatelja prikazani v pravilni elektronski obliki XHTML;
- pridobili smo sprejemljivo zagotovilo, da so vrednosti in razkritja v revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazih v obliki XHTML označeni pravilno in v Inline XBRL (iXBRL) tehnologiji ter da njihovo strojno branje zagotavlja popolne in prave informacije, vsebovane v revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Verjamemo, da so pridobljeni dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naš sklep.

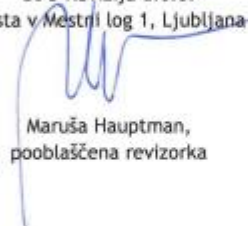
Sklep

Na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov so po našem mnenju revidirani ločeni in konsolidirani računovodski izkazi družbe in skupine SALUS, Ljubljana, d.d. in njenih odvisnih družb za poslovno leto, ki se je končalo 31.12.2023, v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

Ljubljana, 28. februar 2024

BDO Revizija d.o.o.
Cesta v Mestni log 1, Ljubljana

Maruša Hauptman,
pooblaščenka revizorka

2 REVIDIRANI LOČENI IN KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI

Revidiran izkaz finančnega položaja družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS

	Pojasnila	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Dobro ime	4.2	0	0	6.691.904	1.870.087
Druška neopredmetena sredstva	4.2	70.285	60.679	10.791.505	6.550.952
Opredmetena osnovna sredstva	4.3	242.220	246.009	43.358.550	39.089.135
Naložbene nepremičnine	4.4	1.691.935	1.645.057	1.691.935	1.645.057
Naložbe v odvisne družbe	4.5	64.218.745	53.055.328	0	0
Naložbe v pridružene družbe	4.5	2.250	2.250	76.300	66.676
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek IPI	4.5	966.630	909.146	1.115.269	1.084.817
Finančna sredstva po odplačni vrednosti	4.5	175.000	75.000	434.544	211.290
Druška dolgoročna sredstva		47.650	28.339	120.999	69.925
Terjatve za odloženi davek	4.17	0	0	108.905	93.805
Skupaj dolgoročna sredstva		67.414.715	56.021.808	64.389.911	50.681.744
Zaloge	4.6	0	0	55.469.175	46.044.227
Kratkoročne finančne naložbe	4.5	4.558	1.400	53.591	342.253
Kratkoročne poslovne terjatve	4.7	32.747	27.745	69.487.149	55.145.720
Terjatve za davek od dohodka	4.7	176.688	0	903.164	328.555
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	4.8	595.725	227.261	22.660.625	19.115.345
Sredstva na podlagi pogodb s kupci	4.9	0	0	234.980	210.458
Dani predujmi in druga kratkoročna sredstva	4.10	29.893	32.836	2.499.366	2.889.812
Skupaj kratkoročna sredstva		839.611	289.242	151.308.050	124.076.370
Skupaj sredstva		68.254.326	56.311.050	215.697.961	174.758.114
Osnovni kapital	4.11	439.723	435.550	439.723	435.550
Rezerve	4.11	10.632.472	9.273.155	10.104.821	9.391.904
Rezerva za pošteno vrednost	4.11	0	0	155.893	81.757
Prevedbena rezerva	4.11	0	0	-20.425	-23.421
Dobiček preteklih let	4.11	33.031.410	32.170.003	56.572.158	50.868.876
Dobiček tekočega leta	4.11	11.351.986	8.167.657	10.271.385	13.091.390
Neobvladujoči delež	4.11	0	0	1.660.287	0
Skupaj kapital		55.455.591	50.046.365	79.183.842	73.846.056
Dolgoročne finančne obveznosti	4.12	7.702.428	3.624.410	18.207.991	12.926.201
Rezervacije	4.13	0	0	1.267.302	1.069.988
Obveznosti za odloženi davek	4.17	0	0	938.270	0
Druške dolgoročne obveznosti		0	0	11.776	4.012
Skupaj dolgoročne obveznosti		7.702.428	3.624.410	20.425.339	14.000.201
Kratkoročne poslovne obveznosti	4.14	39.033	115.529	105.062.322	80.285.459
Obveznosti za davek od dohodka	4.14	0	177.699	323.870	214.474
Kratkoročne finančne obveznosti	4.12	4.303.297	2.076.617	6.282.033	3.470.876
Obveznosti na podlagi pogodb s kupci	4.15	14.947	845	1.464.702	529.642
Druške kratkoročne obveznosti	4.16	739.030	269.585	2.955.853	2.411.406
Skupaj kratkoročne obveznosti		5.096.307	2.640.275	116.088.780	86.911.857
Skupaj obveznosti in kapital		68.254.326	56.311.050	215.697.961	174.758.114

Revidiran izkaz poslovnega izida družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS

	Pojasnila	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
		2023	2022	2023	2022
Čisti prihodki od prodaje	4.18	299.835	460.006	599.436.974	495.670.814
Nabavna vrednost prodanega blaga		0	0	-539.265.055	-441.853.621
Kosmatí poslovni izid		299.835	460.006	60.171.919	53.817.193
Stroški prodavanja	4.19	-351.096	-325.011	-33.289.695	-27.815.549
Stroški splošnih dejavnosti	4.19	-1.193.542	-1.104.866	-13.451.541	-11.782.224
Drugi poslovni prihodki	4.22	177	2.220.423	894.789	3.250.069
Izgube zaradi oslabitve	4.23	0	0	-138.793	-521.287
Drugi poslovni odhodki	4.23	-11.346	-20.770	-987.462	-987.208
Poslovni izid iz rednega poslovanja		-1.255.972	1.229.782	13.199.217	15.960.994
Prihodki iz financiranja	4.24	12.934.884	7.615.908	853.462	770.173
Odhodki iz financiranja	4.25	-327.937	-489.120	-961.303	-511.512
Poslovni izid po financiranju		11.350.975	8.356.570	13.091.376	16.219.655
Drugi prihodki		0	190.000	0	193.625
Drugi odhodki		0	0	0	-1.081
Poslovni izid pred davki		11.350.975	8.546.570	13.091.376	16.412.199
Davek iz dobička	4.17	1.011	-177.698	-2.594.016	-3.116.622
Odloženi davki	4.17	0	-201.215	-97.490	-200.485
Čisti poslovni izid poslovnega leta		11.351.986	8.167.657	10.399.870	13.095.092
Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada:					
- lastnikom obvladujoče družbe		11.351.986	8.167.657	10.271.385	13.095.092
- neobvladujočemu deležu		0	0	128.485	0
Osnovni in popravljeni dobiček na delnico, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	4.26	108,15	78,25	97,86	125,46

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

Revidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta	11.351.986	8.167.657	10.399.870	13.095.092
Tečajne razlike	0	0	2.996	-12.116
Drugi vseobsegajoči donos, ki bo v prihodnje pripoznan v izkazu poslovnega izida	0	0	2.996	-12.116
Spremembe rezerve za pošteno vrednost	0	0	-11.582	210.676
Vpliv odloženih davkov	0	0	3.879	-9.395
Skupaj drugi vseobsegajoči donos, ki v prihodnje ne bo pripoznan v izkazu poslovnega izida	0	0	-7.703	201.281
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	11.351.986	8.167.657	10.395.163	13.284.257
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta, ki pripada:	0			
- lastnikom obvladujoče družbe	11.351.986	8.167.657	10.395.163	13.284.257
- neobvladujočemu deležu	0	0	0	0

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

Revidiran izkaz denarnih tokov družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU				
Čisti poslovni izid	11.351.986	8.167.657	10.399.870	13.095.092
Davki od dobička in odloženi davki	-1.011	378.913	2.691.506	3.317.107
Amortizacija	166.049	148.137	5.676.967	4.579.949
Prevrednotovalni izid obratnih sredstev	0	0	-420.213	-228.501
(Dobiček)/izguba pri prodaji sredstev	0	-2.220.413	-80.920	-2.293.686
Neto sprememba rezervacij	0	0	-273.037	186.322
Neto finančni (prihodki)/odhodki	-12.606.820	-7.117.030	688.594	259.055
Denarni tok iz poslovanja pred spremembo obratnega kapitala	-1.089.796	-642.736	18.682.767	18.915.338
Sprememba terjatev in zalog	-21.368	7.001	-15.228.179	1.000.429
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti ter obveznosti na podlagi pogodb s kupci	407.052	-2.367.175	21.418.290	-4.382.583
Spremembe poslovnih sredstev in obveznosti	385.684	-2.360.174	6.190.111	-3.382.154
Izdatki za davek iz dobička	-353.376	0	-3.166.848	-3.907.853
Čisti denarni tok iz poslovanja	-1.057.488	-3.002.910	21.706.030	11.625.331
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU				
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	-17.422	-57.746	-482.914	-285.527
Izdatki za nakup opredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	-201.250	-72.181	-5.723.986	-2.248.045
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	0	-2.250	0	-2.250
Izdatki za nakup odvisnih družb	-9.487.193	-80.500	-9.462.193	0
Izdatki za dana posojila	-140.000	-160.000	-340.000	-525.000
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	0	0	6.412	0
Prejemki od odtujitve opredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	0	3.168.000	354.651	3.269.404
Prejemki od danih posojil	40.000	1.762	405.407	32.722
Denarna sredstva iz poslovne združitve	0	0	320.953	0
Prejemki za obresti	6.649	4.058	40.703	9.233
Prejete dividende	12.826.146	7.575.491	33.125	33.750
Čisti denarni tok iz naložbenja	3.026.930	10.376.634	-14.847.842	284.287
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU				
Izdatki iz finančnih obveznosti	-2.568.206	-2.056.621	-25.728.306	-18.010.698
Izdatki za obresti iz finančnih obveznosti	-243.500	-106.526	-266.376	-110.065
Izdatki za najeme	-8.110	-8.834	-1.660.283	-1.216.859
Izdatki za obresti pri najemih	-595	-755	-472.508	-112.387
Prejemki iz finančnih obveznosti	7.162.193	0	30.755.038	15.800.000
Plačane dividende	-7.306.250	-6.784.375	-7.306.250	-6.784.375
Prejemki iz vplačanega kapitala	1.363.490	0	1.363.490	0
Čisti denarni tok iz financiranja	-1.600.978	-8.957.111	-3.315.195	-10.434.384
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	227.261	1.810.648	19.115.345	17.652.227
Tečajne razlike	0	0	2.287	-12.116
DENARNI IZID V OBDOBJU	368.464	-1.583.387	3.542.993	1.475.234
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	595.725	227.261	22.660.625	19.115.345

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati skupaj z njimi.

V letu 2022 posebej izkazane postavke "slabitev naložb", "prevrednotovalni izid finančnih naložb" in "finančni prihodki iz prejetih dividend odvisnih družb" so bile v letu 2023 združene v postavko "neto finančni (prihodki)/odhodki", ker gre v vseh primerih za različne podvrste finančnih prihodkov oziroma odhodkov.

Revidiran izkaz gibanja lastniškega kapitala za družbo SALUS, Ljubljana, d.d. za leto 2023

2023	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	Skupaj kapital
Stanje 1.1.	435.550	8.380.201	56.335	836.620	0	32.170.003	8.167.657	50.046.366
Transakcije z lastniki	4.173	1.359.316	0	0	0	-7.306.250	0	-5.942.761
Povečanje osnovnega kapitala	4.173	1.359.316	0	0	0	0	0	1.363.489
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	-7.306.250	0	-7.306.250
Spremembe v celotnem vseobsegajočem donosu poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	11.351.986	11.351.986
Čisti poslovni izid obdobja	0	0	0	0	0	0	11.351.986	11.351.986
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	8.167.657	-8.167.657	0
Prenos preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja	0	0	0	0	0	8.167.657	-8.167.657	0
Stanje 31.12.	439.723	9.739.517	56.335	836.620	0	33.031.410	11.351.986	55.455.591

Revidiran izkaz gibanja lastniškega kapitala za družbo SALUS, Ljubljana, d.d. za leto 2022

2022	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	Skupaj kapital
Stanje 1.1.	435.550	8.380.201	56.335	836.620	0	32.857.377	6.085.901	48.651.984
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	-6.773.275	0	-6.773.275
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	-6.784.375	0	-6.784.375
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	11.100	0	11.100
Spremembe v celotnem vseobsegajočem donosu poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	8.167.657	8.167.657
Čisti poslovni izid obdobja	0	0	0	0	0	0	8.167.657	8.167.657
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	6.085.901	-6.085.901	0
Prenos preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja	0	0	0	0	0	6.085.901	-6.085.901	0
Stanje 31.12.	435.550	8.380.201	56.335	836.620	0	32.170.003	8.167.657	50.046.366

Revidiran izkaz gibanja lastniškega kapitala za Skupino SALUS za leto 2023

2023	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Prevedbena rezerva	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	Skupaj	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj kapital
Stanje 1.1.	435.550	8.380.201	175.083	836.619	-23.420	81.757	50.868.876	13.091.390	73.846.056	0	73.846.056
Transakcije z lastniki	4.173	1.359.317	0	-646.419	0	0	-7.306.250	0	-6.589.179	1.531.802	-5.057.377
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	-7.306.250	0	-7.306.250	0	-7.306.250
Transakcije z manjšinskimi lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.531.802	1.531.802
Povečanje osnovnega kapitala	4.173	1.359.317	0	0	0	0	0	0	1.363.490	0	1.363.490
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	-646.419	0	0	0	0	-646.419	0	-646.419
Spremembe v celotnem vseobsegajočem donosu poročevalskega obdobja	0	0	0	0	2.996	-7.703	0	10.271.385	10.266.678	128.485	10.395.163
Čisti poslovni izid obdobja	0	0	0	0	0	0	0	10.271.385	10.271.385	128.485	10.399.870
Spremembe prevedbene rezerve	0	0	0	0	2.996	0	0	0	2.996	0	2.996
Sprememba rezerve za pošteno vrednost	0	0	0	0	0	-7.703	0	0	-7.703	0	-7.703
Druge spremembe v drugem vseobsegajočem donosu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spremembe v kapitalu	0	0	19	0	0	81.839	13.009.532	-13.091.390	0	0	0
Prenos preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja	0	0	0	0	0	0	13.091.390	-13.091.390	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	19	0	0	81.839	-81.858	0	0	0	0
Stanje 31.12.	439.723	9.739.518	175.102	190.200	-20.424	155.893	56.572.158	10.271.385	77.523.555	1.660.287	79.183.842

Revidiran izkaz gibanja lastniškega kapitala za Skupino SALUS za leto 2022

2022	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Prevedbena rezerva	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	Skupaj	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj kapital
Stanje 1.1.	435.550	8.380.201	171.381	836.619	-11.304	-119.524	44.651.476	12.990.675	67.335.074	0	67.335.074
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	-6.773.275	0	-6.773.275	0	-6.773.275
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	-6.784.375	0	-6.784.375	0	-6.784.375
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	11.100	0	11.100	0	11.100
Spremembe v celotnem vseobsegajočem donosu poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-12.116	201.281	0	13.095.092	13.284.257	0	13.284.257
Čisti poslovni izid obdobja	0	0	0	0	0	0	0	13.095.092	13.095.092	0	13.095.092
Spremembe prevedbene rezerve	0	0	0	0	-12.116	0	0	0	-12.116	0	-12.116
Sprememba rezerve za pošteno vrednost	0	0	0	0	0	201.281	0	0	201.281	0	201.281
Druge spremembe v drugem vseobsegajočem donosu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spremembe v kapitalu	0	0	3.702	0	0	0	12.990.675	-12.994.377	0	0	0
Prenos preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja	0	0	0	0	0	0	12.990.675	-12.990.675	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	3.702	0	0	0	0	-3.702	0	0	0
Stanje 31.12.	435.550	8.380.201	175.083	836.619	-23.420	81.757	50.868.876	13.091.390	73.846.056	0	73.846.056

3 Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah

3.1 Poročajoča družba

SALUS, Ljubljana, d.d. (v nadaljevanju »družba«) je delniška družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Litostrojska cesta 46 A, Ljubljana.

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine SALUS za obdobje od 1.1.2023 do 31.12.2023, ki vključujejo obvladujočo družbo SALUS, Ljubljana, d.d. in njene odvisne družbe, so dostopni na sedežu obvladujoče družbe.

Spodaj navedene računovodske usmeritve so usmeritve Skupine SALUS in družbe SALUS, Ljubljana, d.d.

3.2 Podlaga za sestavitev ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov

Računovodski izkazi so pripravljani na podlagi predpostavke o delujočem podjetju, kar pomeni, da se sredstva pridobivajo in prodajajo in da se obveznosti poravnajo v pogojih normalnega poslovanja.

3.2.1 Izjava o skladnosti

Uprava družbe je računovodske izkaze družbe in konsolidirane računovodske izkaze Skupine SALUS potrdila dne 27.2.2024.

Računovodski izkazi družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in konsolidirani računovodski izkazi Skupine SALUS so sestavljeni v skladu z zahtevami MSRP, kot jih je sprejela EU, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za mednarodne računovodske standarde (»OMRS«) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in jih je sprejela EU:

- Razkritje računovodskih usmeritev (spremembe MRS 1 in MSRP Izjave o praksi 2): Februarja 2021 je Odbor za mednarodne računovodske standarde izdal spremembe MRS 1, ki spreminjajo zahteve po razkritju v zvezi z računovodskimi usmeritvami iz »pomembnih računovodskih usmeritev« v »pomembne informacije o računovodskih usmeritvah«. Spremembe dajejo smernice o tem, kdaj se informacija o računovodskih usmeritvah obravnava kot pomembna. Spremembe k MRS 1 veljajo za letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1.1.2023 ali pozneje, pri čemer je dovoljena predčasna uporaba. Ker dokumenti MSRP Izjave o praksi niso obvezni, ni določen začetek veljavnosti MSRP Izjave o praksi 2.
- Opredelitev računovodskih ocen (spremembe MRS 8): S spremembo se uvaja definicija računovodske ocene in druga pojasnila, s pomočjo katerih je možno razlikovati med računovodsko usmeritvijo in računovodsko oceno. S spremembo je pojasnjeno, da sta učinek spremembe vhodnih podatkov ali tehnik merjenja sprememba računovodske ocene, razen če je njuna posledica popravek napake iz preteklega obdobja.
- MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe (nov standard) ter spremembe MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe: MSRP 17 nadomešča MSRP 4 Zavarovalne pogodbe. MSRP 17 velja za vse vrste

zavarovalnih pogodb (tj. življenjska, neživljenjska, neposredno zavarovanje in pozavarovanje), ne glede na vrsto subjektov, ki jih izdajajo, ter za določena jamstva in finančne instrumente s funkcijami diskrecijske udeležbe. Veljalo bo nekaj izjem. Splošni cilj MSRP 17 je zagotoviti celovit računovodski model za zavarovalne pogodbe, ki je bolj uporaben in dosleden za zavarovalnice in ki zajema vse pomembne računovodske vidike. MSRP 17 temelji na splošnem modelu, dopoljenem s:

- posebno prilagoditvijo za pogodbe z lastnostmi neposredne udeležbe (pristop variabilne provizije) in
- poenostavljenim pristopom (pristop dodeljevanja premij) predvsem za kratkoročne pogodbe.
- Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek pri posamezni transakciji (spremembe MRS 12 – Davek iz dobička): Maja 2021 je Odbor za mednarodne računovodske standarde izdal spremembe MRS 12. Spremenjeni standard pojasnjuje, ali se izjema pri prvem pripoznanju uporablja pri določenih transakcijah, ki se pripoznajo hkrati kot sredstvo in kot obveznost (npr. kot je najem v okviru MSRP 16 – Najemi). Sprememba uvaja dodaten kriterij za začetno uporabo izjeme po MRS 12.15, pri čemer se izjema ne uporabi pri prvem pripoznanju sredstva ali obveznosti, ki v času pripoznanja povzroči enake obdavčljive in odbitnečasne razlike.
- Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila drugega stebra (spremembe MRS 12): Spremembe MRS 12 so bile uvedene kot odziv na pravila OECD o BEPS drugega stebra in vključujejo:
 - obvezno začasno izjemo v zvezi s pripoznanjem in razkritjem odloženih davkov, povezanih z modelskimi pravili drugega stebra in
 - zahteve po razkritju v zvezi z izpostavljenostjo davku iz dobička iz drugega stebra.

Sprejetje navedenih sprememb k obstoječim standardom ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov družbe in Skupine SALUS.

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in jih je sprejela EU, še niso stopili v veljavo (v veljavo stopijo dne 1.1.2024):

- Spremembe MRS 1 – Predstavitev računovodskih izkazov:
 - Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne: Sprememba zahteva, da mora imeti pravica družbe do odloga izpolnitve poravnave obveznosti za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja vsebinsko in mora obstajati na dan zaključka poročevalskega obdobja. Razvrstitev obveznosti se ne spremeni zaradi verjetnosti, da bo družba izkoristila svojo pravico do odloga obveznosti za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja. Standard je bil naknadno ponovno spremenjen.
 - Nekratkoročne obveznosti zavezami: Če je pravica družbe do odloga odvisna od tega, ali družba izpolnjuje določene pogoje, ti pogoji vplivajo na to, ali je pravica do odloga obstajala ob zaključku poročevalskega obdobja, če se od družbe zahteva, da izpolnjuje pogoje na ali pred koncem poročevalskega obdobja in ne če se od družbe zahteva, da izpolnjuje pogoje po zaključku poročevalskega obdobja. Sprememba prav tako vsebuje pojasnilo termina »poravnava« za namen razvrstitve obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne.
- Spremembe MSRP 16 – Najemi, obveznost iz najema v transakciji prodaje in povratnega najema: Sprememba vsebuje zahtevo, da prodajalec – najemnik določi »plačilo najemnin« ali »spremenjeno plačilo najemnin« tako, da prodajalec – najemnik ne bi pripoznal dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo zadrži prodajalec – najemnik.

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil, ne bo imelo pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe in Skupine.

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili že izdani, vendar še niso stopili v veljavo naslednji novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, a jih EU še ni sprejela (v veljavo stopijo dne 1.1.2024 oziroma 1.1.2025):

- Sprememba MRS 7 – Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja (spremembe): Odbor za mednarodne računovodske standarde je 25.5.2023 izdal dokument »Dogovori o financiranju dobaviteljev«, ki spreminja MRS 7: Izkaz denarnih tokov in MSRP 7: Finančni instrumenti: Razkritja (spremembe). Te spremembe so nastale kot posledica vloge, ki jo je prejel Odbor za pojasnjevanje MSRP glede zahtev za predstavitev obveznosti in z njimi povezanih denarnih tokov, ki izhajajo iz dogovorov o financiranju dobavne verige ter s tem povezanih razkritij. Odbor za pojasnjevanje MSRP je decembra 2020 objavil Sklep o programu dela »Dogovori o financiranju dobavne verige - povratni faktoring«, ki je obravnaval to predložitev na podlagi takrat veljavnih zahtev računovodskih standardov MSRP. Med tem postopkom so povratne informacije zainteresiranih strani pokazale na omejitve takratnih zahtev za obravnavanje pomembnih informacijskih potreb uporabnikov, da bi razumeli učinke finančnih dogovorov z dobavitelji na računovodske izkaze družbe in primerjali eno družbo z drugo. Kot odziv na te povratne informacije se je Odbor za mednarodne računovodske standarde lotil izvedbe ozkega področja standardov, kar je privedlo do sprememb. Spremembe zahtevajo, da družbe zagotovijo nekatera posebna razkritja (kvalitativna in kvantitativna) v zvezi z dogovori o financiranju dobaviteljev. Spremembe dajejo tudi napotke o značilnostih dogovorov o financiranju dobaviteljev.
- Sprememba MRS 21 – Učinki sprememb deviznih tečajev: Pomanjkanje zamenljivosti.

Družba in Skupina predvidevata, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze.

3.2.2 Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljani na osnovi izvirnih vrednosti, razen v primeru finančnih sredstev, vrednotenih po pošteni vrednosti. Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v nadaljevanju.

3.2.3 Funkcionalna in predstavljena valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih (EUR) brez centov, evro pa je tudi funkcionalna valuta. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah (zaokrožitvene napake).

3.2.4 Uporaba ocen ali presoj

Pri sestavi računovodskih izkazov mora poslovodstvo na podlagi predpostavk podati ocene oziroma izvesti presoje, ki vplivajo na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene, presoje in predpostavke se redno pregledujejo, najmanj enkrat letno ob zaključku poslovnega leta. Ker so ocene podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Spremembe računovodskih ocen, presoj in predpostavk se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Oblikovanje ocen ter izvedba presoj in s tem povezane predpostavke in negotovosti so razkrite v pojasnilih k posameznim postavkam.

Ocene in predpostavke so prisotne predvsem pri naslednjih presojah:

- slabitev sredstev (Pojasnila 3.10),
- pripoznavanje prihodkov iz pogodb s kupci (Pojasnilo 3.15),
- poštena vrednost finančnih instrumentov (Pojasnilo 3.7),
- rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi (Pojasnilo 3.13),
- obstoj kontrole nad odvisnim podjetjem v primeru, da obvladujoča družba nima večinskega deleža (4.1.2).

3.2.5 Prevedba tujih valut

Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, so preračunani v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti na dan bilance stanja, so preračunani v funkcionalno valuto po takrat veljavnem referenčnem tečaju Evropske centralne banke (»ECB«). Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcionalni valuti na začetku obdobja, popravljene za višino efektivnih obresti in plačil v obdobju, in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunani po referenčnem tečaju ECB na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Nedenarne postavke, izražene v tuji valuti in izmerjene po izvorni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Računovodski izkazi družb v tujini

Sredstva in obveznosti družb v tujini se preračunajo v evre po menjalnem tečaju, ki velja na datum poročanja. Prihodki in odhodki družb v tujini se preračunajo v evre po povprečnem letnem tečaju. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu.

3.2.6 Sprememba računovodskih usmeritev

Sprejete računovodske usmeritve so se uporabljale konsistentno v obeh poročevalskih obdobjih, predstavljenih v teh računovodskih izkazih, razen kot je razkrito pod točko 3.11.

3.3 Podlaga za konsolidacijo (uskupinjevanje)

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni iz računovodskih izkazov obvladujoče družbe in njenih odvisnih družb.

3.3.1 Poslovne združitve

Poslovne združitve se obračunajo z uporabo prevzemne metode na dan prevzema, ko prevzemnik pridobi obvladovanje, to je, ko je obvladujoča družba izpostavljena spremenljivemu donosu ali ima pravice do spremenljivega donosa iz svoje udeležbe v podjetju, v katero naloži, ter lahko preko svojega vpliva na to podjetje vpliva na ta donos.

Dobro ime se vrednoti po pošteni vrednosti prenesene kupnine, povečani za pripoznano vrednost neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, povečano za pošteno vrednost morebitnega obstoječega deleža v kapitalu prevzete družbe (postopna združitev), zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Če je presežek negativen, se razlika pripozna neposredno v izkazu poslovnega izida. Dobro ime se ne amortizira, se ga pa preizkuša zaradi oslabitve v sklopu denar ustvarjajoče enote, za katero se pričakuje, da bodo k njej pritekale koristi od poslovne združitve.

Nakupe neobvladujočih deležev, pri katerih ne prihaja do spremembe v obvladovanju družbe, Skupina obračunava kot posle z lastniki, zaradi česar se dobro ime ne pripozna. Sprememba neobvladujočih deležev temelji na sorazmernem deležu čistih sredstev odvisne družbe. Vsi presežki nad knjigovodsko vrednostjo sredstev se pripoznajo v kapitalu.

3.3.2 Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje obvladujoča družba. Obvladovanje obstaja, ko je obvladujoča družba izpostavljena spremenljivemu donosu ali ima pravice do spremenljivega donosa iz svoje udeležbe v podjetju, v katero naloži, ter lahko preko svojega vpliva na to podjetje vpliva na ta donos.

Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze po metodi popolnega uskupinjevanja. Računovodski izkazi družb v Skupini za namene konsolidacije so pripravljene za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi obvladujoče družbe in z uporabo istih računovodskih usmeritev.

Kapital lastnikov neobvladujočega deleža je v izkazu finančnega položaja prikazan v posebni postavki, ločeno od kapitala lastnikov obvladujoče družbe.

Iz Skupine so odvisne družbe izključene v trenutku, ko preneha kontrolni vpliv obvladujoče družbe ali družbe v Skupini. Po izgubi obvladovanja Skupina odpravi pripoznanje sredstev in obveznosti odvisnega podjetja, neobvladujočih deležev ter tudi pripoznanje drugih sestavin kapitala, ki se nanašajo na odvisno družbo. Presežki ali primanjkljaji, ki se pojavijo pri izgubi obvladovanja, se pripoznajo v poslovnem izidu. Če Skupina zadrži kakšen delež v prejšnji odvisni družbi, se ta delež izmeri po pošteni vrednosti na datum, ko se obvladovanje izgubi. Kasneje se ta delež obračuna kot naložba v pridruženo družbo po kapitalski metodi ali kot finančno sredstvo, vrednoteno prek izkaza poslovnega izida, odvisno od stopnje obvladovanja.

Spremembe deleža v lastniškem kapitalu obvladujoče družbe v odvisni družbi, ki ne povzročijo izgube obvladovanja, se obračunajo kot transakcije z lastniki.

Primerjalni podatki se zaradi vključitve nove odvisne družbe v konsolidirane računovodske izkaze ne preračunajo.

3.3.3 Pridružene družbe

Pridružene družbe so družbe, v katerih ima Skupina pomemben vpliv, jih pa ne obvladuje. Ob začetnem pripoznanju se merijo po nabavni vrednosti, nato pa se obračunavajo po kapitalski metodi, če je učinek pomemben. Če je delež Skupine v izgubah pridružene družbe večji od njenega deleža, se knjigovodska vrednost deleža Skupine zmanjša na nič, delež v nadaljnjih izgubah pa se preneha pripoznavati.

3.3.4 Posli, izločeni v postopku uskupinjevanja

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena medsebojna stanja, dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine. Izločijo se nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine in so pripoznani v sredstvih, če je njihov znesek pomemben.

Nerealizirani dobički iz poslov s pridruženimi podjetji (obračunani po kapitalski metodi) se izločijo le do obsega deleža Skupine v pridruženem podjetju. Pomembne nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

3.4 Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so osnovna sredstva, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti v povezavi z ustvarjanjem prihodkov ter za administrativne namene.

Merjenje ob pripoznavanju

Ob začetnem pripoznavanju se nepremičnine, naprave in oprema izmerijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Nabavno vrednost sredstev, pri katerih je potreben daljši rok do usposobitve za uporabo, sestavljajo tudi stroški izposojanja (obresti) do usposobitve za uporabo.

Poznejši izdatki

Stroški zamenjave dela osnovnega sredstva se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Popravila ali vzdrževanje za obnavljanje ali ohranjanje vrednosti sredstva se na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev in dobe koristnosti izkazujejo kot stroški vzdrževanja v poslovnem izidu, ko nastanejo.

Kasnejše vrednotenje

Po začetnem pripoznavanju se nepremičnine, naprave in oprema izkazujejo po modelu nabavne vrednosti, zmanjšane za poznejše amortizacijske popravke vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve (glej točko 3.10).

Amortizacija

Nepremičnine, naprave in oprema se začnejo amortizirati, ko so razpoložljiva za uporabo oziroma prvi dan naslednjega meseca, ki temu sledi (učinek uporabljenega zamika obračunavanja je zanemarljiv). Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva in se pripozna v izkazu poslovnega izida. V letu 2023 ni bilo sprememb amortizacijskih stopenj.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

Skupina nepremičnin, naprav in opreme	Doba koristnosti
Zgradbe	20 – 40 let
Zgradbe-pravica do uporabe	glede na trajanje najema oz 5 let
Oprema	5 – 15 let
Transportna sredstva	4 – 8 let
Strojna računalniška oprema	2 leti

Zemljišča in sredstva v gradnji oziroma pridobivanju se ne amortizirajo.

Amortizacijske metode in dobe koristnosti se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

Odprava pripoznanja

Ko je pripoznanje sredstva odpravljeno (sredstvo je odtujeno ali izločeno iz uporabe, ker se ne pričakuje več nobena gospodarska korist iz njegove uporabe ali odtujitve), razlika med prodajno vrednostjo in knjigovodsko bremeni poslovni izid.

3.5 Neopredmetena sredstva

Dobro ime

Dobro ime nastane ob poslovnih združitvah. Za usmeritve v zvezi z merjenjem dobrega imena ob začetnem pripoznanju glej točko 3.3.1.

Dobro ime je izkazano po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve (glej točko 3.10). V primeru naložb po kapitalski metodi se knjigovodska vrednost dobrega imena vključi v knjigovodsko vrednost naložbe, izguba zaradi oslabitve naložbe pa se ne pripiše nobenemu sredstvu.

Druga neopredmetena sredstva

Kot neopredmetena sredstva z omejeno dobo koristnosti se pripoznavajo nedenarna sredstva brez fizičnega obstoja, kot so na primer programska oprema in rešitve, patenti, licence, blagovne znamke, odnosi s kupci in pogodbe z dobavitelji.

Blagovna znamka Sanolabor je nastala ob razporeditvi kupnine na identificirana pridobljena sredstva iz naslova poslovnih povezav ob prevzemu družbe SANOLABOR, d.d. na dan 31.12.2018. Blagovna znamka Sanolabor se nanaša na maloprodajno dejavnost in predstavlja pomemben element prihodnje poslovne strategije tega segmenta in gradnik pri realizaciji ciljev. Ovrednotena je bila po metodi presežnega donosa za dobo koristnosti 20 let.

Blagovna znamka Algea je bila pridobljena z nakupom in se amortizira v dobi koristnosti 10 let.

Neopredmeteno sredstvo, ki predstavlja odnose s kupci, je nastalo ob razporeditvi kupnine na identificirana pridobljena sredstva iz naslova poslovnih povezav ob prevzemu družbe MEDITRADE d.o.o. na dan 31.5.2023. Sredstvo je bilo ovrednoteno po metodi diskontiranih denarnih tokov za dobo koristnosti 5 let.

Neopredmeteno sredstvo, ki predstavlja pogodbo z dobaviteljem, je nastalo ob razporeditvi kupnine na identificirana pridobljena sredstva iz naslova poslovnih povezav ob prevzemu družbe MEDORION d.o.o.

na dan 31.7.2023. Sredstvo je bilo ovrednoteno po metodi presežnega donosa za dobo koristnosti 8 let.

Neopredmetena sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Stroški izposojanja, ki se lahko pripišejo neposredno nakupu ali izdelavi sredstva v pripravi, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjenje neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Poznejši izdatki

Poznejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v Skupino/družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi izdatki so pripoznani v poslovnem izidu kot stroški, takoj ko nastanejo.

Amortizacija

Amortizacija neopredmetenih sredstev z določljivo dobo koristnosti se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti sredstev in se pripozna v izkazu poslovnega izida. Amortizacija neopredmetenih sredstev prične s prvim dnevom naslednjega meseca, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. V letu 2023 ni bilo sprememb amortizacijskih stopenj.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

Skupina neodpredmetenih sredstev	Doba koristnosti
Programska oprema	5 – 10 let
Odnosi s kupci	5 let
Pogodba z dobaviteljem	8 let
Blagovna znamka Algea	10 let
Blagovna znamka Sanolabor	20 let

Amortizacijske metode in dobe koristnosti se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. Vsa neopredmetena sredstva, razen dobrega imena, imajo končno dobo koristnosti.

Odprava pripoznanja

Ko je pripoznanje sredstva odpravljeno (sredstvo je odtujeno ali izločeno iz uporabe, ker se ne pričakuje več nobena gospodarska korist iz njegove uporabe ali odtujitve), razlika med vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo bremeni poslovni izid.

3.6 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, ki so v lasti Skupine/družbe zato, da bi prinašale najemnino, povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali oboje.

Merjenje ob pripoznavanju

Naložbena nepremičnina se na začetku izmeri po nabavni vrednosti, sestavljeni iz nakupne cene in stroškov, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu (stroški pravnih storitev, davki od prenosa nepremičnine in drugi stroški posla).

Kasnejše vrednotenje

Naložbene nepremičnine se po začetnem pripoznavanju izkazujejo po modelu nabavne vrednosti, ki se zmanjšuje za amortizacijo in potrebne oslabitve (glej točko 3.10).

Amortizacija

Amortizacija naložbenih nepremičnin se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti, ki se giblje med 14 in 50 leti.

Odprava pripoznanja

Ko je pripoznanje sredstva odpravljeno (sredstvo je odtujeno ali izločeno iz uporabe, ker se ne pričakuje več nobena gospodarska korist iz njegove uporabe ali odtujitve), razlika med prodajno vrednostjo in knjigovodsko bremeni poslovni izid.

3.7 Finančna sredstva

Skupina/družba ima naslednje vrste finančnih sredstev:

- finančne naložbe (dana posojila, lastniški vrednostni papirji, dolžniški vrednostni papirji),
- terjatve iz poslovanja,
- denar in denarni ustrezniki.

Poleg zgoraj navedenih finančnih sredstev so v posamičnih računovodskih izkazih prikazane tudi naložbe v odvisne družbe, ki se računovodijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube zaradi oslabitve v skladu z MRS 27, in naložbe v pridružene družbe, ki se računovodijo po kapitalski metodi.

V skladu z MSRP 9 je razvrščanje in merjenje finančnih sredstev v računovodskih izkazih določeno s poslovnim modelom, v okviru katerega se finančna sredstva upravljajo, in značilnostmi njihovih pogodbenih denarnih tokov (ali le-ti izhajajo izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnanega zneska glavnice). Ob začetnem pripoznanju se vsako finančno sredstvo razvrsti v enega izmed naslednjih poslovnih modelov:

- model z namenom pridobivanja pogodbenih denarnih tokov (merjenje po odplačni vrednosti),
- model z namenom prodaje in pridobivanja pogodbenih denarnih tokov (merjenje po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa),
- ostali modeli (merjenje po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida).

Do spremembe poslovnega modela lahko pride le v izjemnih primerih.

Ob začetnem pripoznanju lastniškega vrednostnega papirja, ki ni namenjeno trgovanju, lahko družba izbere nepreklicno opcijo in meri to sredstvo po pošteni vrednosti preko izkaza vseobsegajočega donosa. V tem primeru se samo prihodki iz dividend pripoznajo v izkazu poslovnega izida, vsi dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb poštene vrednosti ali prodaje teh sredstev, pa niso nikdar pripoznani v izkazu poslovnega izida.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki obsegajo gotovino, denar na transakcijskih računih in depozite na odpoklic.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti Skupina/družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov, če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice.

Skupina/družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila, terjatve in nekotirajoče dolžniške vrednostne papirje. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla, razen terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne komponente financiranja in se merijo po transakcijski ceni, skladno z MSRP 15. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivne obrestne mere. Izkazana so v višini neodplačane glavnice, povečane za neodplačane obresti in nadomestila ter zmanjšane za znesek oslabitve.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida

Skupina/družba med finančna sredstva po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida razvršča sredstva, pridobljena za namen trgovanja, instrumente za varovanje pred tveganji, finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove, ki niso izključno plačila glavnice in obresti, ter lastniške vrednostne papirje, za katere ob začetnem pripoznanju ne izbere možnosti nepreklicne opcije merjenja preko drugega vseobsegajočega donosa.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, se začetno izmerijo po pošteni vrednosti, transakcijski stroški pa se ob nakupu izkažejo v izkazu poslovnega izida. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida.

Skupina/družba je opredelila, da je za kapitalske instrumente, ki ne kotirajo na borzi, nabavna vrednost dober približek poštene vrednosti v primeru, da so naložbe nepomembne oziroma stroški, pridobljeni s cenitvijo, presegajo uporabno vrednost določanja poštene vrednosti. V nasprotnem primeru se uporablja ena od tehnik določanja poštene vrednosti skladno z MSRP 13.

Odprava pripoznanja

Skupina/družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko Skupina/družba prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Določanje poštene vrednosti

Skupina/družba pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti;
- druga raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je klub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (npr. vrednosti, ki so izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov);

- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Kot osnovo za pošteno vrednost finančnih instrumentov Skupina/družba uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu ali je trg nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni.

3.8 Nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji

Nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, so sredstva, za katera se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo.

Prodaja teh sredstev mora biti zelo verjetna in predvidena v naslednjih 12 mesecih. Prodaja je zelo verjetna v primeru, ko Skupina/družba prejme zavezujočo ponudbo kupca za nakup sredstev.

Sredstva se prerazvrstijo med sredstva, namenjena prodaji, po knjigovodski vrednosti ali po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Ta sredstva se ne amortizirajo. Izguba zaradi oslabitve sredstev, namenjenih prodaji, se pripozna v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki poslovanja. Skupina/družba periodično preverja, ali sredstva še izpolnjujejo sodila za izkazovanje med sredstvi, namenjenimi prodaji. Če sodila niso izpolnjena, se sredstva prerazvrstijo nazaj v prvotno kategorijo in se izmerijo po nižji izmed naslednjih vrednosti:

- knjigovodski vrednosti pred razvrstitvijo sredstva med sredstva, namenjena prodaji, prilagojeni za morebitno amortizacijo, ki bi bila pripoznana v primeru, da sredstvo ne bi bilo razvrščena med sredstva, namenjena prodaji, ali
- nadomestljivi vrednosti na datum naknadne odločitve, da sredstvo ne bo odtujeno.

Prilagoditve knjigovodske vrednosti sredstev, ki ne spadajo več med sredstva, namenjena prodaji, se vključijo v poslovni izid v obdobju, v katerem ta sodila niso več izpolnjena.

3.9 Zaloge

Zaloge trgovskega blaga in materiala se vrednotijo po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju.

Nabavno vrednost sestavljajo nakupna cena, zmanjšana za dobljene takojšnje ali naknadne popuste, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave (prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja in podobni stroški do prvega skladišča kupca).

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške prodaje.

Na dan izkaza finančnega položaja Skupina/družba preveri čisto iztržljivo vrednost zalog. Če je nižja od knjigovodske vrednosti zalog, se opravi slabitev zalog. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravljajo redno med letom ali ob inventuri po posameznih postavkah.

Skupina/družba za zmanjševanje zalog trgovskega blaga in njegovo obračunavanje uporablja metodo zaporednih cen (»FIFO«). Ko so zaloge prodane, se njihova knjigovodska vrednost pripozna kot odhodek obdobja, v katerem je bil ustrezen prihodek obračunan.

Drobni inventar, dan v uporabo, se takoj prenese med stroške.

3.10 Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

V skladu z MSRP 9 Skupina/družba uporablja model pričakovanih izgub, v skladu s katerim se pripoznava ne samo nastale kreditne izgube v zvezi s finančnim sredstvom, temveč tudi izgube, za katere se na podlagi primernih in dokazljivih informacij pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti. Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi in vsemi denarnimi tokovi, za katere Skupina/družba pričakuje, da jih bo prejela. Ta pristop Skupina/družba uporablja za nekotirajoče dolžniške instrumente in posojila, če predstavljajo pomemben znesek.

Kreditne izgube se priznavajo v dveh fazah. Skupina/družba ob začetnem pripoznanju oceni izgubo zaradi oslabitve z upoštevanjem kreditnih izgub, ki se pričakujejo v obdobju 12 mesecev ter nato spremlja, ali je prišlo do pomembnega povečanja kreditnega tveganja. Če pride do pomembnega povečanja kreditnega tveganja, Skupina/družba prične ocenjevati izgube zaradi oslabitve z upoštevanjem pričakovanih kreditnih izgub v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kreditno tveganje sredstva se šteje za nizko, če je tveganje neplačila nizko, posojilojemalec pa ima dobro kratkoročno sposobnost za izpolnjevanje obveznosti iz naslova pogodbenih denarnih tokov. Do neplačila pride takrat, ko je finančno sredstvo v zaostanku s plačili 90 dni, razen če je mogoče dokazati, da nastopi neplačilo kasneje. Obstaja predpostavka, da se je kreditno tveganje finančnega sredstva od začetnega pripoznanja znatno povečalo, če pogodbeni plačila zaostajajo za več kot 30 dni, ki pa se lahko ovrže z ustreznimi dokazi in informacijami.

Za terjatve iz poslovanja Skupina/družba uporablja poenostavljen pristop za izračun pričakovane kreditne izgube. Skupina/družba ne ugotavlja sprememb kreditnega tveganja, temveč pri oceni oslabitve upošteva vseživljenjske pričakovane izgube na dan poročanja. Podlaga za oblikovanje popravka vrednosti terjatev je matrika popravkov vrednosti po prodajnih kanalih, ki temelji na oceni neizpolnitve plačila s strani kupcev glede na pretekle izkušnje s kreditno izgubo, prilagojene za morebitne prihodnje dejavnike iz gospodarskega okolja, pri čemer so izvzete terjatve, ki so bodisi zavarovane, se pobotajo z obveznostmi do istega partnerja ali pa zanje jamči država. Vse pomembne terjatve se za namen oslabitve presoja posamezno, druge pa skupno po segmentih kupcev, pri čemer se terjatve, zapadle nad 150 dni, slabi v celoti.

Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za Skupino/družbo in temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca. Vse pomembne terjatve se za namen oslabitve izmeri posamezno, druge pa skupno po segmentih kupcev.

Izgube zaradi oslabitev so izkazane v izkazu poslovnega izida.

Nefinančna sredstva

Sredstvo je oslajljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost. Na datum poročanja Skupina/družba preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom ugotoviti, ali so prisotni znaki slabitve. Če znaki slabitve obstajajo, se oceni nadomestljivo vrednost sredstva. Če ni mogoče oceniti oslajitve na nivoju posameznega osnovnega sredstva, se oceni oslajitev na ravni denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada (to je najmanjša skupina sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev). Za potrebe preizkusa oslajitve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost v uporabi, in sicer tista, ki je višja. Vrednosti v uporabi se določi z diskontiranjem ocenjenih denarnih tokov na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred obdavčitvijo, ki odraža časovno vrednost denarja in tveganost sredstva.

Če je nadomestljiva vrednost nižja od knjigovodske vrednosti, se pripozna izguba zaradi slabitve v izkazu poslovnega izida. Izguba zaradi oslajitve pri denar ustvarjajoči enoti se razporedi tako, da se najprej zmanjša morebitna knjigovodska vrednost enoti pripisanega dobrega imena, nato pa na druga sredstva enote sorazmerno z njihovo knjigovodsko vrednostjo. Izguba zaradi oslajitve dobrega imena se ne odpravlja. Ko se nadomestljiva vrednost poveča, se knjigovodska vrednost sredstva poveča do nadomestljive vrednosti, ki ne sme presegati prvotne knjigovodske vrednosti (pred slabitvijo sredstva).

3.11 Kapital

Celotni kapital je obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če Skupina/družba preneha delovati. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, in z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju, odkupljene lastne delnice in dvigi (izplačila).

Celotni kapital sestavljajo osnovni kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička (zakonske in druge), preneseni čisti dobiček, dobiček tekočega leta in rezerve za pošteno vrednost, ki vsebujejo aktuarske dobičke in izgube, vezane na rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zaslužke zaposlencev.

V letu 2023 je Skupina sprejela novo računovodsko usmeritev, s katero je uvedla prenos aktuarskih dobičkov ali izgub iz naslova odpravnin, ki so bili knjiženi v začetku poslovnega leta, v preneseni čisti poslovni izid sorazmerno z odpravo in črpanjem rezervacij za zaposlene, ki so odšli ali se upokojili. Skladno z MRS 8.16 je učinek v celoti zaveden v leto 2023, ker gre za transakcijo, ki prej ni bila pomembna, zato primerljivi izkazi niso bili popravljeni.

Dividende se pripoznajo kot obveznosti v obdobju, v katerem so bile odobrene na skupščini.

3.12 Obveznosti

Med obveznosti Skupina/družba vključuje prejeta posojila in obveznosti iz poslovanja.

Obveznosti iz poslovanja se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki pri poslovnih obveznostih dokazujejo prejem kakega proizvoda ali storitve ali opravljeno delo oziroma obračunani strošek, odhodek ali delež v poslovnem izidu. Merijo se po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere. Kratkoročne poslovne obveznosti se ne diskontirajo.

Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere. Glede na zapadlost so posojila razvrščena med kratkoročne (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne finančne obveznosti. Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Finančne obveznosti za pogojno nadomestilo iz poslovnega združevanja se merijo po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida.

Skupina/družba odpravi pripoznanje obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Razlika med knjigovodsko vrednostjo obveznosti, za katero se odpravi pripoznanje, in plačilom se pripozna v izkazu poslovnega izida.

3.13 Rezervacije

Rezervacije se izkažejo, če ima Skupina/družba zaradi preteklega dogodka zdajšnjo pravno ali posredno obvezo, ki jo je mogoče zanesljivo izmeriti, in obstaja verjetnost, da bo za poravnavo te obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Rezervacija je najboljši približek, ki bo potreben za poravnavo sedanje obveze na zadnji dan poročevalskega obdobja in upošteva vsa tveganja in negotovosti v povezavi z obvezo. V primeru, da se rezervacija meri kot ocenjeni denarni tok, potreben za poravnavo sedanje obveze, je knjigovodska vrednost pripoznana kot sedanja vrednost teh denarnih tokov (v kolikor je učinek časovne vrednosti denarno pomemben).

Kadar je pričakovati, da bo del ali celotna obveza, za katero je oblikovana rezervacija, poravnana s strani tretje družbe, se oblikuje terjatev, vendar zgolj v primeru, ko je mogoče z gotovostjo pričakovati poravnavo in je znesek mogoče zanesljivo izmeriti.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina/družba je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivnimi pogodbami zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi, za kar oblikuje dolgoročne rezervacije. Druge obveznosti iz pozaposlitvenih zaslužkov ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poročevalskega obdobja. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi pooblaščen aktuar. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub iz naslova odpravnin pa se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu.

Rezervacije za tožbe in druge verjetne obveze

Skupina/družba izkazuje rezervacije za tožbe, v katerih nastopa kot tožena stranka. Vsako leto preveri potrebnost oblikovanja rezervacij glede na stanje spora in pričakovano rešitev spora.

Druge rezervacije

Skupina/družba izkazuje tudi rezervacije za druge obveze, pri katerih obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti prišlo do poravnave, in sicer iz naslova danih poroštev in podobno.

3.14 Najemi

Skladno z MSRP 16 Skupina/družba uporablja enoten model najema, ki od najemnikov zahteva pripoznavanje sredstev in obveznosti za vse najemne pogodbe. Skupina/družba uporablja dve izjemi pri pripoznanju poslovnih najemov, in sicer za najeme sredstev s posamično vrednostjo, manjšo od 5.000 EUR, in za kratkoročne najeme s trajanjem do 12 mesecev. Najemnine pri najemih manjše vrednosti in kratkoročnih najemih Skupina/družba izkazuje kot strošek obdobja, na katerega se najem nanaša.

Skupina/družba ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo oziroma ali pogodba vsebuje najem. Pogodba je najemna pogodba oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo.

Skupina/družba je opredelila trajanje najema kot obdobje, navedeno v pogodbi, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katero velja možnost podaljšanja najema, in obdobje, za katero velja možnost odpovedi najema. Ob tem Skupina/družba presoja verjetnost izrabe navedenih možnosti. Če trajanje najema ni določeno ali je najem sklenjen za nedoločen čas, Skupina/družba obravnava kot trajanje najema obdobje 5 let.

Skupina/družba pripozna pravico do uporabe na dan začetka najema. Pravica do uporabe najetih sredstev se izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve, s prilagoditvijo nabavne vrednosti ob vsakem ponovnem merjenju obveznosti iz najema. Nabavna vrednost pravice do uporabe najetih sredstev zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema, začetne neposredne stroške in plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem. Pravice do uporabe najetih sredstev se amortizirajo v času trajanja najema oziroma, če se ob zaključku najema lastništvo nad najetim sredstvom prenese na Skupino/družbo ali če Skupina/družba izrabi opcijo nakupa, v ocenjeni dobi koristnosti najetega sredstva.

Obveznosti za najeta sredstva se pripoznajo v višini sedanje vrednosti preostalih najemnin v celotnem trajanju najemne pogodbe. Ta je izračunana kot diskontirana vrednost najemnin, ki jih bo Skupina/družba v skladu z najemno pogodbo plačala v obdobju trajanja najema in upoštevajoč predpostavljeno obrestno mero Skupine/družbe. To je obrestna mera, po kateri se bi lahko obvladujoča družba dodatno zadolžila v trenutku sklenitve najema za ročnost, ki odraža čas trajanja najema (»osnovna obrestna mera«), povečano za pribitek za tveganost posamezne družbe v Skupini in povečano za pribitek za tveganost države, v kateri posamezna družba posluje. Osnovna obrestna mera se vsako leto ponovno preverja. Najemnine vključujejo nespremenljive najemnine, zmanjšane za vse terjatve za spodbude za najem, in spremenljive najemnine. V najemnine je vključena tudi izpolnitvena cena možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo Skupina/družba izrabila to možnost, in plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema kaže, da bo Skupina/družba izrabila možnost odpovedi najema.

Po datumu začetka najema se znesek obveznosti iz najema poveča za natečene obresti in zmanjša za vsa izvršena plačila najemnin. Obračunani stroški obresti bremenijo finančne odhodke obdobja.

Knjigovodska vrednost obveznosti iz najema se ponovno oceni v primeru prilagoditve ali spremembe obdobja trajanja najema, spremembe višine najemnine (npr. sprememba prihodnjih zneskov najemnine kot posledica spremembe indeksa ali stopnje za določanje višine najemnin) ali spremembe ocene opcije nakupa najetega sredstva.

3.15 Prihodki

Prihodki iz pogodb s kupci

Skupina/družba se ukvarja s prodajo zdravil, prehranskih dodatkov in medicinskih pripomočkov ter storitvami aktivne prodaje in promocije. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo, ko pride do prenosa obvladovanja blaga na kupca ali v trenutku pridobitve koristi iz opravljenih storitev s strani kupca, in sicer v znesku nadomestila, za katerega Skupina/družba meni, da bo do njega v zameno upravičena. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate ter količinske popuste. V primeru vračil (v veliki meri v posledici poškodb blaga pri transportu) družba/Skupina izstavi dobropis kupcu, ki se evidentira kot zmanjšanje terjatev do kupca v obdobju, ko do vračila pride, pri čemer so reklamacijski postopki praviloma rešeni v istem obdobju kot pride do prodaje blaga.

Prodaja blaga se pripozna v odvisnosti od določil kupoprodajne pogodbe, praviloma pa pride do prenosa obvladovanja blaga na kupca v trenutku, ko kupec blago prevzame, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se storitve opravijo. Skupina/družba je kot prednostno metodo za merjenje postopnega napredka v smeri popolne izpolnitve izvršitvene obveze izbrala metodo izločkov glede na kupcu dostavljene enote opravljene storitve. V primeru rutinskih oziroma ponavljajočih storitev, kot je na primer skladiščenje, kjer se prenos obvladovanja nad storitvijo na kupca prenaša takoj, ko je storitev opravljena, po enakem vzorcu in je nadomestilo za storitev za določeno časovno obdobje fiksno, Skupina/družba pripoznava prihodke enakomerno v času trajanja pogodbe.

Plačilni roki so po distribucijskih kanalih in kupcih različni, običajni rok plačila je od 30 do 60 dni.

Če je poplačilo, ki ga Skupina/družba prejema v zameno za svoje blago in storitve, spremenljivo, se prihodki pripoznajo samo, kadar je zelo verjetno, da ne bo prišlo do znatnega preobrata glede pričakovanih spremenljivih poplačil. Spremenljivo nadomestilo so predvsem prodajni bonusi na podlagi doseženega letnega prometa kupca na podlagi sklenjenih pogodb s kupci, ki so evidentirani kot znižanje povezanih prihodkov v izkazu poslovnega izida ter kot obveznost v izkazu finančnega položaja. Zneski prodajnih bonusov so ocenjeni z metodo najverjetnejšega zneska na osnovi preteklih izkušenj in specifičnih pogojev v posameznih pogodbah.

Sredstvo iz pogodbe je pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki so prenesene na kupca. Med sredstvi iz pogodb Skupina/družba izkazuje nezaračunane prihodke za dobavljeno blago in storitve kupcem. Terjatev predstavlja pravico Skupine/družbe do brezpogojnega zneska nadomestila, tj. nadomestilo, ki zapade v plačilo v določenem roku.

Obveznost iz pogodbe je obveznost prenosa blaga ali storitev na kupca v zameno za nadomestilo, ki ga je Skupina/družba prejela od kupca. V okviru obveznosti iz pogodb s kupci Skupina/družba izkazuje

obveznosti za prejete predujme kupcev in odobrene popuste. Obveznosti iz pogodbe se pripoznajo kot prihodki, ko Skupina/družba izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

Drugi poslovni prihodki

Drugi poslovni prihodki so prihodki, ki se pojavljajo ob odtujitvi nepremičnin, naprav, opreme in naložbenih nepremičnin kot presežki njihove prodajne vrednosti nad njihovo knjigovodsko vrednostjo.

3.16 Poslovni odhodki

Poslovni odhodki zajemajo nabavno vrednost prodanega blaga, stroške prodajanja z amortizacijo in stroške splošnih dejavnosti (nabave in uprave s podpornimi dejavnostmi) z amortizacijo ter druge poslovne odhodke.

Stroški se po naravnih vrstah delijo na stroške materiala in stroške storitev (po računih dobaviteljev, zmanjšani za popuste ob prodaji ali pozneje), stroške dela (bruto plače zaposlencev, prispevke delodajalca in druge stroške dela) ter amortizacijo.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oslavitvijo vrednosti ali odpisom sredstev ter pri odtujitvi nepremičnin, naprav, opreme in naložbenih nepremičnin zaradi izgube pri prodaji.

3.17 Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz obresti od naložb in poslovnih terjatev, pozitivne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, prihodke od dividend in prihodke od odsvojitve finančnih sredstev.

Prihodki iz obresti se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila.

Finančni odhodki

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (če se ti ne usredstviijo), negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, izgube zaradi oslavitve vrednosti in odpisov finančnih sredstev.

Stroški izposojanja se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob obračunu ne glede na plačila, ki so povezana z njimi.

3.18 Davek od dobička in odloženi davki

Davki vključujejo obveznosti za obračunani davek in odloženi davek. Davki se izkažejo v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, kjer se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek je davek, ki bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na dan poročanja, upoštevajoč morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v

izkazu poslovnega izida, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih poslovnih letih, in tudi postavke, ki nikoli niso obdavčljive ali odbitne.

Odloženi davek je izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v posamičnih računovodskih izkazih družb v Skupini. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se bo odložena terjatev za davek realizirala ali se bo odložena obveznost za davek poravnala.

Odložena terjatev za davek se pripozna v primeru verjetnega razpoložljivega prihodnjega čistega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev.

Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če obstaja zakonska pravica pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek od dohodka ter so odloženi davki vezani na isto obdavčljivo pravno osebo in isti davčni organ.

3.19 Čisti dobiček na delnico

Skupina/družba izkazuje osnovni in popravljeni dobiček na delnico. Osnovni dobiček na delnico se izračuna tako, da se dobiček oziroma izguba, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic brez lastnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček na delnico pa se izračuna s prilagoditvijo za učinek vseh možnostnih navadnih delnic, ki predstavljajo zamenljive obveznice in delniške opcije za zaposlene. Ker Skupina/družba nima zamenljivih obveznic ali delniških opcij za zaposlene, je osnovni dobiček na delnico enak popravljenemu dobičku na delnico.

3.20 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja na dan 31.12.2023 in 31.12.2022, podatkov izkaza poslovnega izida za obdobje januar–december 2023 in dodatnih podatkov za prilagoditev denarnega toka.

4 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

4.1 Poslovne združitve

4.1.1 MEDITRADE d.o.o.

Nakup 100% poslovnega deleža v družbi MEDITRADE d.o.o. je skladen z razvojno strategijo Skupine SALUS, s katero želi slednja skozi zadane strateške cilje, z inovativnim pristopom in na stroškovno učinkovit način, utrditi svojo vlogo enega od vitalnih členov v oskrbi s produkti in storitvami na področju zdravstva na trgih jugovzhodne Evrope. Z nakupom je Skupina okrepila poslovanje na področju veleprodaje medicinske opreme, pripomočkov in potrošnih materialov.

Presežek kupnine (7.938.418 EUR) nad pošteno vrednostjo pridobljenih neto sredstev v višini 3.246.456 EUR je nastal pri obračunu poslovne združitve iz naslova nakupa 100% deleža v družbi MEDITRADE d.o.o. na dan 31.5.2023, pri čemer je del nadomestila v poslovni združitvi pogojen, in sicer v znesku 776.225 EUR.

S Pogodbo o prodaji in nakupu poslovnega deleža v družbi MEDITRADE d.o.o. je bilo dogovorjeno plačilo dela kupoprodajne cene v znesku 810.000 EUR, in sicer v treh obrokih po 270.000 EUR, usklajeno z inflacijo v višini polovice indeksa cen življenjskih potrebščin (omejeno navzgor s kapico) v letih 2024 - 2026, vse z določenimi pogoji, vezanimi na poslovanje družbe. Izplačilo posameznega obroka se lahko zadrži in se upravičenost izplačila ponovno presoja v naslednjem letu glede na doseženi povprečni promet obeh/vseh let skupaj. Pri določitvi višine pogojnega nadomestila se je presojala verjetnost doseganja pogoja za izplačilo po posameznih letih, pri čemer sta bila izhodišče ocena poslovanja za leto 2023 in plan poslovanja za 2024, za leto 2025 pa se je v odsotnosti uradne potrjene verzije plana privzelo, da bo doseženi promet družbe ostal enak prometu v letu 2024, pri čemer je bilo ugotovljeno, da bodo glede na razpoložljive plane pogoji izpolnjeni. Glede prilagoditve obrokov za inflacijo je bila upoštevana napoved UMARja, ki za leto 2023 napoveduje 7,6% inflacijo, za 2024 pa 3,9%, za 2025 pa je bila privzeta ponovitev scenarija leta 2024. Predvidena izplačila po letih so bila tako ocenjena na 280.260 EUR v letu 2024 in 276.265 v letih 2025 in 2026, pri čemer ni bilo bistvenih odstopanj v razponu ocen. Za izračun pogojnega nadomestila je bila uporabljena diskontna stopnja 7,25%, kar je tehtano povprečje stroškov kapitala ob predpostavki stroška kapitala 8%, stroška dolga 4,6%, davčni stopnji 19% in strukturi virov financiranja na dan 31.5.2023.

Skupina je opravila preveritev poštene vrednosti pridobljenih neto sredstev, na podlagi katere je v konsolidiranih računovodskih izkazih pripoznala sredstva po pošteni vrednosti. Pri tem je Skupina kot neopredmeteno sredstvo prevzete družbe identificirala odnose s kupci, katere vrednost je bila ugotovljena z metodo diskontiranih denarnih tokov. Vrednost sredstva je bila določena na podlagi projekcij denarnih tokov, povezanih s točno določenimi kupci v dobi koristnosti 5 let ter upoštevanjem diskontne stopnje 12,00%.

Stroški, povezani s pridobitvijo naložbe, so znašali 207.812 EUR in so pripoznani kot strošek v izkazu poslovnega izida med stroški storitev (ne kot del naložbe).

Izkaz finančnega položaja družbe MEDITRADE d.o.o. na dan, ko je družba pridobila prevladujoč vpliv (31.5.2023), je prikazan v tabeli (učinka na izkaz poslovnega izida ni):

	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost
Neodpredmetena sredstva	37.687	37.687
Odnosi s kupci	1.125.244	0
Opredmetena osnovna sredstva	1.996.909	1.996.909
Zaloge	1.771.794	1.771.794
Kratkoročne poslovne terjatve	4.195.541	4.195.541
Terjatve za davek od dohodka	29.409	29.409
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	32.044	32.044
Dani predujmi in druga kratkoročna sredstva	164.946	164.946
Dolgoročne finančne obveznosti	-526.006	-526.006
Rezervacije	-373.452	-373.452
Odložene obveznosti za davek	-196.139	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	-2.841.914	-2.841.914
Obveznosti za davek od dohodka	-11.624	-11.624
Kratkoročne finančne obveznosti	-183.858	-183.858
Druge kratkoročne obveznosti	-375.713	-375.713
Neto sredstva prevzete družbe (kapital)	4.844.869	3.915.764
Kupnina	7.938.418	
Dobro ime	3.093.549	

Znesek prihodkov in čistega poslovnega izida, ki sta vključena v konsolidirane izkaze (od obvladovanja dalje, torej od 31.5.2023 do 31.12.2023), je znašal:

- MEDITRADE d.o.o.: prihodki: 4.950.962 EUR, čisti poslovni izid 183.322 EUR;
- TG-med d.o.o.: prihodki: 354.675 EUR, čisti poslovni izid -71.129 EUR;
- Medichem d.o.o.: prihodki: 1.138.730 EUR, čisti poslovni izid 79.031 EUR.

Skupni znesek prihodkov in čistega poslovnega izida družb za leto 2023 pa je znašal:

- MEDITRADE d.o.o.: prihodki: 8.423.427 EUR, čisti poslovni izid 94.733 EUR;
- TG-med d.o.o.: prihodki: 588.341 EUR, čisti poslovni izid -91.475 EUR;
- Medichem d.o.o.: prihodki: 2.071.991 EUR, čisti poslovni izid 50.322 EUR.

4.1.2 Medorion d.o.o.

Nakup poslovnih deležev v družbi Medorion d.o.o. je skladen z razvojno strategijo Skupine SALUS, s katero želi skozi zadane strateške cilje, z inovativnim pristopom in na stroškovno učinkovit način, utrditi svojo vlogo enega od vitalnih členov v oskrbi z zdravili, medicinskimi pripomočki in storitvami na področju zdravstva na trgih srednje in jugovzhodne Evrope. Z nakupom je Skupina okrepila poslovanje na področju zastopanja proizvajalcev zdravil za redke bolezni.

Presežek kupnine (3.200.000 EUR) nad pošteno vrednostjo pridobljenih neto sredstev v poslovni združitvi v višini 2.992.416 EUR je nastal s pridobitvijo 49% deleža v družbi Medorion d.o.o., pri čemer je del nadomestila v poslovni združitvi pogojen, in sicer v znesku 900.000 EUR. Ne glede nato, da je bilo pridobljenih samo 49% deležev v družbi, na podlagi pridruženih mehanizmov iz spremljajoče dokumentacije, družba SALUS, Ljubljana, d.d. že na podlagi zaključka lahko izvršuje nadzor nad družbo oz. jo obvladuje.

S Pogodbo o kupoprodaji poslovnih deležev v družbi Medorion d.o.o. je bilo dogovorjeno plačilo dela kupoprodajne cene za 51% delež v znesku do največ 900.000 EUR, ki bo plačan prodajalcu, če in ko prodajalec dokaže kupcu, da je družba Medorion d.o.o. sklenila veljavno pogodbo z družbo EUSA Pharma (UK) Limited najkasneje do konca leta 2025 in da ta pogodba pokriva 9 držav (Hrvaška, Slovenija, Srbija, Črna Gora, BiH, Severna Makedonija, Albanija, Kosovo in Bolgarija). Pri določitvi višine pogojnega nadomestila sta se presojala verjetnost časovne realizacije transakcije in verjetnost izpolnitve pogoja pokritosti devetih držav, pri čemer je bilo ugotovljeno, da bodo glede na razpoložljive stanje in vsebino pogajanj z družbo EUSA Pharma (UK) pogoji izpolnjeni, in sicer za vse države najkasneje v prvem četrtletju leta 2024. Predvideno izplačilo tako znaša 900.000 EUR v letu 2024, pri čemer razpon ocen ni bil določen. Znesek zaradi kratkoročne narave ni bil diskontiran.

Skupina je opravila preveritev poštene vrednosti pridobljenih neto sredstev, na podlagi katere je v konsolidiranih računovodskih izkazih pripoznala sredstva po pošteni vrednosti. Pri tem je Skupina kot neopredmeteno sredstvo prevzete družbe identificirala pogodbo z dobaviteljem, katere vrednost je bila ugotovljena z metodo presežnega donosa. Presežni donos je bil določen na podlagi projekcij poslovnega izida iz poslovanja z izdelki tega dobavitelja v dobi koristnosti 8 let ter upoštevanjem prispevajočih sredstev in določitvijo stroškov njihove uporabe. Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 24,00%.

Stroški, povezani s pridobitvijo naložbe, so znašali 74.835 EUR in so pripoznani kot strošek v izkazu poslovnega izida med stroški storitev (ne kot del naložbe).

Izkaz finančnega položaja družbe Medorion d.o.o. na mesec, ko je družba pridobila prevladujoč vpliv (31.7.2023), je prikazan v tabeli (učinka na izkaz poslovnega izida ni):

	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost
Neopredmetena sredstva	0	0
Pogodba z dobaviteljem	3.519.000	0
Opredmetena osnovna sredstva	36.825	36.825
Druška dolgoročna sredstva	1.977	1.977
Zaloge	84.074	84.074
Kratkoročne poslovne terjatve	779.795	779.795
Terjatve za davek od dohodka	9.552	9.552
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	288.782	288.782
Dani predujmi in druga kratkoročna sredstva	2.351	2.351
Dolgoročne finančne obveznosti	-25.255	-25.255
Rezervacije	-100.000	-100.000
Odložena obveznost za davek	-633.420	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	-917.492	-917.492
Obveznosti za davek od dohodka	-26.635	-26.635
Kratkoročne finančne obveznosti	-16.021	-16.021
Druge kratkoročne obveznosti	0	0
Neto sredstva prevzete družbe (kapital)	3.003.533	117.953
Neto sredstva, ki pripadajo lastnikom obvladujoče družbe (49%)	1.471.731	
Kupnina	3.200.000	
Dobro ime	1.728.269	

Znesek prihodkov in čistega poslovnega izida, ki sta vključena v konsolidirane izkaze (od obvladovanja dalje, to je od 31.7.2023 do 31.12.2023), je znašal 1.391.506 EUR (prihodki) oziroma 251.931 EUR (čisti poslovni izid).

Skupni znesek prihodkov in čistega poslovnega izida družbe za leto 2023 pa je znašal 3.221.205 EUR (prihodki) oziroma 401.237 EUR (čisti poslovni izid).

Podatki o neobvladujočih deležih v družbi Medorion d.o.o., prikazani v spodnji tabeli, so razkriti pred izločitvijo medsebojnih odnosov v Skupini.

2023	
Prihodki	1.391.506
Čisti poslovni izid poslovnega leta	251.931
- čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada neobvladujočemu deležu	128.485
Skupaj drugi vseobsegajoči donos po davkih	0
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	251.931
- celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta, ki pripada neobvladujočemu deležu	128.485
31.12.2023	
Nekratkoročna sredstva	3.541.273
Kratkoročna sredstva	1.650.981
Nekratkoročne obveznosti	-667.382
Kratkoročne obveznosti	-1.269.406
Neto sredstva	3.255.465
- neto sredstva, ki pripadajo neobvladujočemu deležu	1.660.287
2023	
Čisti denarni tokovi iz poslovanja	53.554
Čisti denarni tokovi iz naložbenja	288.782
Čisti denarni tokovi iz financiranja	-17.959
Povečanje/(zmanjšanje) denarja in denarnih ustreznikov	324.377
Izplačilo dividend neobvladujočemu deležu	0

4.2 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Programska oprema in druge premoženjske pravice	70.285	2.933	1.921.937	1.799.552
Blagovne znamke	0	0	4.274.437	4.659.370
Odnosi s kupci	0	0	1.106.490	0
Pogodba z dobaviteljem	0	0	3.477.107	0
Sredstva v pripravi	0	57.746	11.534	92.030
Dobro ime	0	0	6.691.904	1.870.087
Skupaj	70.285	60.679	17.483.409	8.421.039

Blagovne znamke zajemajo blagovno znamko ALGEA v vrednosti 448.487 EUR, ki je bila pridobljena kot del že obstoječih sredstev ob nakupu družbe CARSO trgovina d.o.o. (zdaj SALUS International d.o.o., Slovenija), in blagovno znamko SANOLABOR v vrednosti 3.825.750 EUR, ki je nastala s prevzemom družbe SANOLABOR, d.d. Blagovna znamka ALGEA se amortizira v dobi koristnosti do 31.12.2025, blagovna znamka SANOLABOR pa v dobi koristnosti 20 let. Za obe blagovni znamki je bil opravljen test slabitve, ki zaenkrat ni pokazal potrebe po slabitvi. V primeru blagovne znake ALGEA razumna sprememba WACC ali dejstvo, da plani prodaje s to znamko povezanih proizvodov ne bi bili uresničeni, ne bi povzročili slabitve.

Programsko opremo predstavljajo premoženjske pravice za uporabo računalniških programov, ki jih Skupina amortizira glede na ocenjeno dobo koristnosti.

Dobra imena pri družbah SANOLABOR, d.d. (1.870.087 EUR), MEDITRADE d.o.o. (3.093.549 EUR) in Medorion d.o.o. (1.728.268 EUR) so bila na dan 31.12.2023 preizkušena za morebitno oslabitev, pri čemer potreba po slabitvi ni bila ugotovljena. Kot denar ustvarjajoče enote so bile upoštevane posamezne družbe kot celote. Kot nadomestljiva vrednost je bila upoštevana vrednost pri uporabi. Uporabljena je bila metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov in zahtevana stopnja donosa pred davki 16 odstotkov. Uporabljene predpostavke pri izračunu čistih denarnih tokov so temeljile na preteklem poslovanju družb in planu poslovanja v letu 2024, nadgrajenim za obdobje 5 let s stopnjo rasti 0,5 odstotka. Razumna sprememba diskontne stopnje pred davki oziroma stopnje rasti preostalega prostega denarnega toka ne bi povzročila slabitve dobrih imen.

Neopredmetena sredstva Skupine niso zastavljena. Skupina nima obvez iz naslova nakupa neopredmetenih sredstev.

Gibanje neopredmetenih sredstev Skupine SALUS v letu 2023

2023	PROGRAMSKA OPREMA IN PREMOŽENJSKE PRAVICE	BLAGOVNE ZNAMKE	ODNOSI S KUPCI	POGODBA Z DOBAVITELJEM	DOBRO IME	V PRIPRAVI	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 1.1.	6.227.169	6.019.366	0	0	1.870.087	86.143	14.202.765
Povečanja iz poslovne združitve	158.829	0	1.125.244	3.519.000	4.821.817	0	9.624.890
Popravek začetnega stanja	0	0	0	0	0	0	0
Nove pridobitve	14.368	0	0	0	0	468.876	483.244
Prenos iz priprave	543.470	0	0	0	0	-543.470	0
Zmanjšanja	-61.194	0	0	0	0	0	-61.194
Tečajne razlike	-7	0	0	0	0	-18	-25
Stanje 31.12.	6.882.635	6.019.366	1.125.244	3.519.000	6.691.904	11.531	24.249.680
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 1.1.	4.421.731	1.359.995	0	0	0	0	5.781.726
Povečanje iz poslovne združitve	121.142	0	0	0	0	0	121.142
Popravek začetnega stanja	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	472.612	384.933	18.754	41.893	0	0	918.192
Zmanjšanja	-54.782	0	0	0	0	0	-54.782
Tečajne razlike	-7	0	0	0	0	0	-7
Stanje 31.12.	4.960.696	1.744.928	18.754	41.893	0	0	6.766.271
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 1.1.2023	1.805.438	4.659.371	0	0	1.870.087	86.143	8.421.039
Stanje 31.12.2023	1.921.939	4.274.438	1.106.490	3.477.107	6.691.904	11.531	17.483.409

Gibanje neopredmetenih sredstev Skupine SALUS v letu 2022

2022	PROGRAMSKA OPREMA IN PREMOŽENJSKE PRAVICE	BLAGOVNE ZNAMKE	ODNOSI S KUPCI	POGODBA Z DOBAVITELJEM	DOBRO IME	V PRIPRAVI	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 1.1.	6.167.246	6.019.366	0	0	1.870.087	70.546	14.127.245
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	0	0	0	0	0
Popravek začetnega stanja	0	0	0	0	0	0	0
Nove pridobitve	84.699	0	0	0	0	200.839	285.538
Prenos iz priprave	185.230	0	0	0	0	-185.230	0
Zmanjšanja	-210.000	0	0	0	0	0	-210.000
Tečajne razlike	-6	0	0	0	0	-12	-18
Stanje 31.12.	6.227.169	6.019.366	0	0	1.870.087	86.143	14.202.765
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 1.1.	3.971.001	1.022.292	0	0	0	0	4.993.293
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	0	0	0	0	0
Popravek začetnega stanja	0	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	458.510	337.703	0	0	0	0	796.213
Zmanjšanja	-7.778	0	0	0	0	0	-7.778
Tečajne razlike	-2	0	0	0	0	0	-2
Stanje 31.12.	4.421.731	1.359.995	0	0	0	0	5.781.726
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 1.1.2022	2.196.245	4.997.074	0	0	1.870.087	70.546	9.133.952
Stanje 31.12.2022	1.805.438	4.659.371	0	0	1.870.087	86.143	8.421.039

4.3 Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Zemljišča	0	0	3.295.339	3.295.339
Zgradbe	0	0	18.135.120	18.193.808
Druge naprave in oprema	221.600	218.516	9.033.380	6.697.297
Pravica do uporabe sredstva	20.620	27.493	11.169.773	10.674.846
Osnovna sredstva v izgradnji ali pripravi	0	0	1.724.938	227.845
Skupaj	242.220	246.009	43.358.550	39.089.135

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev družbe SALUS, Ljubljana, d.d. v letu 2023

2023	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	PRAVICA DO UPORABE SREDSTVA	V PRIPRAVI	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 1.1.	995.983	55.262	0	1.051.245
Nove pridobitve	0	0	63.250	63.250
Prenos iz priprave	63.250	0	-63.250	0
Zmanjšanja	-11.445	0	0	-11.445
Stanje 31.12.	1.047.788	55.262	0	1.103.050
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 1.1.	777.467	27.769	0	805.236
Amortizacija	60.165	6.874	0	67.039
Zmanjšanja	-11.445	0	0	-11.445
Stanje 31.12.	826.187	34.643	0	860.830
NEODPISANA VREDNOST				
Stanje 1.1.2023	218.516	27.493	0	246.009
Stanje 31.12.2023	221.601	20.619	0	242.220

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev družbe SALUS, Ljubljana, d.d. v letu 2022

2022	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	PRAVICA DO UPORABE SREDSTVA	V PRIPRAVI	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 1.1.	1.079.897	55.262	0	1.135.159
Nove pridobitve	2.312	0	0	2.312
Prenos iz priprave	0	0	0	0
Zmanjšanja	-86.226	0	0	-86.226
Stanje 31.12.	995.983	55.262	0	1.051.245
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 1.1.	812.366	20.895	0	833.261
Amortizacija	51.327	6.874	0	58.201
Zmanjšanja	-86.226	0	0	-86.226
Stanje 31.12.	777.467	27.769	0	805.236
NEODPISANA VREDNOST				
Stanje 1.1.2022	267.531	34.367	0	301.898
Stanje 31.12.2022	218.516	27.493	0	246.009

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev Skupine SALUS v letu 2023

2023	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	PRAVICA DO UPORABE SREDSTVA	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	V PRIPRAVI	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1.1.	3.295.339	24.202.720	12.775.201	21.851.136	227.846	62.352.242
Povečanja iz poslovne združitve	0	19.441	877.445	3.161.718	0	4.058.604
Popravek začetnega stanja	0	0	0	-10.533	0	-10.533
Povečanja	0	1.150	1.796.036	696.324	4.889.734	7.383.244
Prenos iz priprave	0	699.504	0	2.692.279	-3.391.783	0
Zmanjšanja	0	-62.946	-458.543	-1.252.344	-859	-1.774.692
Tečajne razlike	0	0	-354	-136	0	-490
Stanje 31.12.	3.295.339	24.859.869	14.989.785	27.138.444	1.724.938	72.008.375
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1.1.	0	6.008.912	2.100.356	15.153.839	0	23.263.107
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	152.306	1.872.563	0	2.024.869
Popravek začetnega stanja	0	0	0	-10.533	0	-10.533
Amortizacija	0	771.352	1.749.645	2.140.706	0	4.661.703
Zmanjšanja	0	-55.515	-182.154	-1.051.464	0	-1.289.133
Tečajne razlike	0	0	-138	-50	0	-188
Stanje 31.12.	0	6.724.749	3.820.015	18.105.061	0	28.649.825
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1.1.2023	3.295.339	18.193.808	10.674.845	6.697.297	227.846	39.089.135
Stanje 31.12.2023	3.295.339	18.135.120	11.169.770	9.033.383	1.724.938	43.358.550

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev Skupine SALUS v letu 2022

2022	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	PRAVICA DO UPORABE SREDSTVA	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	V PRIPRAVI	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1.1.	3.295.339	21.302.822	7.539.109	21.034.054	2.374.527	55.545.851
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	0	0	0	0
Popravek začetnega stanja	0	0	0	0	0	0
Povečanja	0	351.255	7.542.527	1.041.904	923.842	9.859.528
Prva uporaba MSRP 16	0	0	0	0	0	0
Prenos iz priprave	0	2.562.150	0	508.373	-3.070.523	0
Zmanjšanja	0	-13.507	-2.305.845	-733.792	0	-3.053.144
Tečajne razlike	0	0	-590	597	0	7
Stanje 31.12.	3.295.339	24.202.720	12.775.201	21.851.136	227.846	62.352.242
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1.1.	0	5.385.958	2.948.044	13.931.970	0	22.265.972
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	0	0	0	0
Popravek začetnega stanja	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	636.461	1.246.387	1.811.992	0	3.694.840
Zmanjšanja	0	-13.507	-2.093.974	-589.947	0	-2.697.428
Tečajne razlike	0	0	-101	-176	0	-277
Stanje 31.12.	0	6.008.912	2.100.356	15.153.839	0	23.263.107
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1.1.2022	3.295.339	15.916.864	4.591.065	7.102.084	2.374.527	33.279.879
Stanje 31.12.2022	3.295.339	18.193.808	10.674.845	6.697.297	227.846	39.089.135

Družba in Skupina nimata zastavljenih opredmetenih osnovnih sredstev niti obvez za nakup opredmetenih osnovnih sredstev.

Uprava družbe je preverila kriterije slabitve za osnovna sredstva in ugotovila, da niso nastopili dejavniki, ki bi zahtevali slabitev.

Naložbe v osnovna sredstva (brez naložb v sredstva v najemu) Skupine SALUS, usklajene s taksonomijo, so v letu 2023 znašale 1.007.295 EUR (2022: 246.933 EUR), pri čemer največji del predstavljajo naložbe v novo sončno elektrarno in baterijo za shranjevanje električne energije. Družba SALUS, Ljubljana, d.d. v letih 2023 in 2022 ni imela naložb v osnovna sredstva, usklajenih s taksonomijo.

4.4 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Zemljišča	1.419.328	272.607	1.419.328	272.607
Zgradbe	272.607	1.372.450	272.607	1.372.450
Skupaj	1.691.935	1.645.057	1.691.935	1.645.057

Naložbene nepremičnine predstavljajo poslovni prostori s pripadajočimi zemljišči, ki jih družba/Skupina oddaja v najem.

Gibanje naložbenih nepremičnin družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS v letu 2023

2023	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1.1.	272.607	3.402.082	3.674.689
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	0
Nove pridobitve	0	138.000	138.000
Zmanjšanja	0	0	0
Stanje 31.12.	272.607	3.540.082	3.812.689
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1.1.	0	2.029.632	2.029.632
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	0
Amortizacija	0	91.122	91.122
Zmanjšanja	0	0	0
Stanje 31.12.	0	2.120.754	2.120.754
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 1.1.2023	272.607	1.372.450	1.645.057
Stanje 31.12.2023	272.607	1.419.328	1.691.935

Gibanje naložbenih nepremičnin družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS v letu 2022

2022	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1.1.	272.607	3.332.213	3.604.820
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	0
Nove pridobitve	0	69.869	69.869
Zmanjšanja	0	0	0
Stanje 31.12.	272.607	3.402.082	3.674.689
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1.1.	0	1.940.796	1.940.796
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	0
Amortizacija	0	88.836	88.836
Zmanjšanja	0	0	0
Stanje 31.12.	0	2.029.632	2.029.632
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 1.1.2022	272.607	1.391.417	1.664.024
Stanje 31.12.2022	272.607	1.372.450	1.645.057

Prihodki in stroški naložbenih nepremičnin

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Prihodki od najemnin	148.586	280.549	148.586	247.229
Neposredni stroški iz naložbenih nepremičnin, ki ustvarjajo prihodke od najemnin	-108.055	-126.245	-108.055	-126.245
Skupaj	40.531	154.304	40.531	120.984

Minimalne najemnine

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
V roku 1 leta	153.114	163.269	153.114	163.269
V roku 1 do 2 leti	153.114	141.714	153.114	141.714
V roku 2 do 5 let	459.343	425.143	459.343	425.143

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin

Poslovodstvo družbe ocenjuje, da poštena vrednost naložbenih nepremičnin Skupine/družbe na dan 31.12.2023 znaša 2.277.441 EUR (31.12.2022: 2.045.630 EUR). Poštena vrednost je določena na osnovi sedanje vrednosti prihodnjih najemnin, ki izhajajo iz sklenjenih najemnih pogodb oziroma pričakovanih najemnin v primeru, da naložbene nepremičnine nimajo najemnika. Uporabljena je bila diskontna stopnja med 7 % in 9 % ter stopnja rasti med +1% in +2%. Stopnja rasti višine najemnine je bila opredeljena glede na razmere na trgu in pričakovana obnašanja najemnikov glede bodočih najemnin. Ocene vrednosti ni pripravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin.

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin je izmerjena po hierarhiji ugotavljanja poštene vrednosti v nivoju 3.

Zastava

Naložbene nepremičnine niso zastavljene, Skupina tudi nima omejitve lastninske pravice.

4.5 Finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Deleži v odvisnih podjetjih	64.218.745	53.055.328	0	0
Deleži v pridruženih podjetjih	2.250	2.250	76.300	66.676
Finančna sredstva po PV preko IPI	966.630	909.146	1.115.269	1.084.817
Finančna sredstva po odplačni vrednosti	175.000	75.000	434.544	211.290
Skupaj	65.362.625	54.041.724	1.626.113	1.362.783

Kratkoročni del dolgoročno danih posojil (del, ki zapade v letu dni po datumu bilance stanja) je izkazan med kratkoročnimi finančnimi naložbami. Skupina na dan 31.12.2023 nima zapadlih kratkoročno danih posojil.

Pregled deležev v odvisnih in pridruženih družbah

Družba	Relacija do obvladujoče družbe SALUS, Ljubljana, d.d.	Delež v družbi 31.12.2023	Vrednost naložbe 31.12.2023	Poslovni izid 2023	Osnovni kapital 31.12.2023
a. Neposredne naložbe SALUS, Ljubljana, d.d.					
SALUS, Veletrgovina, d.o.o. (SI)	odvisna	100%	33.845.855	6.586.641	30.000.000
SALUS International d.o.o. (SI)	odvisna	100%	1.298.786	153.625	1.082.549
CARSO pharm DOOEL, Ilinden (MKD)	odvisna	100%	75.000	496.788	75.000
SALUS Zagreb d.o.o. (HR)	odvisna	100%	10.122	-59.797	10.122
SANOL S d.o.o., Beograd (SRB)	odvisna	100%	1.000	-59.170	800
SALUS Podgorica d.o.o. Podgorica (ČG)	odvisna	100%	7.500	-16.726	7.500
SALUS Vilnius UAB (LT)	odvisna	100%	30.000	-67.234	30.000
SALUS Sarajevo d.o.o. (BiH)	odvisna	100%	50.000	-52.725	50.000
SALUS Tirana International SHPK (ALB)	odvisna	100%	25.000	-9.103	25.000
SANOLABOR, d.d. (SI)	odvisna	100%	17.737.065	4.304.296	468.024
MEDITRADE d.o.o. (SI)	odvisna	100%	7.938.418	94.733	1.100.544
Medorion d.o.o. (HR)	odvisna	49%	3.200.000	401.237	3.000
Skupaj neposredne naložbe SALUS, Ljubljana, d.d.			64.218.746		
b. Posredne naložbe SALUS, Ljubljana, d.d.					
SANOL H d.o.o. (HR)	odvisna družba SANOLABOR, d.d.	100%	83.028	395.881	82.288
TG-med d.o.o. (SI)	odvisna družba MEDITRADE d.o.o.	100%	230.205	-91.475	8.763
Medichem d.o.o. (BiH)	odvisna družba TG-med d.o.o.	100%	55.200	50.322	55.088
Skupaj posredne naložbe SALUS, Ljubljana, d.d.			368.433		
c. Naložbe v pridružene družbe					
MS PE d.o.o. (SI)	pridružena družba obvladujoče družbe	30%	2.250	-1.000	7.500
NENSI d.o.o. (SI)	pridružena družba SALUS, Veletrgovina, d.o.o.	35%	7.951	3.050	50.000
ASW d.o.o. (SRB)	pridružena družba SANOLABOR, d.d.	50%	66.099	17.010	24.763
Skupaj naložbe v pridružene družbe			76.300		

Finančna sredstva po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida

Med finančnimi naložbami po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida Skupina izkazuje naložbe v delnice družb, ki kotirajo v prvi kotaciji Ljubljanske borze in na Frankfurtški borzi vrednostnih papirjev, ter naložbe v druge delnice in deleže.

Stanje finančnih naložb po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Delnice podjetij - kotirajoče	422.264	364.780	560.847	530.395
Delnice podjetij - ostale	154.866	154.866	164.572	164.572
Deleži podjetij	389.500	389.500	389.850	389.850
Skupaj	966.630	909.146	1.115.269	1.084.817

Delnice družb, ki kotirajo na borzah, so vrednotene po objavljeni borzni ceni na dan 31.12.2023. Naložbe v druge delnice in deleže so vrednotene po nabavni vrednosti, za katero Skupina ocenjuje, da je dober približek poštene vrednosti.

Naložbe niso zastavljene, Skupina ima neomejeno razpolagalno pravico z njimi.

Gibanje finančnih naložb po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Stanje 1.1.	909.146	996.442	1.084.817	1.187.330
Pridobitve	0	0	0	46.029
Prevrednotenje	57.484	-87.296	30.452	-148.542
Stanje 31.12.	966.630	909.146	1.115.269	1.084.817

Prihodki in odhodki iz naložb po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Dividende	26.222	25.691	33.125	79.837
Prihodki iz vrednotenja po poštenu vrednosti	98.653	0	127.464	17.220
Odhodki iz vrednotenja po poštenu vrednosti	-41.169	-87.296	-88.506	-165.763
Skupaj	83.706	-61.605	72.083	-68.706

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančnimi sredstvi po odplačni vrednosti vodi Skupina naložbe v dolgoročno dana posojila.

Stanje finančnih sredstev po odplačni vrednosti po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Dana posojila (dolgoročni del)	175.000	75.000	434.544	211.290
Skupaj	175.000	75.000	434.544	211.290

Dolgoročno dana posojila Skupine SALUS so dana tretjim, nepovezanim osebam. Dve dani posojili v skupni višini 500.000 EUR sta zavarovani s hipotekami.

4.6 Zaloge

Zaloge po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Material in surovine	0	0	172.557	193.409
Trgovsko blago	0	0	55.296.618	45.850.818
Skupaj	0	0	55.469.175	46.044.227

Knjigovodska vrednost zalog, ki je vodena po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, znaša na 31.12.2023 1.189.987 EUR (31.12.2022: 483.327 EUR), znesek slabitve pa znaša 274.118 EUR (31.12.2022: 1.097.848 EUR).

4.7 Kratkoročne poslovne terjatve in terjatve za davek od dohodka

Kratkoročne poslovne terjatve po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne terjatve do kupcev na domačem trgu	25.851	21.969	60.503.340	48.787.418
Kratkoročne terjatve do kupcev na tujih trgih	1.216	2.096	7.841.738	5.792.386
Terjatve za davek od dohodka	176.688	0	903.164	328.555
Druge kratkoročne terjatve	5.680	3.680	1.284.349	1.128.350
Popravek vrednosti terjatev	0	0	-142.278	-562.434
Skupaj	209.435	27.745	70.390.313	55.474.275

4.8 Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Gotovina v blagajni	0	0	183.903	123.982
Denarna sredstva na računih	595.725	227.261	22.476.722	15.291.363
Kratkoročni depoziti na odpoklic	0	0	0	3.700.000
Skupaj	595.725	227.261	22.660.625	19.115.345

4.9 Sredstva na podlagi pogodb s kupci

Sredstva na podlagi pogodb s kupci predstavljajo kratkoročno nezaračunane prihodke za trgovsko blago in storitve. Vrednost nezaračunanih prihodkov je na dan 31.12.2023 v Skupini SALUS znašala 234.980 EUR (31.12.2022: 210.458 EUR), družba pa ni imela nezaračunanih prihodkov na ta dan. Sredstva na podlagi pogodb s kupci niso bila slabljena.

4.10 Predujmi in druga kratkoročna sredstva

Predujmi in druga kratkoročna sredstva po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Predujmi	127	0	1.106.142	861.517
Odloženi stroški	29.766	32.836	1.393.224	2.028.295
Skupaj	29.893	32.836	2.499.366	2.889.812

4.11 Kapital

Vpoklicani kapital

V juniju 2023 je družba skladno s Pogodbo o prodaji in nakupu 100% poslovnega deleža v družbi Meditrade d.o.o. in na podlagi sklepa skupščine družbe SALUS, Ljubljana, d.d. z dne 14.4.2023 izdala 1.000 novih delnic, s čimer se je število kosovnih delnic, ki glasijo na prinosnika, povečalo na 105.375, osnovni kapital družbe pa sedaj znaša 439.722,87 EUR.

Delniško knjigo vodi KDD. Vse delnice so v celoti vplačane. Delnica daje imetniku pravico do:

- udeležbe in enega glasu na skupščini,
- sorazmerne dividende iz dobička, namenjenega izplačilu dividend,
- v primeru prenehanja družbe sorazmernega deleža iz ostanka, ki ostane lastnikom.

Neobvladujoči delež

Neobvladujoči delež se nanaša na 51% delež v družbi Medorion d.o.o., ki je sestavljen iz neobvladujočega deleža v trenutku poslovne združitve v znesku 1.531.802 EUR in iz čistega poslovnega izida obdobja, ki pripada neobvladujočemu deležu, v znesku 128.485 EUR.

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve družbe SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupine SALUS se lahko uporabijo pod pogoji in za namene, kot jih določa zakon. Na dan 31.12.2023 so znašale 9.739.518 EUR in so vključevale:

- vplačani presežek kapitala v višini 3.931.677 EUR;
- vplačilo nad knjigovodsko vrednostjo odtujenih lastnih delnic v višini 1.184.404 EUR;
- rezerve, nastale iz poenostavljenega zmanjšanja kapitala z umikom lastnih delnic v višini 3.123.444 EUR in
- splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 1.499.993 EUR.

V letu 2023 so se kapitalske rezerve povečale za vplačani presežek kapitala pri izdaji 1.000 novih delnic v znesku 1.359.317 EUR.

Rezerve iz dobička

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička iz predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Na dan 31.12.2023 so zakonske rezerve Skupine SALUS znašale 175.102 EUR (31.12.2022: 175.083 EUR), družbe pa 56.335 EUR (31.12.2022: 56.335 EUR). Druge rezerve iz dobička Skupine so na dan 31.12.2023 znašale 190.201 EUR (31.12.2022: 836.619 EUR), do zmanjšanja pa je prišlo zaradi pripoznavanja finančne obveznosti v breme kapitala obvladujočega lastnika iz naslova prodajne opcije o sklenjeni Pogodbi o opciji za nakup ali prodajo poslovnega deleža v družbi Medorion d.o.o., ki je vrednotena po sedanjih vrednosti odkupnega

zneska. Druge rezerve iz dobička družbe so na dan 31.12.2023 836.619 EUR (31.12.2022: 836.619 EUR).

Druge rezerve

Druge rezerve so sestavljene iz:

- iz prevedbene rezerve (Skupina SALUS) in
- rezerve za pošteno vrednost.

Vrednost prevedbene rezerve Skupine SALUS je na dan 31.12.2023 znašala -20.424 EUR (31.12.2022: -23.420 EUR). Sprememba je posledica negativnega učinka tečajnih razlik, ki so nastale pri preračunu posameznih postavk računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini iz lokalnih valut v valuto poročanja.

Rezerva za pošteno vrednost Skupine SALUS se nanaša na aktuarske dobičke/izgube za pozaposlitvene zasluge ob upokojitvi. Rezerva se je predvsem v posledici poslovnega združevanja povečala na 155.893 EUR (31.12.2022: 81.757 EUR). V družbi rezerva za pošteno vrednost ni pripoznana.

V letu 2023 je Skupina sprejela novo računovodsko usmeritev, s katero je uvedla prenos aktuarskih dobičkov ali izgub iz naslova odpravnin, ki so bili knjiženi v začetku poslovnega leta, v preneseni čisti poslovni izid sorazmerno z odpravo in črpanjem rezervacij za zaposlene, ki so odšli ali se upokojili. Prenesen je bil znesek 81.839 EUR. Skladno z MRS 8.16 je učinek v celoti zaveden v leto 2023, ker gre za transakcijo, ki prej ni bila pomembna, zato primerljivi izkazi niso bili popravljeni.

Knjigovodska vrednost delnice

Knjigovodska vrednost delnice družbe SALUS, Ljubljana, d.d. je na dan 31.12.2023 znašala 526,27 EUR (31.12. 2022: 479,49 EUR). Knjigovodska vrednost delnice Skupine SALUS je na dan 31.12.2023 znašala 751,45 EUR (31.12.2022: 707,51 EUR).

Ugotovitev bilančnega dobička družbe SALUS, Ljubljana, d.d. po ZGD-1

	SALUS, Ljubljana, d.d.	
	31.12.2023	31.12.2022
Čisti poslovni izid poslovnega tekočega leta	11.351.986	8.167.657
Preneseni čisti dobiček in druge rezerve	33.868.030	33.006.623
Skupaj	45.220.016	41.174.280

4.12 Finančne obveznosti

Dolgoročne finančne obveznosti po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Dolgoročno prejeto posojilo	7.169.903	3.599.086	7.449.315	3.599.086
Dolgoročne finančne obveznosti iz pravice do uporabe sredstev	17.051	25.324	9.577.551	9.327.115
Druge dolgoročne finančne obveznosti	515.474	0	1.181.125	0
Skupaj	7.702.428	3.624.410	18.207.991	12.926.201

Dolgoročno prejeto posojilo se nanaša na dolgoročni del bančnih posojil, kot sledi:

- posojilo, najeto septembra 2018 z ročnostjo 7 let za nakup družbe SANOLABOR, d.d. v znesku 13.700.000 EUR (družba in Skupina);
- posojilo, najeto maja 2023 z ročnostjo 7 let za nakup družbe MEDITRADE d.o.o. v znesku 7.162.193 EUR (družba in Skupina);
- posojilo, najeto septembra 2023 z ročnostjo 3 leta v znesku 500.000 EUR za financiranje nakupa opreme (Skupina).

Posojila so zavarovana z bianco menicami.

V letu 2023 je družba odplačala 2.568.206 EUR glavnice posojil, Skupina pa 2.612.342 EUR.

Druge obveznosti družbe (v skupnem znesku 1.695.734 EUR) in Skupine (v skupnem znesku 2.361.385 EUR) se nanašajo na obveznosti za pogojno kupnino prodajalcem v poslovnih združitvah (nakup družb MEDITRADE d.o.o. in Medorion d.o.o.) in pri Skupini še na obveznost iz naslova prodajne opcije obveznost, nastale s podpisom opsijske pogodbe za nakup 17% deleža v družbi Medorion d.o.o., ki daje prodajalcu pogodbe možnost prodaje poslovnega deleža v obdobju treh let med leti 2027 in 2029. Dolgoročna obveznost Skupine znaša 1.181.125 EUR, družbe pa 515.474 EUR, kratkoročna obveznost družbe in Skupine pa 1.180.260 EUR.

Pri nakupu družbe MEDITRADE d.o.o. znaša vrednost pogojnega nadomestila 776.225 EUR, kar izhaja iz dogovorjenega zneska kupnine v znesku 810.000 EUR, ki bodo plačani prodajalcu v treh obrokih po 270.000 EUR, usklajeno z inflacijo v višini polovice indeksa cen življenjskih potrebščin (omejeno navzgor s kapico) za obdobje med datumom izpolnitve kupoprodajne pogodbe in mesec pred datumom, ko posamezen obrok zapade v plačilo, kar je eno, dve oziroma tri leta po datumu zaključka v letih 2024 - 2026, vse pod pogoji, določenimi v kupoprodajni pogodbi, ter ob uporabi diskontne stopnje 7,25% letno.

Pri nakupu družbe Medorion d.o.o. znaša vrednost pogojnega nadomestila 900.000 EUR, kar je polni znesek po kupoprodajni pogodbi, saj so pogoji, določeni za izplačilo le-tega, že bili izpolnjeni.

Obveznost Skupine v znesku 665.662 EUR iz naslova prodajne opcije je vrednotena po sedANJI vrednosti odkupnega zneska, izračunanega kot multiplikator poslovnega izida iz poslovanja pred obrestmi, davki in amortizacijo družbe Medorion d.o.o. ob predpostavki tretjinske verjetnosti izpolnitve opcije v posameznem od navedenih treh let in z uporabo diskontne stopnje 7,25% letno.

Kratkoročne finančne obveznosti po vrstah

	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročno prejeto posojilo	3.114.763	2.068.508	3.292.547	2.068.508
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	8.274	8.109	1.809.226	1.402.368
Druge kratkoročne finančne obveznosti	1.180.260	0	1.180.260	0
Skupaj	4.303.297	2.076.617	6.282.033	3.470.876

Tabela gibanja prejetih posojil

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Stanje 1.1.	5.667.591	7.728.872	5.667.594	7.878.292
Povečanje iz poslovne združitve	0	0	23.138	0
Povečanja	6.648.038	0	30.755.038	15.800.000
Odplačila	-2.054.051	-2.056.621	-25.728.306	-18.006.038
Sprememba obveznosti za obresti	23.086	-4.660	23.950	-4.660
Tečajne razlike	0	0	24	0
Stanje 31.12.	10.284.664	5.667.591	10.741.438	5.667.594

Tabela gibanja finančnih obveznosti iz pravice do uporabe sredstev

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Stanje 1.1.	33.436	42.269	10.729.483	4.626.823
Povečanje iz poslovne združitve	0	0	728.001	0
Prva uporaba MSRP 16	0	0	0	0
Povečanja	0	0	1.590.214	7.320.002
Odplačila	-8.704	-9.588	-2.132.790	-1.329.245
Obresti	595	755	472.508	112.387
Tečajne razlike	0	0	-216	-484
Stanje 31.12.	25.327	33.436	11.387.200	10.729.483

4.13 Rezervacije

Rezervacije po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Rezervacije za pokojnine in jubilejne nagrade	0	0	1.153.302	929.313
Druge rezervacije	0	0	114.000	140.675
Skupaj	0	0	1.267.302	1.069.988

Skupina ima rezervacije oblikovane za izplačilo jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi. Pri izračunu so bile uporabljene naslednje predpostavke:

- fluktuacija zaposlenih je določena s podatki o številu zaposlenih na začetku leta in številu prenehanj delovnega razmerja po volji zaposlenega; giblje se med 6% in 0%;
- izplačila so upoštevana v višini, kot je predvideno z internimi akti;
- dolgoročna rast povprečnih plač po posameznih državah je upoštevana v višini med 2,5% in 6,5%;
- smrtnost je upoštevana z uporabo tablic smrtnosti lokalne populacije;
- diskontna obrestna mera znaša med 3,50% in 5,89% letno.

Gibanje rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi

	Skupina SALUS 2023			Skupina SALUS 2022		
	Odpravnine	Jubilejne nagrade	Skupaj	Odpravnine	Jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 1.1.	709.549	219.765	929.314	885.610	196.159	1.081.769
Popravek začetnega stanja	-19.759	19.759	0	0	0	0
Povečanje iz poslovne združitve	113.452	0	113.452	0	0	0
Stroški sprotnega službovanja	50.602	27.582	78.184	48.739	24.831	73.570
Stroški obresti	30.982	9.213	40.195	8.004	1.851	9.855
Izplačani pozaposlitveni zaslužki	-5.914	-16.074	-21.988	-22.391	-13.557	-35.948
Aktuarski presežek/primanjkljaj	11.126	3.021	14.147	-210.409	10.479	-199.930
Tečajne razlike	4	-6	-2	-4	2	-2
Stanje 31.12.	890.042	263.260	1.153.302	709.549	219.765	929.314

Analiza občutljivosti

	Skupina SALUS			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
Sprememba v odstotnih točkah	+0,5	-0,5	+0,5	-0,5
Vpliv na stanje obveznosti (EUR)	-169.235	97.713	180.771	-85.080

Planirana izplačila

	Odpravnine	Jubilejne nagrade	Skupaj
Do 1 leta	100.389	19.574	119.963
1 do 5 let	237.812	98.870	336.682
5 do 10 let	260.132	144.898	405.030
Več kot 10 let	1.122.425	298.961	1.421.386
Skupaj	1.720.758	562.303	2.283.061

4.14 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja in obveznosti za davek od dohodka

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev na domačem trgu	18.665	82.094	35.988.862	30.952.770
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev na tujem trgu	4.973	26.739	63.478.918	44.942.013
Obveznosti do zaposlencev	10.493	6.318	2.577.805	1.999.251
Obveznosti za davek od dohodka	0	177.699	323.870	214.474
Druge obveznosti do države in drugih inštitucij	4.604	267	2.753.184	2.333.640
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	298	111	263.553	57.785
Skupaj	39.033	293.228	105.386.192	80.499.933

4.15 Obveznosti na podlagi pogodb s kupci

Obveznosti na podlagi pogodb s kupci po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Prejeti predujmi in varščine	4.322	845	455.101	278.504
Odloženi prihodki	10.625	0	1.009.601	251.138
Skupaj	14.947	845	1.464.702	529.642

V letu 2023 so bili kot prihodki pripoznani vsi zneski, ki so bili odloženi na dan 31.12.2022.

4.16 Druge kratkoročne obveznosti

Druge kratkoročne obveznosti predstavljajo kratkoročno vnaprej vračunane stroške, ki se nanašajo predvsem na vračunane neizkoriščene dopuste zaposlenih, okoljske dajatve, nagrade zaposlenim za poslovno uspešnost in druge vračunane stroške.

4.17 Davek od dohodka in odloženi davki

Davek od dohodka pravnih oseb je izračunan po zakonski stopnji 19% za rezidente Republike Slovenije, 10% za rezidente Severne Makedonije, 9% za rezidente Črne Gore, 15% za rezidente Srbije, Albanije in Litve, 18% oz. 10% za rezidente Hrvaške ter 10% za rezidente Bosne in Hercegovine.

Davek od dohodka SALUS, Ljubljana, d.d. in Skupina SALUS

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Poslovni izid pred davki	11.350.975	8.546.570	13.091.376	16.412.199
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	2.156.685	1.623.848	2.487.361	3.118.318
Davčni učinek povečanja priznanih odhodkov	0	-1.656	-4.400	-54.356
Davčni učinek nepriznanih odhodkov	32.312	181.550	375.692	543.130
Davčni učinek povečanja obdavčljivih prihodkov	122.010	94	2.766	13.974
Davčni učinek zmanjšanja obdavčljivih prihodkov	-2.436.967	-1.439.343	-6.304	-97.971
Davčni učinek olajšav	0	-4.548	-396.827	-186.059
Nepripoznan odloženi davek iz davčne izgube	125.960	0	156.193	18.998
Drugo	0	201.215	157.041	217.009
Davčni učinek pokrivanja davčne izgube	0	-182.247	0	-182.646
Učinek višje/nizje davčne stopnje družb v tujini	0	0	-80.016	-73.290
Davek	0	378.913	2.691.506	3.317.107
Efektivna davčna stopnja	0,00%	4,43%	20,56%	20,21%

Odloženi davek po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Iz naslova davčne izgube	0	0	0	0
Iz aktuarskih dobičkov/izgub za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	0	0	83.805	93.805
Iz popravkov vrednosti	0	0	9.537	0
Iz amortizacije	0	0	-922.707	0
Iz drugih naslovov	0	0	0	0
Skupaj	0	0	-829.365	93.805

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. terjatev za odloženi davek iz naslova prenesenih davčnih izgub ne pripoznava, ker je napovedovanje potencialnih obdavčljivih dobičkov, ki bi lahko pokrivali izgubo, zelo nepredvidljivo. Davčne izgube na dan 31.12.2023, za katere odložena terjatev za davek ni oblikovana, znašajo 2.129.180 EUR, njihov prenos pa ni časovno omejen.

Davčne izgube na ostalih družbah v Skupini SALUS, za katere odložena terjatev za davek ni oblikovana, na dan 31.12.2023 znašajo 435.799 EUR in se lahko večinoma koristijo v 5 letih po nastanku, razen v Sloveniji in Litvi, kjer prenos ni časovno omejen.

Gibanje odloženih terjatev za davek Skupine SALUS

	DAVČNA IZGUBA	REZERVACIJE	POPRAVEK TERJATEV	AMORTIZACIJA	DRUGO	SKUPAJ
Stanje 1.1.2022	201.215	102.470	0	0	0	303.685
V breme/dobro izkaza poslovnega izida	-201.215	731	0	0	0	-200.484
V breme/dobro vseobsegajočega donosa	0	-9.396	0	0	0	-9.396
Stanje 31.12.2022	0	93.805	0	0	0	93.805
Stanje 1.1.2023	0	93.805	0	0	0	93.805
Nove pridobitve zaradi pridobitve kontrol nad družbo	0	0	0	-829.559	0	-829.559
V breme/dobro izkaza poslovnega izida	0	-13.879	9.537	-93.148	0	-97.490
V breme/dobro vseobsegajočega donosa	0	3.879	0	0	0	3.879
Stanje 31.12.2023	0	83.805	9.537	-922.707	0	-829.365

4.18 Prihodki od prodaje

Prihodki od prodaje po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Prihodki od prodaje blaga na domačem trgu	0	0	551.635.963	456.413.431
Prihodki od prodaje blaga na tujih trgih	0	0	39.250.635	32.247.679
Prihodki od prodaje storitev na domačem trgu	117.015	155.448	5.757.825	4.447.486
Prihodki od prodaje storitev na tujih trgih	34.211	24.009	2.488.274	2.148.036
Prihodki od najemnin	148.609	280.549	304.277	414.182
Skupaj	299.835	460.006	599.436.974	495.670.814

Prihodki iz naslova pogodb s kupci so za Skupino SALUS v letu 2023 znašali 599.132.697 EUR (2022: 495.256.632 EUR), za družbo pa 151.226 EUR (2022: 179.457 EUR).

V prihodkih od prodaje družbe se 53.772 EUR (2022: 87.835 EUR), Skupine pa 56.054 EUR (2022: 87.835 EUR) nanaša na prihodke iz dejavnosti, ki so usklajene s taksonomijo, in sicer na prihodke iz prodaje elektrike iz sončne elektrarne.

4.19 Stroški po naravnih vrstah

Stroški po naravnih vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Stroški materiala	-2.386	-5.360	-1.422.800	-1.112.272
Stroški storitev	-996.096	-1.196.477	-14.756.144	-13.242.161
Stroški amortizacije	-165.976	-148.137	-5.676.894	-4.579.949
Stroški dela:	-380.180	-79.903	-24.885.398	-20.663.391
<i>stroški plač</i>	<i>-309.677</i>	<i>-62.364</i>	<i>-18.756.124</i>	<i>-15.188.509</i>
<i>stroški pokojninskih zavarovanj</i>	<i>-27.145</i>	<i>-5.352</i>	<i>-1.671.007</i>	<i>-1.461.921</i>
<i>stroški drugih socialnih zavarovanj</i>	<i>-22.556</i>	<i>-4.689</i>	<i>-1.258.462</i>	<i>-1.134.767</i>
<i>drugi stroški dela</i>	<i>-20.802</i>	<i>-7.498</i>	<i>-3.199.805</i>	<i>-2.878.194</i>
Skupaj	-1.544.638	-1.429.877	-46.741.236	-39.597.773

Skupina SALUS je na 31.12.2023 zaposlovala 582 oseb (31.12.2022: 487), povprečno število zaposlenih v letu 2023 po delovnih urah pa je bilo 553,4 (2022: 451). Družba SALUS, Ljubljana, d.d. je na 31.12.2023 zaposlovala 2 osebi (31.12.2022: 2), povprečno število zaposlenih v letu 2023 po delovnih urah pa je bilo 2 (2022: 2).

Družba in Skupina SALUS v letu 2023 nista imeli naložb v obratna sredstva pri sredstvih ali procesih, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, usklajenimi s taksonomijo, po definiciji iz Priloge I k Uredbi o razkritjih (storitve vzdrževanja in pri tem porabljenega materiala ter lastnega dela).

4.20 Najemi

Povečanja pravice do uporabe, amortizacija in neodpisane vrednosti pravic do uporabe sredstev so razkriti v pojasnilu 4.2.

Med stroški najema Skupina/družba izkazuje stroške kratkoročnih najemov, stroške najemov sredstev majhne vrednosti in stroške najemov s spremenljivo najemnino. V letu 2023 so ti stroški znašali 0 EUR (2022: 4.194 EUR) za družbo SALUS, Ljubljana, d.d. in 188.259 EUR (2022: 220.955 EUR) za Skupino SALUS. Denarni tok iz najemov za Skupino je v letu 2023 znašal -2.321.049 EUR (2022: -1.550.201 EUR), za družbo pa -8.704 EUR (2022: -8.704 EUR).

Zneski spremenljivih najemnin, ki bi jim bila lahko družba/Skupina izpostavljeni in se ne odražajo v merjenju obveznosti iz najema, nimajo pomembnega vpliva na merjenje obveznosti iz najema.

Skupina nima zavez v zvezi z najemi, ki so še niso začeli. Povratnih najemov Skupina/družba nimata.

4.21 Znesek, porabljen za revizorja

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Revidiranje letnega poročila	-17.290	-16.925	-42.804	-46.165
Storitve dajanja zagotovil	-600	-600	-5.936	-2.070
Skupaj	-17.890	-17.525	-48.740	-48.235

4.22 Drugi poslovni prihodki

Drugi poslovni prihodki po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Prihodki pri neopredmetenih sredstvih, opredmetenih osnovnih sredstvih in naložbenih nepremičninah	0	18.000	123.106	101.479
Prihodki pri obratnih sredstvih	0	2.202.413	509.617	2.202.413
Drugi poslovni prihodki	177	10	262.066	946.177
Skupaj	177	2.220.423	894.789	3.250.069

Drugi poslovni prihodki Skupine SALUS v letu 2022 se večinoma nanašajo na realiziran dobiček pri prodaji nekratkoročnih sredstev, namenjenih prodaji.

4.23 Drugi poslovni odhodki

Drugi poslovni odhodki po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Odhodki pri neopredmetenih sredstvih, opredmetenih osnovnih sredstvih in naložbenih nepremičninah	0	0	-45.013	-10.207
Odhodki pri obratnih sredstvih	0	0	-138.793	-484.470
Drugi poslovni odhodki	-11.346	-20.770	-942.449	-1.013.818
Skupaj	-11.346	-20.770	-1.126.255	-1.508.495

4.24 Prihodki iz financiranja

Prihodki iz financiranja po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Prihodki od dividend	12.826.146	7.575.491	34.244	79.837
Drugi prihodki iz financiranja	108.738	40.417	819.218	690.336
Skupaj	12.934.884	7.615.908	853.462	770.173

Družba SALUS, Ljubljana, d.d. je v letu 2023 prejela 12.826.146 EUR prihodkov od dividend (2022: 7.575.491 EUR). Znesek 12.799.924 EUR (2022: 7.249.929 EUR) je družba prejela od odvisnih družb (SALUS, Veletrgovina, d.o.o., SALUS International d.o.o. (SI), CARSO pharm DOOEL, Ilinden (NMK), SALUS Zagreb d.o.o. (HR) in SANOLABOR, d.d.), preostali znesek pa iz naslova naložb v druge delnice.

Drugi prihodki iz financiranja Skupine SALUS zajemajo zamudne obresti v znesku 578.388 EUR (2022: 611.875 EUR), prihodke iz vrednotenja finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v znesku 127.464 EUR (2022: 62.344 EUR) in druge finančne prihodke.

Drugi prihodki iz financiranja družbe SALUS, Ljubljana, d.d. pa zajemajo prihodke iz vrednotenja finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v znesku 98.653 EUR (2022: 33.224 EUR) in druge finančne prihodke.

4.25 Odhodki iz financiranja

Odhodki iz financiranja po vrstah

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Obresti za prejeta posojila	-266.585	-101.868	-277.592	-105.405
Obresti iz finančnega najema/pravice do uporabe	-595	-755	-474.756	-109.164
Drugi odhodki iz financiranja	-60.757	-386.497	-208.955	-296.943
Skupaj	-327.937	-489.120	-961.303	-511.512

Obresti za prejeta posojila družbe in Skupine so v 2023 višji zaradi najema novega posojila s strani družbe, namenjenega financiranju prevzema družbe MEDITRADE d.o.o., in višjih obrestnih mer na kratkoročnem zadolževanju za uravnavanje likvidnostnih vrzeli.

Obresti iz najemov Skupine so v letu 2023 bistveno višje zaradi občutne rasti obrestnih mer in s tem tudi dviga diskontne stopnje za preračun sredstev in obveznosti iz pravice do uporabe.

Drugi odhodki iz financiranja družbe SALUS, Ljubljana, d.d. v letu 2022 so se nanašali predvsem na slabitev naložbe v odvisni družbi MediSal d.o.o. in družbe CARSO pharm d.o.o. (SRB), ki je bila v 2023 pripojena družbi SANOL S d.o.o., Beograd, ter posojil, danih tema družbama. Drugi odhodki iz financiranja Skupine pa se nanašajo na prevrednotenje finančnih naložb, vrednotenih po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida, in na negativne tečajne razlike.

4.26 Čisti dobiček na delnico

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Čisti poslovni izid	11.351.986	8.167.657	10.400.742	13.095.092
- ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	11.351.986	8.167.657	10.272.257	13.095.092
- ki pripada neobvladujočemu deležu	0	0	128.485	0
Število izdanih delnic	105.375	104.375	105.375	104.375
Število lastnih delnic	0	0	0	0
Tehtano povprečno število izdanih navadnih delnic	104.961	104.375	104.961	104.375
Popravljen povprečno število izdanih navadnih delnic	104.961	104.375	104.961	104.375
Osnovni in popravljeni dobiček na delnico (EUR/delnico)	108,15	78,25	98,70	125,46
Osnovni in popravljeni dobiček na delnico, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe (EUR/delnico)	108,15	78,25	97,87	125,46

Osnovni dobiček na delnico je izračunan tako, da se čisti dobiček lastnikov deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, pri čemer se izključijo lastne delnice. Družba/Skupina nimata lastnih delnic. Družba/Skupina nimata potencialnih popravljanih navadnih delnic, zato sta osnovni in popravljeni dobiček na delnico enaka.

4.27 Pogojne obveznosti

Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa Skupina ne more vplivati. Skupina redno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanjo oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Dane garancije se nanašajo na družbe v Skupini (med drugim SALUS, Veletrgovina, d.o.o. in SANOLABOR, d.d.), ki so za dobljene posle na podlagi javnih naročil dolžne predložiti zavarovanje za dobro izvedbo pogodbenih del. Pogoji za pripoznavanje pogojnih obveznosti iz tega naslova niso izpolnjeni.

Skupina navaja, da bi lahko obstajale pogojne obveznosti v skladu s točko 6 poslovnega dela letnega poročila, ki jih ni možno zanesljivo izmeriti.

4.28 Poročanje po odsekih

Odseki poročanja

Podatki, ki jih Skupina SALUS poroča upravi, ki sprejema odločitve, so ločeni v tri odseke, ki sestavljajo ločene računovodske izkaze odvisnih družb. Dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo te družbe, so smiselno zaokrožene dejavnosti, ki jih zagotavlja Skupina, in sicer:

- dejavnost holdinga in naložbenja (zajema oddajo nepremičnin v najem in upravljanje finančnih naložb),
- dejavnost trgovine in storitev (zajema veleprodajo zdravil ter veleprodajo in maloprodajo medicinskih pripomočkov),
- dejavnost trženja (zajema storitve trženja in aktivne prodaje).

Ni razlike med poslovnimi odseki in odseki poročanja.

Računovodske usmeritve poročajočih poslovnih odsekov so enake, kot veljajo za Skupino SALUS.

Iz prevzemov izhajajoči učinki so izkazani ločeno med nerazporejenimi zneski.

Poslovni odseki Skupine SALUS za leti 2022 in 2023

31.12.2023	Holding in naložbenje	Trgovina in storitve	Trženje	Izločitve v Skupini	Nerazporejeni zneski	Uskupinjeno
Sredstva odseka	68.254.325	195.652.069	7.838.702	-64.905.169	8.858.034	215.697.961
<i>naložbe v opredmetena osnovna sredstva (brez učinka MSRP 16 in učinka poslovnih združenj)</i>	63.250	5.405.981	116.755	0	0	5.585.986
Obveznosti odseka	12.798.734	122.437.447	4.563.529	-3.285.591	0	136.514.119
31.12.2022	Holding in naložbenje	Trgovina in storitve	Trženje	Izločitve v Skupini	Nerazporejeni zneski	Uskupinjeno
Sredstva odseka	56.311.051	161.040.266	6.367.300	-54.911.390	5.950.887	174.758.114
<i>naložbe v opredmetena osnovna sredstva (brez učinka MSRP 16 in učinka poslovnih združenj)</i>	0	2.101.203	73.797	0	0	2.175.000
Obveznosti odseka	6.264.685	93.543.680	3.182.581	-2.078.888	0	100.912.058
2023	Holding in naložbenje	Trgovina in storitve	Trženje	Izločitve v Skupini	Nerazporejeni zneski	Uskupinjeno
Prihodki od prodaje	299.835	598.826.44	11.293.337	-10.982.647	0	599.436.974
od tega med segmenti	97.454	8.345.375	2.539.818	-10.982.647	0	0
Poslovni izid iz rednega poslovanja	-1.255.972	14.177.484	599.164	-5.762	-315.697	13.199.217
<i>od tega amortizacija</i>	-165.976	-4.882.638	-350.619	38.036	-315.697	-5.676.894
Redni EBITDA	-1.089.996	19.060.122	949.783	-43.798	0	18.876.111
Finančni prihodki	12.934.884	717.945	13.243	-12.812.610	0	853.462
Finančni odhodki	-327.864	-572.051	-60.091	-1.223	0	-961.229
Davki	1.011	-2.587.510	-115.816	0	10.809	-2.691.506
Čisti poslovni izid	11.351.986	11.735.867	436.501	-13.124.484	0	10.399.870
2022	Holding in naložbenje	Trgovina in storitve	Trženje	Izločitve v Skupini	Nerazporejeni zneski	Uskupinjeno
Prihodki od prodaje	460.006	495.218.54	9.243.357	-9.251.095	0	495.670.814
Poslovni izid iz rednega poslovanja	1.229.782	14.217.153	784.272	-15.163	-255.050	15.960.994
<i>od tega amortizacija</i>	-148.137	-3.980.916	-258.826	62.980	-255.050	-4.579.949
Redni EBITDA	1.377.919	18.198.069	1.043.098	-78.143	0	20.540.943
Finančni prihodki	7.615.908	895.687	62.527	-7.803.949	0	770.173
Finančni odhodki	-489.119	-499.228	-28.559	505.394	0	-511.512
Davki	-378.914	-2.785.334	-152.859	0	0	-3.317.107
Čisti poslovni izid	8.167.657	11.830.853	665.352	-7.313.720	-255.050	13.095.092

Dodatni podatki glede na geografsko območje za Skupino SALUS

	Prihodki od prodaje		Dolgoročna sredstva (brez finančnih naložb in odloženih terjatev za davek)	
	2023	2022	2023	2022
Slovenija	557.698.065	461.275.099	51.042.800	46.781.198
Druge države	41.738.909	34.395.715	4.920.189	573.871
Skupaj	599.436.974	495.670.814	55.962.989	47.355.069

V prikazu geografskih območij so prihodki območja določeni na osnovi geografske lokacije kupcev, medtem ko so sredstva določena na podlagi geografske lokacije sredstev.

4.29 Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj

Finančni instrumenti, ki jih Skupina uporablja, so denarna sredstva in denarni ustrezniki, terjatve in obveznosti iz poslovanja, prejeta bančna posojila, dani depoziti in dana posojila ter vrednostni papirji. Skupina ne uporablja izpeljanih finančnih instrumentov. Glavna tveganja, ki izvirajo iz finančnih instrumentov, so obrestno, valutno, cenovno, kreditno ter likvidnostno tveganje. Skupina ugotovi in vsako leto ponovno ocenjuje izpostavljenost posameznim tveganjem.

Obrestno tveganje

Tveganje sprememb obrestnih mer je v Skupini SALUS opredeljeno kot nevarnost, da Skupina zaradi spremenjenih referenčnih tržnih obrestnih mer utрпи zvišanje stroškov financiranja iz naslova dolgoročnih finančnih virov ali znižanje prihodkov iz naslova dolgoročnih finančnih naložb. Tveganje sprememb obrestnih mer pri kratkoročnih finančnih virih in kratkoročnih finančnih naložbah se obvladuje v okviru likvidnostnih tveganj.

Skupina je obrestnemu tveganju izpostavljena v zanemarljivem deležu. Skupina ima tri zunanje vire dolgoročnega financiranja. Dve dolgoročni posojili v zneskih 13.700.000 EUR (za nakup družbe SANOLABOR, d.d.) in 7.162.193 EUR (za nakup družbe MEDITRADE d.o.o.) je najela družba SALUS, Ljubljana, d.d. in sta sklenjeni s fiksno obrestno mero. Eno posojilo v znesku 500.000 EUR pa je najela družba MEDITRADE d.o.o. in je sklenjeno z variabilno obrestno mero na podlagi 3M EURIBOR za financiranje obratnega kapitala. Ker sta obe večji posojili sklenjeni s fiksno obrestno mero, sprememba poslovnega izida zaradi spremembe referenčne mere nima bistvenega vpliva na poslovanje Skupine. Sprememba obrestne mere pri posojilu, vezanem na variabilno obrestno mero, bi imela na izkaz poslovnega izida Skupine zanemarljiv vpliv, zato analiza občutljivosti ni prikazana v tabelarični obliki. Dolgoročne finančne naložbe Skupine niso vezane na referenčne tržne obrestne mere.

Valutno tveganje

Skupina SALUS je izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev na nekaterih prodajnih in nabavnih trgih, ki izhaja iz različne vrednosti sredstev in obveznosti v posamezni valuti v izkazu finančnega položaja Skupine ter različne višine poslovnih prihodkov in odhodkov, ki jih Skupina ustvarja v posameznih valutah.

Ključni kategoriji, ki tvorita valutno pozicijo, sta terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev. Skupina večino blaga kupuje na evropskem trgu v EUR. Nabava v drugih valutah (USD, GBP) ni pomembna z vidika valutnega tveganja v primerjavi s celotnim obsegom nabav. Prodaja se vrši pretežno v lokalnih valutah družb v Skupini. Skupina valutno tveganje zato ocenjuje kot nizko.

Izpostavljenost tveganju sprememb ključnih deviznih tečajev Skupine SALUS je predstavljena v spodnji tabeli. Zneski so preračunani v EUR po tečaju na dan bilance stanja. Družba SALUS, Ljubljana, d.d. posluje samo v domači valuti in tveganju sprememb deviznih tečajev ni izpostavljena.

	BAM		MKD		USD	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	900.669	0	1.882.502	1.455.238	0	17.888
Denar in denarni ustrezniki	45.994	0	461.717	916.353	107	0
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	-1.218	0	-13.838	-17.303	-204	-164.885
Neto izpostavljenost	945.445	0	2.330.381	2.354.288	-97	-146.997

Največji delež v valutni poziciji imata severno-makedonski denar in bosanska konvertibilna marka, kar izvira iz naslova terjatev do kupcev na trgih Severne Makedonije in Bosne in Hercegovine. V nasprotju z ostalimi valutami izkazuje Skupina SALUS v ameriških dolarjih presežek obveznosti nad sredstvi, to je kratko valutno pozicijo.

Vrednost makedonskega denarja se je v letu 2023 gibala v stabilnem pasu med 61,0 in 62,5 MKD/EUR. Za bosansko konvertibilno marko po uvedbi evra velja vrednost 1 EUR = 1,95583 BAM. Ameriški dolar je v letu 2023 v primerjavi z evrom izgubljal vrednost, tako da je bilo menjalno razmerje konec leta 0,91 EUR za 1 USD.

Sprememba vrednosti navedenih valut za 1% glede na EUR na dan 31.12.2023 oziroma 31.12.2022 bi poslovni izid pred davki Skupine SALUS spremenila v vrednosti, navedene v tabeli v nadaljevanju:

	Vpliv na poslovni izid pred davki			
	2023		2022	
Sprememba valute za %	1%	-1%	1%	-1%
BAM	-9.361	9.361	0	0
MKD	-23.073	23.073	-23.310	23.310
USD	1	-1	1.455	-1.455

Analiza predpostavlja, da razen tečaja vse spremenljivke ostanejo nespremenjene. Pri izračunu vpliva je upoštevano stanje terjatev in obveznosti, ki so nominirane v lokalnih valutah.

Glede na nizek obseg izpostavljenosti v tujih valutah in zgodovinska nihanja tečajev tujih valut v primerjavi z evrom se Skupina SALUS ne poslužuje instrumentov zavarovanja.

Kreditno tveganje

Ključno kreditno tveganje finančnih sredstev Skupine SALUS izhaja iz nevarnosti neizpolnitve nasprotne stranke (t.j. da nasprotna stranka ne bi poravnala svojih obveznosti).

Maksimalno izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavlja knjigovodska vrednost finančnih sredstev, kot sledi:

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Finančna sredstva po poštenu vrednosti prek izkaza poslovnega izida	966.630	909.146	1.115.269	1.084.817
Kratkoročna posojila	4.558	1.400	53.591	342.254
Kratkoročne terjatve do kupcev	27.067	24.064	68.202.801	54.017.370
Druge kratkoročne poslovne terjatve	182.368	0	2.187.512	558.360
Dolgoročna posojila	175.000	75.000	434.544	211.290
Denar in denarni ustrezniki	595.725	227.261	22.660.625	19.115.345
Skupaj	1.951.348	1.236.871	94.654.342	75.329.436

Največji in kreditnemu tveganju najbolj izpostavljen del finančnih sredstev so terjatve do kupcev.

Skupina posluje le s priznanimi in kreditno sposobnimi kupci, pred izvedbo posla z odloženim plačilom pa preveri njihovo kreditno sposobnost ter jim dodeli ustrezen kreditni limit. Kreditni limit se vsaj enkrat letno revidira. Terjatve do kupca glede na zapadlost in interni kreditni limit se redno dnevno spremlja, tako da je možen takojšen odziv na poslabšanje kreditne situacije z namenom, da se izpostavljenost slabim terjatvam ohranja na nizki ravni. Nekaterе terjatve so dodatno zavarovane z bančnimi garancijami in/ali kreditnim zavarovanjem. Sistem nadzora nad kreditnim tveganjem Skupina stalno izpopolnjuje. Rezultat procesa kreditne kontrole je majhen odstotek odpisov in slabitev terjatev v Skupini SALUS.

Kratkoročne terjatve do kupcev so se glede na konec leta 2023 v Skupini SALUS povečale za 26,26% odstotka kot posledica poslovnega združevanja (prevzemi družb) in zaradi povečanega obsega fakturirane realizacije v zadnjem kvartalu oziroma v letu nasploh.

Skupina ima dva kupca, ki predstavljata pomemben obseg terjatev na dan 31.12.2023. Pomembno kopičenje kreditnega tveganja ni prisotno.

Zapadlost kratkoročnih terjatev do kupcev

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
nezapadle	24.463	22.375	59.018.415	44.587.456
do 30 dni	2.604	845	7.034.640	5.381.320
od 31–60 dni	0	845	818.485	1.834.238
od 61–90 dni	0	0	583.635	867.533
od 91–150 dni	0	0	414.701	740.694
nad 150 dni	0	0	332.924	606.129
Skupaj	27.067	24.065	68.202.800	54.017.370

Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	2023	2022	2023	2022
Stanje 1.1.	0	0	562.434	333.932
Popravek napake preteklih let	0	0	0	0
Povečanja iz poslovne združitve	0	0	0	0
Poplačila oslabljenih terjatev	0	0	-506.213	-255.043
Odpisi	0	0	0	-800
Dodatne oslabitve v letu	0	0	86.000	484.470
Tečajne razlike	0	0	57	-125
Stanje 31.12.	0	0	142.278	562.434

Manjši del finančnih sredstev predstavljajo denar in denarni ustrezniki (pri prvovrstnih bankah), obveznice, naložbe v kapitalske instrumente (kotirajoče in nekotirajoče) ter dana posojila tretjim osebam, ki so v celoti zavarovana s hipotekami.

Likvidnostno tveganje

Likvidnost se zagotavlja z enotnim pristopom do bank in prek kratko, srednje in dolgoročnih načrtov denarnih tokov, s čimer se lahko pravočasno napove morebitne likvidnostne presežke oziroma primanjkljaje in se jih optimalno upravlja. Skupina presežke denarnih sredstev plasira v bančne depozite in netvegane vrednostne papirje, ki so likvidni in jih je mogoče brez večjih stroškov spremeniti v likvidna sredstva. Nekatere družbe v Skupini imajo sklenjene revolving pogodbe ali pogodbe za samodejno zadolžitev na transakcijskem računu, da lahko prebrodijo kratkoročne likvidnostne vrzeli.

Finančne obveznosti Skupine predstavljata v glavnini prejeti bančni posojili za nakupa družba SANOLABOR, d.d. (najeto septembra 2018 v znesku 13.700.000 EUR za 7 let) in MEDITRADE d.o.o. (najeto maja 2023 v znesku 7.162.193 EUR za 7 let). Posojili se odplačujeta v enakih kvartalnih obrokih in sta zavarovani s podpisanimi blanco menicami, posojilo za nakup družbe MEDITRADE d.o.o. pa tudi z zastavo poslovnega deleža v družbi MEDITRADE d.o.o. Kreditni pogodbi vključujeta bančne zaveze, in sicer spoštovanje naslednjih kazalnikov:

- neto dolg / EBITDA < 3,0 in
- neto dolg / kapital < 0,6.

Finančne zaveze se preverjajo enkrat letno. Za leto 2023 je Skupina spoštovala bančne zaveze, in sicer sta kazalnika znašala:

- neto dolg / EBITDA: 0,09
- neto dolg / kapital: 0,020

Finančne obveznosti iz posojil po zapadlosti

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
do 1 meseca	0	0	14.706	0
od 1 do 3 mesecev	863.105	535.838	892.517	535.838
od 3 mesece do 1 leta	2.560.754	1.596.205	2.693.107	1.596.205
od 1 do 5 let	6.357.878	3.659.722	6.638.603	3.659.722
več kot 5 let	1.597.238	0	1.597.238	0
Skupaj	11.378.975	5.791.765	11.836.171	5.791.765

Finančne obveznosti iz najema po zapadlosti

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
do 1 meseca	725	725	187.872	151.030
od 1 do 3 mesecev	1.451	1.451	383.014	302.059
od 3 mesece do 1 leta	6.528	6.528	1.715.581	1.359.265
od 1 do 5 let	17.409	26.113	7.042.229	6.241.779
več kot 5 let	0	0	4.204.590	4.864.003
Skupaj	26.113	34.817	13.533.286	12.918.136

Druge finančne obveznosti po zapadlosti

	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
do 1 meseca	0	0	0	0
od 1 do 3 mesecev	900.000	0	900.000	0
od 3 mesece do 1 leta	280.260	0	280.260	0
od 1 do 5 let	550.530	0	1.451.955	0
več kot 5 let	0	0	0	0
Skupaj	1.730.790	0	2.632.215	0

Druge finančne obveznosti vsebujejo obveznosti za pogojna nadomestila iz poslovnih združitvev (družba in Skupina) in obveznost iz naslova prodajne opcije (samo Skupina).

Tabele so pripravljene na osnovi nediskontiranih denarnih tokov za finančne obveznosti in prikazujejo prvi možni trenutek, ko lahko obveznosti zapadejo v plačilo.

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov

	Nivo poštene vrednosti	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
		knjigovodska vrednost 31.12.2023	poštena vrednost 31.12.2023	knjigovodska vrednost 31.12.2023	poštena vrednost 31.12.2023
Finančna sredstva po odplačni vrednosti:		179.558	179.558	488.135	488.135
Posojila drugim (dolgoročni in kratkoročni del)	3	179.558	179.558	488.135	488.135
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida:		966.630	966.630	1.115.269	1.115.269
Finančne naložbe - tržne	1	422.264	422.264	560.846	560.846
Finančne naložbe - netržne	3	544.366	544.366	554.423	554.423
Finančne obveznosti po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida:		1.695.734	1.695.734	1.695.734	1.695.734
Finančne obveznosti za pogojna nadomestila	3	1.695.734	1.695.734	1.695.734	1.695.734
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti:		12.005.725	12.005.725	24.490.024	24.490.024
Dolgoročne finančne obveznosti	3	7.702.428	7.702.428	18.207.991	18.207.991
Kratkoročne finančne obveznosti	3	4.303.297	4.303.297	6.282.033	6.282.033

	Nivo poštene vrednosti	SALUS, Ljubljana, d.d.		Skupina SALUS	
		knjigovodska vrednost 31.12.2022	poštena vrednost 31.12.2022	knjigovodska vrednost 31.12.2022	poštena vrednost 31.12.2022
Finančna sredstva po odplačni vrednosti:		76.400	76.400	553.544	553.544
Posojila drugim (dolgoročni in kratkoročni del)	3	76.400	76.400	553.544	553.544
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida:		909.146	909.146	1.084.817	1.084.817
Finančne naložbe - tržne	1	364.780	364.780	530.396	530.396
Finančne naložbe - netržne	3	544.366	544.366	554.421	554.421
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti:		5.701.027	5.701.027	16.397.077	16.397.077
Dolgoročne finančne obveznosti	3	3.624.410	3.624.410	12.926.201	12.926.201
Kratkoročne finančne obveznosti	3	2.076.617	2.076.617	3.470.876	3.470.876

Skupina SALUS ocenjuje, da poštena vrednost posojil drugim in obveznic ne odstopa pomembno od njihove knjigovodske vrednosti. Prav tako Skupina SALUS ocenjuje, da je poštena vrednost kratkoročnih terjatev in obveznosti zaradi njihove ročnosti in posledično nediskontiranja enaka njihovi knjigovodski vrednosti.

Skupina tudi ocenjuje, da je za kapitalne instrumente, ki ne kotirajo na borzi, njihova knjigovodska vrednost dober približek poštene vrednosti, saj gre za nepomembne zneske, do pomembnih sprememb njihovega finančnega položaja in trgov, na katerih poslujejo, pa ni prišlo.

Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti predstavljata na trgu najeta bančna posojila. Ker se finančni položaj Skupine SALUS ni pomembno spremenil, Skupina ocenjuje, da je knjigovodska vrednost najboljša ocena njegove poštene vrednosti na dan 31.12.2023.

Upravljanje s kapitalno ustreznostjo

Skupina SALUS kot kapital opredeljuje lastniški in dolžniški kapital. Skupina ni podvržena s strani tretjih naloženim kapitalnim zahtevam.

Primarni cilji upravljanja kapitala Skupine so zagotoviti kapitalno ustreznost, finančno stabilnost in dolgoročno plačilno sposobnost za zagotovitev razvoja poslovanja in čim višje vrednosti za delničarje, ki se uresničuje prek rasti tečaja delnice in politike stabilnih dividend. Politika upravljanja s kapitalom se v letu 2023 ni spremenila glede na preteklo leto.

Finančno stabilnost dokazuje tudi pridobljena bonitetna odličnost AAA, ki jo izdaja družba Dun & Bradstreet.

4.30 Posli s povezanimi osebami

Obvladujoča družba SALUS, Ljubljana, d.d. ima nepomemben obseg poslovanja z družbami v Skupini, ravno tako pa je nepomemben tudi obseg poslov med posameznimi družbami v Skupini. Posli s povezanimi strankami so opravljeni pod primerljivimi tržnimi pogoji, ki jih družba sklepa s tretjimi, nepovezanimi osebami.

Posli z družbami v Skupini SALUS

	2023	2022
Prihodki od prodaje	8.012.226	7.658.945
Odvisne družbe	8.012.121	7.658.801
Pridružene družbe	105	144
Nabavna vrednost prodanega blaga	5.699.811	4.943.117
Odvisne družbe	5.699.811	4.943.117
Pridružene družbe	0	0
Stroški poslovanja	2.376.568	2.817.394
Odvisne družbe	2.269.402	2.701.951
Pridružene družbe	107.166	115.443
Prihodki iz financiranja	12.810.731	7.802.435
Odvisne družbe	12.810.731	7.802.069
Pridružene družbe	0	366
Odhodki iz financiranja	10.807	6.174
Odvisne družbe	10.807	6.174
Pridružene družbe	0	0

Del prometa v višini -162.532 EUR, ki se nanaša na posredovane postavke tretjih oseb in druge transakcije, ki se ne vključujejo v izkaz poslovnega izida prodajalca, je izključen iz zgornje tabele.

Terjatve in obveznosti do družb v Skupini SALUS

	31.12.2023	31.12.2022
Terjatve iz poslovanja	1.610.291	1.325.477
Odvisne družbe	1.610.291	1.311.229
Pridružene družbe	0	14.248
Obveznosti iz poslovanja	1.613.801	1.310.607
Odvisne družbe	1.610.291	1.310.607
Pridružene družbe	3.510	0
Dana posojila	329.558	195.274
Odvisne družbe	329.558	176.329
Pridružene družbe	0	18.945
Prejeta posojila	329.452	176.329
Odvisne družbe	329.452	176.329
Pridružene družbe	0	0
Sredstva iz poslovnega najema	114.307	150.789
Odvisne družbe	114.307	150.789
Pridružene družbe	0	0
Obveznosti iz poslovnega najema	121.899	157.948
Odvisne družbe	121.899	157.948
Pridružene družbe	0	0

Bruto prejemki skupin zaposlenih

	2023	2022
Uprava	775.043	1.528.509
Nadzorni svet	85.454	91.626

V letu 2023 ni bilo odobrenih posojil ali danih predplačil upravi in nadzornemu svetu, niti prevzema obveznosti v njihovem imenu.

Strošek, povezan z delom uprave, je v letu 2023 znašal 1.392.282 EUR (2022: 1.016.674 EUR) in se v celoti nanaša na kratkoročne zasluge zaposlenecv. Strošek nadzornega sveta je v letu 2023 znašal 93.762 EUR (2022: 106.376 EUR).

C.3.: Sestava in višina prejemkov članov uprave družbe SALUS, Ljubljana, d.d. v poslovnem letu 2023

Ime in priimek, funkcija	Fiksni prejemki (bruto)	Variabilni prejemki (bruto) - kvantitativna merila	Variabilni prejemki (bruto) - kvalitativna merila	Variabilni prejemki (bruto) - skupaj	Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete	Vračilo izplačane nagrade	Skupaj bruto	Skupaj neto
Žiga Hieng predsednik uprave/direktor	345.772,09	0,00	93.780,58	93.780,58	0,00	0,00	8.186,59	0,00	447.739,00	210.587,86
Gregor Jenko član uprave/direktor	255.103,48	0,00	70.708,13	70.708,13	0,00	0,00	1.492,84	0,00	327.304,00	168.337,86

C.4.: Sestava in višina prejemkov članov nadzornega sveta in komisij družbe SALUS, Ljubljana, d.d. v poslovnem letu 2023

Ime in priimek, funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije – bruto letno	Sejnine nadzornega sveta in komisij – bruto letno	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
Boris Šefman predsednik nadzornega sveta	14.500,00	9.066,20	23.566,00	16.865,45	0,00
Bogomir Kos član nadzornega sveta / namestnik predsednika nadzornega sveta (nekdanji)	8.000,00	4.265,27	12.265,00	8.646,30	0,00
Peter Jenčič namestnik predsednika nadzornega sveta / član nadzornega sveta (nekdanji)	11.500,00	5.795,85	17.296,00	12.305,03	0,00
Matjaž Petelin član nadzornega sveta (nekdanji)	2.666,67	0,00	2.667,00	1.939,47	0,00
Damir Darmanović član nadzornega sveta (nekdanji)	2.666,67	0,00	2.667,00	1.939,47	0,00
Miha Lebinger član nadzornega sveta	5.333,33	3.247,51	8.581,00	6.240,83	0,00
Žiga Zore član nadzornega sveta	5.333,33	3.888,24	9.222,00	6.706,83	0,00
Janez Lipnik član revizijske komisije (nekdanji)	1.500,00	0,00	1.500,00	1.090,95	0,00
Martin Železnik član revizijske komisije	4.500,00	3.200,00	7.700,00	5.600,21	0,00

4.31 Dogodki po koncu obračunskega obdobja

Prodajna pogodba o prodaji oziroma nakupu 100% poslovnega deleža družbe FARMADENT, trgovina, proizvodnja in storitve, d.o.o. (»Farmadent«), sklenjeno med družbo SALUS, Veletrgovina, d.o.o. kot kupcem in Občino Starše, Mestno občino Maribor, Občino Duplek, Občino Hoče-Slivnica, Občino Miklavž na Dravskem polju in Občino Rače-Fram kot prodajalci, je bila predmet določenih odložnih pogojev, med drugim, pridobitve potrebnih odobritev pristojnih organov za varstvo konkurence, ki dovoljujejo zaključek predvidene transakcije, soglasja občinskih svetov prodajalcev, soglasja skupščine družbe SALUS, Ljubljana, d.d., ipd., pri čemer je bil kot skrajni datum izpolnitve določen na dan 5.1.2024. Na dan 5. 1.2024 določeni odložni pogoji niso bili izpolnjeni oziroma so obstajale okoliščine, na podlagi katerih se je dalo sklepati, da slednji niso bili izpolnjeni, med drugimi tudi iz sfere prodajalcev. Prodajna pogodba je določala, da v kolikor na skrajni datum izpolnitve (tj. 5.1.2024) niso izpolnjeni vsi pogoji, se šteje, da pogoji niso izpolnjeni, s čimer prenehajo medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank. Po predstavitvi okoliščin v zvezi s Prodajno pogodbo je bil na izredni skupščini družbe SALUS, Ljubljana, d.d. dne 5.1.2024 dan na glasovanje predlog za potrditev in brezpogojno soglasje k podpisani Prodajni pogodbi in izvedbi nadaljnjih transakcij, za katerega so delničarji glasovali proti predlaganemu sklepu. Posledično je Prodajna pogodba prenehala veljati. Kljub prenehanju Prodajne pogodbe na strani družbe SALUS, Veletrgovina, d.o.o. še vedno ostaja interes za nakup poslovnih deležev v družbi Farmadent d.o.o.

Na izredni skupščini delničarjev družbe SALUS, Ljubljana, d.d. dne 5.1.2024 so delničarji izglasovali tudi spremembo Statuta v točki 7.1.3.2., in sicer so potrdili spremembo mesta objave sklica skupščine, in sicer se sklic skupščine namesto v časniku Finance objavi na spletnih straneh AJPES-a, in spremembo v točki 7.1.3.3., v kateri se je besedilo člena uskladilo z 297.členom ZGD-1, tako da se skupščine lahko udeležijo in na njej glasujejo le tisti delničarji, ki so kot imetniki delnic vpisani v centralnem registru vrednostnih papirjev konec sedmega dne pred zasedanjem skupščine (presečni dan), pogoj za udeležbo na skupščini pa je pisno obvestilo družbi najpozneje konec četrtega dne pred skupščino.

Po datumu poročanja ni bilo drugih dogodkov, ki bi pomembno vplivali na računovodske izkaze za leto 2023 ali katere bi morali dodatno razkrivati.

5 PRILOGE

V skladu s tretjim odstavkom 10. člena Akta o ustanovitvi družbe SALUS, Veletrgovina, d.o.o. in sprejete zaveze družbe SALUS, Ljubljana, d.d. na 28. redni skupščini družbe dne 26.4.2013 poslovodstvo objavlja tudi računovodske izkaze odvisne družbe SALUS, Veletrgovina, d.o.o. Pojasnila k računovodskim izkazom so objavljena v letnem poročilu družbe SALUS, Veletrgovina, d.o.o.

Izkaz poslovnega izida družbe SALUS, Veletrgovina, d.o.o.

	SALUS, Veletrgovina, d.o.o.	
	2023	2022
Čisti prihodki od prodaje	485.064.639	389.929.483
Nabavna vrednost prodanega blaga	-459.469.376	-367.410.626
Kosmati poslovni izid	25.595.263	22.518.857
Stroški prodajanja z amortizacijo	-9.195.106	-8.359.638
Stroški splošnih dejavnosti	-8.352.806	-7.593.870
Drugi poslovni prihodki	67.912	70.412
Izgube zaradi oslabitve	0	-2.603
Drugi poslovni odhodki	-543.399	-435.583
Poslovni izid iz poslovanja	7.571.864	6.197.575
Prihodki iz financiranja	502.741	364.101
Odhodki iz financiranja	-41.634	-29.770
Poslovni izid po financiranju	8.032.971	6.531.906
Drugi prihodki	0	0
Drugi odhodki	0	-19
Davek iz dobička	-1.449.483	-1.224.979
Odloženi davki	3.153	1.059
Čisti dobiček / (izguba) poslovnega leta	6.586.641	5.307.967

Izkaz finančnega položaja SALUS, Veletrgovina, d.o.o.

	SALUS, Veletrgovina, d.o.o.	
	31.12.2023	31.12.2022
Neopredmetena sredstva	1.356.552	1.555.815
Opredmetena osnovna sredstva	25.942.124	25.622.911
Naložbe v pridružene družbe	7.951	6.832
Finančne terjatve	432.143	208.890
Terjatve za odloženi davek	37.502	30.917
Skupaj dolgoročna sredstva	27.776.272	27.425.365
Zaloge	38.020.503	31.115.110
Kratkoročne finančne naložbe	53.141	42.248
Kratkoročne poslovne terjatve	48.337.057	39.883.837
Terjatve za davek od dohodka	0	99.475
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	14.963.315	9.989.113
Sredstva na podlagi pogodb s kupci	0	7.005
Dani predujmi in druga sredstva	1.251.798	1.299.594
Skupaj kratkoročna sredstva	102.625.814	82.436.382
Skupaj sredstva	130.402.086	109.861.747
Osnovni kapital	30.000.000	30.000.000
Rezerve	3.845.855	3.845.855
Rezerva za pošteno vrednost	13.035	32.854
Dobiček preteklih let	1.571.581	3.776.490
Dobiček tekočega leta	6.586.641	5.307.967
Skupaj kapital	42.017.112	42.963.166
Rezervacije	394.756	325.442
Druge dolgoročne obveznosti	3.284	4.012
Skupaj dolgoročne obveznosti	398.040	329.454
Kratkoročne poslovne obveznosti	86.065.779	65.633.046
Obveznosti za davek od dohodka	224.908	0
Obveznosti na podlagi pogodb s kupci	666.723	58.587
Druge kratkoročne obveznosti	1.029.524	877.494
Skupaj kratkoročne obveznosti	87.986.934	66.569.127
Skupaj obveznosti in kapital	130.402.086	109.861.747